

การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจาก
ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน
ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ANALYSIS OF IMPACTS ON THE CUSTOMS DEPARTMENT
FROM THE CASE OF ATIGA
IN THE ASEAN ECONOMIC COMMUNITY

จันทร์ทร แจ่มเล็ก

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจาก
ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน
ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จันทร์พร แจ่มเล็ก

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจาก
ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
Analysis of Impacts on the Customs Department from the Case of
ATIGA in the ASEAN Economic Community

ชื่อ - นามสกุล

นางจันทร์ทร แจ่มเล็ก

วิชาเอก

การบัญชี

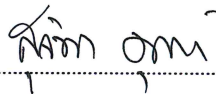
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี จตุรัส, บข.ม.

ปีการศึกษา

2555

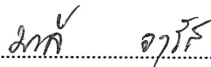
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุจิตรา ตูยาเดชานันท์, Ph.D.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษมา คำพิทักษ์, บข.ม.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี จตุรัส, บข.ม.)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(รองศาสตราจารย์ชนงกรณ์ กุณฑบุตร, D.B.A.)

วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2556

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ชื่อ - นามสกุล	นางจันทร์พร แจ่มเล็ก
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี จตุรัส, บช.ม.
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอากรของกรมศุลกากร และการปฏิบัติของบุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร เพื่อศึกษาระดับความเกี่ยวข้องและการเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่บุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 27-35 ปี มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากรต่ำกว่า 5 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท มีตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ ระดับชำนาญการ และมีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านงานวิชาการ บุคลากรมีระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ATIGA อยู่ในระดับค่อนข้างมากและด้านผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษีและด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับความ เกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA กับ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ATIGA มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA กับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA ไม่มีความสัมพันธ์กัน และการเตรียมความพร้อมของบุคลากรกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจาก ATIGA ไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ : ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

Independent Study Title Analysis of Impacts on the Customs Department from the Case of ATIGA in the ASEAN Economic Community

Name-Surname	Mrs. Janthon Jamlek
Major Subject	Accounting
Independent Study Advisor	Assistant Professor Malee Jaturat, M.Acc.
Academic Year	2012

ABSTRACT

The purposes of this independent study were to study the impacts on the Customs Department caused by the ASEAN Trade in Goods Agreement (ATIGA) in the part of the Customs Department's tax collection and the performance of Customs officials and to study the level of participation and the readiness of personnel with the duty to comply with ATIGA. The samples used in the study were 100 Customs officials, using questionnaires as a tool for data compilation. The statistics used in the data analysis were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation and Pearson's Correlation Coefficient formula.

The results of the study revealed that most of the personnel responding the questionnaires were female aged 27-35 with length of service shorter than 5 years, holding a master's degree, serving as officials in the professional level with responsibilities in the technical field. The officials had worked in relationship with ATIGA at a rather high level. Their preparations for ATIGA were also at a rather high level while their relationship with the impacts on customs collection and personnel as a result of ATIGA was at the highest level.

The hypothesis testing revealed that the positive relationship between ATIGA compliances and personnel preparations for ATIGA had statistical significance at the level of 0.05. However, there was no relationship between work compliances with ATIGA and impacts from ATIGA enforcement. No relationship was also found between preparations of personnel and impacts from ATIGA enforcement.

Keywords : ASEAN Trade in Goods Agreement (ATIGA)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา ตูลยาเดชานนท์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา คำพิทักษ์ กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี จตุรัส กรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำให้ความรู้ ซึ่งแนวทางแก้ปัญหา ตั้งแต่เริ่มต้นการทำการศึกษาค้นคว้าจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ถูกต้อง สมบูรณ์มากขึ้น ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณข้าราชการ และหัวหน้าทุกระดับชั้น ในสังกัดกรมศุลกากร กระทรวงการคลังทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามและเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จ

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ และเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโท ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ผู้ศึกษาหวังว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะมีประโยชน์ไม่มากนักน้อย และหากมีข้อผิดพลาดประการใดปรากฏในรายงานฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออภัยและน้อมรับไว้ ณ โอกาสนี้

จันทร์ทร แจ่มเล็ก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย.....	5
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.2 การดำเนินงานของกรมศุลกากรภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....	15
2.3 แนวความคิด.....	18
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
4.2 ผลการวิเคราะห์	28
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	45
5.1 สรุปผลการวิจัย	45
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	48
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	49
5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต	50
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	53
ประวัติผู้เขียน	126

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงจำนวน(ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	28
4.2 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	29
4.3 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากร	29
4.4 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	30
4.5 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน	30
4.6 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหน้าที่ความรับผิดชอบ	31
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านความคิดเห็น ที่มีต่อระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA	32
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านความคิดเห็น การเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลง ATIGA	34
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับผลกระทบต่อกรมศุลกากร จำแนกตามกรณีที่เกิดจากความตกลง ATIGA	38
4.10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ต่อ ATIGA	40
4.11 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับผลกระทบต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลง ATIGA	42
4.12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมความพร้อมของบุคลากรกับ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA	44

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้เริ่มจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ซึ่งได้มีการลงนามในกรอบความตกลงแม่บทว่าด้วยการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน (Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation) และ ความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่าเทียมกันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (CEPT-AFTA) ซึ่งตลอดเวลาของการมีผลบังคับใช้ความตกลง CEPT - AFTA ประเทศสมาชิกอาเซียนมักจะมีข้อขัดแย้งในเรื่องการตีความ บทบัญญัติ และการหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามพันธกรณี เช่น ประเทศมาเลเซียชะลอการลดภาษีศุลกากร สินค้ายานยนต์ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ชะลอการโอนย้ายรายการสินค้าข้าวและน้ำตาล ประเทศเวียดนาม ชะลอการลดภาษีสินค้ายานยนต์ ประเทศไทยใช้มาตรการที่มิใช่ภาษีกีดกันน้ำมันปาล์ม ทำให้อาเซียนสูญเสียความน่าเชื่อถือในสายตาของประชาคมโลก

ปี พ.ศ. 2558 อาเซียนจะมีการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ประเทศสมาชิกได้ส่งเสริมให้มีแผนงานด้านเศรษฐกิจในเชิงบูรณาการตามที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันและที่จะมีขึ้นเพิ่มเติมในอนาคต ทั้งนี้อาเซียนได้ให้ความสำคัญกับกฎหมายและกฎเกณฑ์ โดยพยายามจะพัฒนาระบบการดำเนินการของอาเซียนให้เป็นระบบอิงกฎระเบียบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศสมาชิก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศสมาชิกอาเซียนจึงต้องปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างเข้มงวดเพื่อให้สามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายได้

เดือนพฤษภาคม 2550 ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM Retreat) เห็นชอบให้มีการทบทวนและปรับปรุงความตกลง CEPT - AFTA และเมื่อเดือนสิงหาคม 2550 ที่ประชุม AFTA Council ครั้งที่ 21 มีมติให้ดำเนินการปรับปรุงความตกลง CEPT-AFTA ให้เป็นความตกลงที่ครอบคลุมประเด็นทางการค้าทุกเรื่อง เพื่อส่งเสริมให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี นำไปสู่การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วม เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศสมาชิกในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558

ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement) มีชื่อย่อว่า “ATIGA” เป็นความตกลงที่เกิดจากแผนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) คือการให้

อาเซียนมีฐานการผลิตร่วมกัน เป็นตลาดเดียวกัน กำหนดให้มีการเคลื่อนย้ายเสรี ในส่วนของสินค้า การบริการ การลงทุน และแรงงานที่มีทักษะ รวมทั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรี เนื้อหาของ ATIGA ครอบคลุมในส่วนของ การลดภาษี การอำนวยความสะดวกทางการค้า มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี ลงนามเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2553 ความตกลง การค้าสินค้าของอาเซียน ได้พัฒนาตามรูปแบบความตกลงการค้าสินค้าทั่วไป ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์ที่เป็น ข้อบังคับที่เข้มงวด แต่กระนั้นให้มีความยืดหยุ่นที่เพียงพอสำหรับประเทศสมาชิกใหม่ (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม) ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน กำหนดหลัก กเกณฑ์เรื่องการลดและยกเลิก มาตรการทางภาษีและการยกเลิกมาตรการที่มีใช่ภาษี โดยมีแผนงานและกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน เพื่อที่จะป้องกันปัญหาเดิม ๆ นั่นก็คือการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามพันธกรณีของประเทศสมาชิก อย่างไรก็ตาม ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ได้กำหนดให้มี ข้อยกเว้นจากการปฏิบัติตามข้อผูกพันไว้ด้วย อาทิ บทบัญญัติเรื่องการแก้ไขหรือการระงับการให้ข้อลดหย่อนชั่วคราว บทบัญญัติเรื่อง ข้อยกเว้นทั่วไป เป็นต้น

การเพิ่มกฎเกณฑ์ทางการค้าทั่วไปที่สำคัญไว้ใน ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน โดยอาศัยแนวทางจากความตกลงของ WTO อาทิ หลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ มาตรการเยียวยาทางการค้า และความโปร่งใส เป็นการอุดช่องโหว่ในความตกลง CEPT-AFTA เดิม ซึ่งอาเซียนต้องเตรียมการรับมือกับปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการบังคับใช้ ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ ปัญหาด้านความไม่ชัดเจนและคลุมเครือของถ้อยคำใน บทบัญญัติ การที่ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน กำหนดแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจนและมี รายละเอียดครบถ้วนทั้งในด้านมาตรการทางภาษีและมาตรการที่มีใช่ภาษี โดยมีแนวทางเดียวกับการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ คาดได้ว่ากฎเกณฑ์ภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน จะเป็นส่วนสำคัญที่สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้อย่างเคร่งครัดและครบถ้วนและป้องกันการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามพันธกรณี โดยอ้างเหตุผลทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคมเหมือนในอดีต และจะเป็นส่วนสำคัญที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้นำเข้าและผู้ส่งออกภายในภูมิภาคเดียวกันและภูมิภาคอื่น ต่อไป

บทบาทของกรมศุลกากรภายใต้กรอบ AEC (Thai Customs Roles under AEC) กรมศุลกากรเป็นหน่วยงานภาครัฐ สังกัดกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้า การควบคุมทางศุลกากรเพื่อปกป้องสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม จัดเก็บภาษีอากรจากการนำสินค้าเข้า และการให้สิทธิประโยชน์ทางศุลกากรเพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุน อำนาจหน้าที่ของกรมศุลกากรมีดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตาม กฎหมาย ว่าด้วยศุลกากร กฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรและ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. เสนอแนะเพื่อกำหนดนโยบายการจัดเก็บภาษีอากรในทางศุลกากรต่อกระทรวงการคลัง

3. ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกโดยมาตรการทางภาษีอากร

4. ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร

5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมศุลกากร หรือตามที่ กระทรวงการคลัง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การดำเนินการของกรมศุลกากรภายใต้การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ปี พ.ศ. 2558 เป็นปีที่กำหนดให้เปิดกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อัตราภาษีของ กรมศุลกากร จะเป็นศูนย์ทั้งหมด กรมศุลกากรได้มีมาตรการรองรับโดย ได้มีคำสั่งที่ 71/2554 เรื่อง แต่งตั้ง คณะทำงานเพื่อเตรียมการรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้การเตรียมการใน เรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความรอบคอบ รัดกุม และเป็นประโยชน์สูงสุด มาตรการที่กรมศุลกากร ต้อง ดำเนินการและพิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อตกลง หรือ ข้อผูกพันต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ มีมาตรการที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน คือ ยกเลิกภาษีศุลกากรและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีภายในปี 2553 ดังนี้

1. ความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการกำหนดอัตราอากรรวมเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรี อาเซียน

2. ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) เป็นความตกลงที่ครอบคลุมประเด็นทาง การค้าทุกเรื่อง โดยอิงจากร่างความตกลงทางการค้าที่อาเซียนจัดทำร่วมกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ ทั้งนี้ ข้อตกลง ATIGA จะครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ เช่น การลดภาษี มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี การอำนวยความสะดวกทางการค้า กระบวนการศุลกากร มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการ เทคนิคที่เป็นอุปสรรคทางการค้า เป็นต้น

ทั้งนี้ เพื่อบริการปฏิบัติตามข้อตกลง ATIGA กรมศุลกากร ได้ดำเนินการออกประกาศ กรม ศุลกากร ที่ 55/2553 เรื่อง หลักเกณฑ์และพิธีการการยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับ ของที่มีถิ่นกำเนิดจากอาเซียน ลงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2553 รวมถึงเอกสารแนบที่เกี่ยวข้องตาม ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิด จากอาเซียน ลงวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2553

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การออกกฎหมายเพื่อให้สถาบันให้ความตกลงการค้าสินค้า ของอาเซียน (ATIGA) ที่มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2553 จะมีผลกระทบโดยตรงต่อการ

จัดเก็บภาษีของกรมศุลกากร รวมถึงผลกระทบที่จะมี ต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดกรมศุลกากร จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร ที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอากรของกรมศุลกากร
2. เพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร ที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร
3. เพื่อศึกษาระดับความเกี่ยวข้องและการเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA กับ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ของกรมศุลกากร
2. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA กับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA ต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษี และในด้านบุคลากร
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการ เตรียมความพร้อมของบุคลากร กับผลกระทบด้านการจัดเก็บภาษีและด้านบุคลากร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา : การศึกษา เรื่อง เพื่อศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อการจัดเก็บภาษีอากรของกรมศุลกากร และผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร ที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

ขอบเขตด้านประชากร : การศึกษาครั้งนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นของบุคลากร ที่สังกัดกรมศุลกากร

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

คำนิยามศัพท์ต่อไปนี้ได้มาจาก กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (<http://www.dtn.go.th>)

1. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) หมายถึง การรวมตัวของประเทศใน อาเซียน 10 ประเทศ ประกอบด้วย ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และบรูไน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน จะมีรูปแบบคล้ายกลุ่ม Euro Zone จะทำให้มีผลประโยชน์ อำนาจต่อรองต่าง ๆ กับคู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของชาติในอาเซียนก็จะเสรี ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่แต่ละประเทศอาจจะขอไว้ไม่ลดภาษีนำเข้า

2. สินค้าอ่อนไหว (Sensitive List) หมายถึง สินค้าที่อาจสร้างผลกระทบต่อ เนื่องอย่างรุนแรงในทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในตลาดสินค้านั้น ตัวอย่างของ สินค้าประเภทนี้ ในหลายประเทศ ได้แก่ สินค้าเกษตรบางรายการ สิ่งทอ และเหล็กกล้า

3. มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี (Non-tariff Measures) หมายถึง กฎระเบียบข้อบังคับของภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ โดยองค์การการค้าโลก (WTO) อนุญาตให้ใช้ได้ในการดำเนินการ ส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรม หรือมีสิทธิใช้เป็นข้อยกเว้นในกรณีฉุกเฉินและจำเป็นรวมทั้งเพื่อคุ้มครอง ชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ พืชและสัตว์ ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่มีเหตุผล หรือไม่มี ผลต่อการกีดกันทางการค้าอย่างแอมแฝง และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ภายใต้ความตกลงที่กำกับ ดูแล เช่น มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการอุปสรรคทางการค้าด้านเทคนิค มาตรการ ตอบโต้การทุ่มตลาด มาตรการตอบโต้การอุดหนุน เป็นต้น

4. การกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers) หมายถึง กฎระเบียบข้อบังคับ ที่รัฐบาลประเทศต่าง ๆ กำหนดขึ้น เพื่อเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกของประเทศคู่ค้า หรือเพื่อกีดกัน การนำเข้าที่ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ การกำหนดคุณภาพที่เกินมาตรฐานสากล หรือการเข้มงวดในการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าและใช้เวลาในการตรวจสอบนานมากจนอาจทำให้ สินค้าเกิดความเสียหาย ตลอดจนการปฏิบัติด้านพิธีการศุลกากรที่ไม่เป็นธรรม เช่น การบริหารโควตา ภาษี สวัสดิภาพสัตว์ มาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการค้า การปิดตลาดสินค้าตัดแต่งสาร พันธุกรรม มาตรฐานแรงงาน เป็นต้น

5. กฎว่าแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) หมายถึง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการกำหนดประเทศที่เป็นแหล่งที่มาของสินค้า กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้กำหนดสัญชาติ ที่แท้จริงของสินค้าทำให้ประเทศคู่ค้าไม่สามารถใช้เป็ นเครื่องมือในการกีดกันทางการค้า ป้องกัน ประเทศนอกกลุ่มสมาชิกสวม สิทธิแหล่งกำเนิดสินค้าและสนับสนุนให้ใช้วัตถุดิบ ภายใน ประเทศ เพื่อให้ได้สิทธิแหล่งกำเนิดสินค้า

6. **หลักความโปร่งใส (Transparency)** หมายถึง หลักที่กำหนดให้ประเทศภาคีต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ กฎระเบียบ หรือมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางการค้า และการลงทุนภายในประเทศ ยกเว้นข้อมูลลับหรือข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงภายในประเทศ

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เรื่อง การวิเคราะห์ผลกระทบ ที่มีต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ประกอบด้วย ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบข้อมูลผลกระทบที่จะเกิดขึ้น จากความตกลง ATIGA และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีของกรมศุลกากร
2. ทราบข้อมูลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาผลกระทบที่มีต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร

3. ทราบระดับความสัมพันธ์ของผลกระทบที่มีต่อบุคลากร การเตรียมความพร้อมของบุคลากรกับการปฏิบัติงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของบุคลากร สังกัดกรมศุลกากรเพื่อรองรับความตกลง ATIGA

4. ให้ผู้สนใจได้นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นข้อมูลอ้างอิงหรือเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง “การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ผู้ศึกษาได้ใช้ทฤษฎีและแนวคิด เพื่อเป็นแนวทางไปการศึกษาซึ่งมีประเด็นหลักดังต่อไปนี้

- 2.1 กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 การดำเนินงานของกรมศุลกากรภายใต้กรอบ AEC
- 2.3 แนวความคิด
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับความตกลงการค้าสินค้าของ อาเซียน (ATIGA) ประกอบด้วย

2.1.1 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีประเทศสมาชิกรวม 10 ประเทศ แบ่งเป็นประเทศสมาชิกเดิม จำนวน 6 ประเทศ ได้แก่ บรูไน ดารุสซาลาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และประเทศไทย ประเทศสมาชิกใหม่ จำนวน 4 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือเรียกว่า CLMV (Cambodia, Laos, Myanmar, Vietnam)

ที่ผ่านมาการดำเนินงานความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียนมีความคืบหน้ามาตลอด ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 การเจรจาเพื่อเปิดตลาดการค้าบริการและการลงทุนในภูมิภาค จนถึงปัจจุบันผู้นำอาเซียนได้มุ่งให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ในส่วนของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เป็นสิ่งที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2558 เพื่อไปสู่การตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน ซึ่งจะมิ

การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินลงทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี รวมทั้งผู้บริโภคสามารถเลือกสรรสินค้าและบริการได้อย่างหลากหลายมากมายภายในภูมิภาค และสามารถเดินทางภายในอาเซียนได้อย่างสะดวกและเสรีมากยิ่งขึ้น อาเซียนจำเป็นต้องเร่งรัดการรวมกลุ่มภายในหรือเร่งรัดจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแนวโน้มการทำข้อตกลงการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ มากขึ้น อาเซียนต้องเร่งแสดงบทบาทการรวมกลุ่ม และปรับปรุงการดำเนินงานให้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระแสการแข่งขันทางการค้าและการแข่งขันเพื่อดึงดูดการลงทุน โดยตรงที่นับวันจะมีความรุนแรงมากขึ้นและมีแนวโน้มจะไปสู่ประเทศเศรษฐกิจใหม่ เช่น จีน อินเดีย และรัสเซีย

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในตลาดโลก เนื่องจากการส่งเสริมให้เกิดการเปิดเสรีทางการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งนี้ในด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน เงินทุน เพื่อลดอุปสรรคทางด้าน การค้า การลงทุน ให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการครองชีพและความกินดีอยู่ดีของประชาชนภายในประเทศ และลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้น้อยลง

1.2 เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) หรือเรียกว่า อาฟตา

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (FTA FACE Book) ได้ให้ความหมายของ อาฟตา ว่าเป็นข้อตกลงทางการค้าของอาเซียน (ASEAN) ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่มีวัตถุประสงค์ มีผลผลิตทางการเกษตรอย่างอุดมสมบูรณ์ และมีสินค้าอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพใกล้เคียงกับที่ผลิตได้ในส่วนต่าง ๆ ของโลก ทั้งยังเป็นตลาดใหญ่ที่มีศักยภาพทางการซื้อสูง

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ชัดเจนของอาเซียนเริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2535 เมื่อผู้นำอาเซียนประกอบด้วย ประเทศ บรูไน คารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์และไทย ได้ลงนามกรอบความตกลงที่จะขายสินค้าระหว่างกันอย่างเสรี (ยกเว้นสินค้าเกษตร) เพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก โดยตั้งเป้าที่จะอัตราภาษีศุลกากรระหว่างกันให้เหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี พ.ศ. 2546 ซึ่งจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2536 เป็นต้นไป เรียกข้อตกลงทางการค้านี้ว่า “เขตการค้าเสรีอาเซียน” ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง ดังนี้

1. เพื่อให้การขายสินค้าภายในอาเซียนเป็นไปโดยเสรีมีอัตราภาษีต่ำและปราศจากข้อจำกัดทางการค้า
2. เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้มาลงทุนในกลุ่มอาเซียน

3. เพื่อจะได้มีอำนาจต่อรอง และเป็นเวทีแสดงความคิดเห็น หากได้รับความกดดัน หรือถูกเอารัดเอาเปรียบทางการค้าจากประเทศอื่น

ผลการปฏิบัติงานของเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ในด้านการดำเนินการลดภาษีสินค้าระหว่างประเทศที่มีแหล่งกำเนิดในอาเซียน มีดังนี้

1. สินค้าลดปกติ กำหนดให้ลดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างกัน เหลือร้อยละ 0.5 ภายใน 10 ปี คือภายในวันที่ 1 มกราคม 2546 ยกเว้นกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน หรือกลุ่ม CLMV ให้เลื่อนเวลาสิ้นสุดการลดภาษีออกไป

2. สินค้าเร่งลดภาษี ประกอบด้วยสินค้า 15 สาขา ได้แก่ ซีเมนต์ ปูน ผลิตภัณฑ์หนัง เยื่อกระดาษ สิ่งทอ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องใช้ไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ไม้และหวาย น้ำมันพืช เคมีภัณฑ์ พลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์เซรามิกและแก้ว เกษภัณฑ์ และแคโทดที่ทำจากทองแดง กำหนดให้ลดอัตราภาษีศุลกากรเหลือร้อยละ 0-5 ภายใน 7 ปี คือสิ้นสุดวันที่ 1 มกราคม 2543

3. สินค้าที่เริ่มลดภาษีช้ากว่าสินค้าอื่น ได้แก่ สินค้าเกษตรไม่สำเร็จรูป เริ่มลดภาษี ภายในปี พ.ศ. 2544 - 2546 และลดเหลือร้อยละ 0 - 5 ภายในปี พ.ศ. 2553 ยกเว้นสินค้าบางชนิด เช่น ข้าว และน้ำตาล ไม่ต้องลดเหลือร้อยละ 0 - 5 แต่ให้ลดตามอัตราที่ตกลงกัน

ไทยมีความสัมพันธ์กับอาฟตา โดยตรงในฐานะที่เป็นภาคีสมาชิก ประเทศหนึ่งที่มีมูลค่าการค้าสูงและส่วนใหญ่ของไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้าประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มอาเซียน สินค้าที่ไทยส่งออกไปยังประเทศในกลุ่มอาเซียนที่สำคัญ 5 อันดับแรก คือ

1. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ
2. ข้าว
3. แผงวงจรไฟฟ้า
4. น้ำตาลทราย
5. น้ำมันสำเร็จรูป

1.3 ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน หรือชื่อย่อว่า ATIGA เป็นความตกลงที่เกิดขึ้นภายในแผนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ที่ต้องการให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิตร่วมกัน โดยมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน แรงงานที่มีฝีมือและทักษะ รวมทั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น ความตกลง ATIGA เป็นความตกลงที่มีความเกี่ยวข้องกับความตกลงสินค้าหลายฉบับที่อาเซียนเคยให้สัตยาบันมาก่อนหน้านี้ คือ

1. ความตกลงว่าด้วยสิทธิพิเศษทางการค้าอาเซียน (ASEAN PTA) ซึ่งเป็นการให้สิทธิพิเศษโดยสมัครใจ และแลกเปลี่ยนสินค้ากับสินค้า สิทธิพิเศษส่วนใหญ่เป็นการลดภาษีศุลกากรขาเข้า และการผูกพันอัตราอากรขาเข้า ณ อัตราที่เรียกเก็บอยู่ ลงนามเมื่อปี ค .ศ. 1977 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1978

2. การใช้ความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน ปี ค.ศ. 1992 โดยผู้นำอาเซียนตกลงที่จะให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรี (AFTA) โดยมีการกำหนดการปรับลดอัตราภาษีระหว่างอาเซียนด้วยกัน

3. ความตกลงด้านศุลกากรอาเซียน (ASEAN Agreement on Custom) ปี ค.ศ. 1997 ข้อตกลงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์คือมีการร่วมมือด้านศุลกากรในอาเซียน

4. กรอบความตกลงในข้อตกลงยอมรับร่วมกันของอาเซียน (MRAs) ในปี ค.ศ. 1998 อาเซียนได้เร่งปรับมาตรฐานสินค้าและจัดทำความตกลงการยอมรับร่วมกันเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า ซึ่งเท่ากับเป็นการลดอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภายในระหว่างกัน โดยได้เริ่มดำเนินการปรับประสานมาตรฐานสินค้า 20 กลุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยเครื่องใช้ไฟฟ้า

5. กรอบความตกลงด้านอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (e-ASEAN Framework Agreement) เป็นกรอบความตกลงซึ่งจะกำหนดแนวทางเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อให้ภูมิภาคอาเซียนเชื่อมโยงกันด้านอิเล็กทรอนิกส์อย่างสมบูรณ์แบบ

6. พิธีสารเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนไนซ์ ของอาเซียน ปี 2003 และปี 2004 อาเซียนได้เริ่มเปลี่ยนมาใช้ระบบพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนไนซ์อาเซียน หรือ AHTN เพื่อให้ศุลกากรของทุกประเทศสมาชิกใช้พิกัดอัตราศุลกากรที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในระดับตัวเลข 8 หลัก

7. กรอบความตกลงว่าด้วยการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการรวมกลุ่มสาขาสำคัญ และรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนลงนามในพิธีสารรายสาขา ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 10 เมื่อ พฤศจิกายน 2004 ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

8. ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน ปี ค .ศ. 2005 ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ จัดตั้ง National Single Window ให้แล้วเสร็จ ภายในปี ค .ศ.2008 และประเทศ CLMV ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในปี ค.ศ. 2012 เพื่อเชื่อมต่อเป็น ASEAN Single Window

สาระสำคัญของความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (เว็บไซต์) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญว่า ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ปรับปรุงจากความตกลงฉบับเดิม ที่เรียกว่า ความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่า กันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือ CEPT-AFTA มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อสร้างกฎเกณฑ์ทางการค้าระหว่างอาเซียนให้มีความชัดเจน โปร่งใส มากขึ้น และครอบคลุมเรื่องมาตรการทางภาษี และมีข้อยกเว้น ซึ่งจะทำการค้าสินค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนมีอุปสรรคทางการค้าระหว่างกันน้อยที่สุดนำไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี ค.ศ. 2015 ซึ่งเนื้อหาของความตกลง ATIGA ประกอบด้วย เนื้อหา 11 บท มี 98 ข้อ สามารถสรุปได้ดังนี้

บทที่ 1 จะเป็นรายละเอียดของบทบัญญัติทั่วไปในการจัดทำความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน สาระสำคัญกล่าวถึง วัตถุประสงค์ คำนิยามต่าง ๆ เพื่อความเข้าใจ ที่ตรงกันของประเทศสมาชิก ข้อยกเว้นทั่วไป ได้ระบุชัดเจนว่าประเทศสมาชิกจะต้องไม่เลือกปฏิบัติตามอำเภอใจหรือไม่มีเหตุผลระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน ส่วนข้อยกเว้นด้านความมั่นคงนั้น ได้ทำความเข้าใจว่าในข้อตกลงฉบับนี้ไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ที่ตีความไปในทางกีดกันหรือห้ามไม่ให้ประเทศสมาชิกดำเนินการรอบพันกรณีภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติเพื่อการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

บทที่ 2 เรื่องการเปิดเสรีอัตราภาษี มีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่องการลดหรือยกเลิกอากรขาเข้าของประเทศในกลุ่มสมาชิก ซึ่งในความตกลงประเทศสมาชิกจะต้องยกเลิก อากรขาเข้าของสินค้าทุกรายการที่มีการค้าระหว่างสมาชิกภายในปี ค .ศ. 2010 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ และสำหรับประเทศ CLMV ภายในปี ค .ศ. 2015 โดยมีความยืดหยุ่นให้ถึงปี ค .ศ. 2018 ส่วนการยกเลิกโควตาอัตราภาษี ที่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องไม่นำโควตาอัตราภาษีใช้กับการนำเข้าสินค้าใดที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิก หรือการส่งออกสินค้าใด ๆ ไปยังอาณาเขตของประเทศสมาชิก และในความตกลงนี้ประเทศที่ระบุว่าจะต้องยกเลิกโควตาอัตราภาษี มี 2 ประเทศด้วยกัน คือ ประเทศไทย และประเทศเวียดนาม อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญในบทที่ 2 นี้ ก็คือ วิธีการและขั้นตอนในการแก้ไขหรือการระงับการให้ข้อลดหย่อนชั่วคราว ในกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบกับความยากลำบากในสถานการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ ประเทศสมาชิกสามารถแก้ไขหรือระงับการลดหรือยกเลิกอากรขาเข้าได้ เช่น สินค้าข้าว และน้ำตาล

บทที่ 3 สาระสำคัญจะกล่าวถึงหลักเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดของสินค้า โดยแยกเป็นสินค้าที่ได้มาหรือมีการผลิตทั้งหมดในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก และสินค้าที่ไม่ได้มาหรือไม่มีการผลิตทั้งหมดทั้งนี้สัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียน หรือสัดส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค (Regional

Value Content : RVC) ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 จึงจะมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษทางภาษีศุลกากร

บทที่ 4 สาระสำคัญจะกล่าวถึงในด้านมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากร ในความตกลงระบุไว้ว่าประเทศสมาชิกจะต้องไม่นำมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรใด ๆ มาใช้ ในการนำเข้าสินค้าของประเทศสมาชิก หรือการส่งออกสินค้า ไปยังประเทศสมาชิกอื่น ๆ เว้นแต่จะเป็นไปตามสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้ WTO หรือเป็นไปตามความตกลง ATIGA ซึ่งครอบคลุมการยกเลิกข้อจำกัดด้านปริมาณโดยทั่วไป การยกเลิกอุปสรรคที่มีใช้ภาษีศุลกากรอื่น ๆ ข้อจำกัดการปริวรรตเงินตราต่างประเทศและวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าด้วย โดยได้เน้นให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องทำให้มั่นใจในความโปร่งใสของมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรของตน

บทที่ 5 สาระสำคัญด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า เนื้อหาจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตและหลักการของแผนการทำงานเกี่ยวกับ การอำนวยความสะดวกทางการค้าร่วมกันของประเทศสมาชิกซึ่งจะครอบคลุมทั้งเรื่องพิธีการศุลกากร กฎระเบียบและขั้นตอนทางการค้า มาตรฐานและการปฏิบัติตามมาตรฐาน มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ซึ่งจะต้องมีการติดตามความคืบหน้าของแผนการดำเนินการ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการของการอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 6 กล่าวถึงขอบเขตของพิธีการศุลกากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่มีการค้าขายกันระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและนโยบายของประเทศสมาชิก เนื้อหาได้ระบุรายละเอียดของขอบเขตและแนวทางที่ประเทศสมาชิกจะต้องทำให้มั่นใจว่า พิธีการศุลกากรและแนวทางปฏิบัติ ของประเทศตนสามารถคาดการณ์ได้ มีความต่อเนื่อง โปร่งใส และอำนวยความสะดวกทางการค้า โดยในที่นี้รวมถึงการตรวจผ่านสินค้าที่รวดเร็วด้วย

บทที่ 7 เป็นข้อตกลงที่เกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบ และรับรองของประเทศสมาชิกเพื่อปรับมาตรฐานแห่งชาติของแต่ละประเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่สร้างอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้าและในเวลาเดียวกันเพื่อให้มั่นใจว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์อันชอบธรรมของกลุ่มประเทศสมาชิก

บทที่ 8 จะระบุบทบัญญัติและพันธกรณีที่ประเทศสมาชิกจะนำมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ไปใช้ในประเทศของตน ซึ่งจะรวมไปถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านสุขอนามัย โดยเฉพาะกรณีในสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกี่ยวกับวิกฤตความปลอดภัยของอาหาร เช่น การควบคุมแมลงศัตรูพืช การระบาดของโรค เป็นต้น ประเทศสมาชิกจะต้องแสวงหาโอกาสที่จะขยายความ

ร่วมมือระหว่างกันให้มากขึ้น ในด้านการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ด้านความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และข้อผูกพันที่กำหนดในแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

บทที่ 9 กล่าวถึงมาตรการเยียวยาทางการค้า โดยในความตกลงฉบับนี้มีเพียง 2 มาตรการเท่านั้น คือ

1. มาตรการปกป้อง ซึ่งเป็น การคงไว้ของสิทธิและพันธ กรณีภายใต้ข้อ 19 ของ GATT 1994 และ WTO ว่าด้วยมาตรการปกป้อง หรือ ข้อ 5 ของความตกลงว่าด้วยการเกษตร

2. อากรตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน โดยประเทศสมาชิกยืนยัน ที่จะใช้สิทธิและพันธกรณีต่อกันในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและภายใต้ ข้อ 6 ของ GATT1994 ส่วนในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุนประเทศสมาชิกยืนยันที่จะยังใช้สิทธิและพันธกรณีภายใต้ ข้อ 16 ของ GATT 1994 ที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1A ของความตกลง WTO

บทที่ 10 และ บทที่ 11 จะกล่าวถึงหน่วยงานและบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความตกลงฉบับนี้ซึ่งจะเป็นหน่วยงานที่ดูแลด้านกลไกในการหารือและการให้คำปรึกษาในข้อ ตกลงต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิก รวมถึงการทบทวนและแก้ไขบทบัญญัติ โดยในข้อตกลงได้กำหนดให้รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน จะต้องจัดตั้งคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนใน ระดับรัฐมนตรี 1 คน จากประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ และเลขาธิการอาเซียน ในการทำหน้าที่ของคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนซึ่งจะต้อง ได้รับการสนับสนุนจากการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน สามารถจัดตั้งคณะทำงานตามความเหมาะสม เช่น คณะกรรมการประสานงาน การดำเนินการภายใต้ความตกลง ATIGA เพื่อให้ความช่วยเหลือในการทำงานของ เจ้าหน้าที่อาวุโส ด้านเศรษฐกิจของอาเซียน จะต้องทำให้มั่นใจในเรื่องการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้ ซึ่งจะต้อง ประสานและได้รับการสนับสนุนจากคณะทำงานด้านเทคนิคและคณะกรรมการต่าง ๆ ภายใต้ความตกลง โดย ประเทศสมาชิกทุกประเทศจะต้องจัดตั้งหน่วยงาน AFTA เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานของประเทศให้ดำเนินการตามความตกลง ATIGA ส่วนความสัมพันธ์กับความตกลงฉบับอื่น ๆ ที่เป็นความตกลงด้านเศรษฐกิจทุกฉบับของอาเซียนที่มีอยู่ก่อนการมีผลบังคับใช้ ATIGA ให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

2.2 การดำเนินงานของกรมศุลกากรภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ในการก้าวไปสู่การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน พันธกิจหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับบทบาทของกรมศุลกากร คือ พันธกิจด้านการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี ค่านิ่ง ถึงการเปิดเสรี และการอำนวยความสะดวกเป็นหลัก ซึ่งในการเปิดเสรีเน้นการลดอุปสรรคด้านภาษี และมาตรการที่มีใช้ภาษี และการยกเลิกภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าภายในอาเซียน จะถูกยกเลิกเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบเวลาและพันธกรณีที่ระบุไว้ภายใต้ความตกลง CEPT และความตกลงหรือพิธีสารอื่นที่เกี่ยวข้อง การยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี (NTBS) กลุ่มอาเซียน ได้จัดทำหลักเกณฑ์ (criteria) การจำแนกมาตรการที่มีใช้ภาษีของประเทศสมาชิกแล้ว ซึ่งใช้พื้นฐานหลักเกณฑ์การจำแนกตาม WTO และให้เห็นขอบแผนงานการจัดมาตรการที่มีใช้ภาษี ประเทศสมาชิก เดิม 5 ประเทศ มีกำหนดที่จะจัดมาตรการที่มีใช้ภาษีทั้งหมดภายในปี ค.ศ. 2010 ประเทศฟิลิปปินส์ ภายในปี ค.ศ. 2012 และประเทศ CLMV ภายในปี ค.ศ. 2015 และในส่วนของ การอำนวยความสะดวกทางการค้า มีการพัฒนามาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้า เช่น การบูรณาการด้านพิธีการศุลกากร การจัดตั้งระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวของกลุ่มอาเซียน และการส่งเสริมกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ CEPT อย่างต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงระเบียบพิธีการในทางปฏิบัติภายใต้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า และการปรับประสานมาตรฐานและความสอดคล้องในด้านพิธีการ

การดำเนินงานของกรมศุลกากร

จุลสารศุลกากร (<http://www.customs.go.th>)

1. การลดอุปสรรคด้านภาษี

1.1 การลดหรือยกเว้นอากรขาเข้าให้เป็นไปตามความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการกำหนดอัตราอากรร่วมเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ความตกลง CEPT)

1.2 การออกกฎหมายเพื่อให้สัตยาบันให้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

2. กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

2.1 การรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตัวเอง

2.2 การปรับปรุงกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าให้มีความโปร่งใส

3. ASEAN Harmonized Tariff Nomenclature

เป็นระบบการจำแนกพิศักอัตราศุลกากรที่ชัดเจนและเป็นรูปแบบเดียวกันเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินการด้านพิธีการศุลกากรมีความเรียบง่าย ก่อนให้เกิดการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

4. Develop the advance ruling systems

เป็นการอำนวยความสะดวกต่อผู้ประกอบการให้สามารถผ่านพิธีการศุลกากรนำเข้าสินค้าได้อย่างถูกต้อง สร้างความชัดเจนในการชำระค่าภาษีอากร สามารถเลือกใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

5. ASEAN Customs Declaration Document : ACDD

เป็นการใช้เอกสารใบขนสินค้าอาเซียน สำนักเลขาธิการอาเซียนได้นำเสนอแนวคิดที่จะให้ประเทศสมาชิกใช้ใบขนสินค้าที่มีรูปแบบเหมือนกัน เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าและลดเอกสารในการผ่านพิธีการ

6. การใช้ระบบ ASEAN Single Window

การพัฒนาระบบ Single Window ขององค์การสหประชาชาติ และความตกลงอาเซียน สำหรับการพัฒนา ASEAN Single Window กล่าวคือ การค้าระหว่างประเทศในหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศ จะต้องจัดเตรียมและส่งข้อมูลหรือเอกสารต่าง ๆ จำนวนหลายชุดให้กับหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน และบ่อยครั้งที่ข้อมูลเอกสารคำขอและเอกสารแนบต่าง ๆ ต้องถูกจัดส่งไปยังหลายหน่วยงาน เพื่อขออนุมัติต่าง ๆ ก่อให้เกิดปัญหาความล่าช้า และเป็นภาระค่าใช้จ่ายแก่ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ อันเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการค้าระหว่างประเทศ

7. ASEAN Cargo Processing Model

การนำแบบจำลองการผ่านพิธีการตรวจปล่อยสินค้าอาเซียน มาใช้กับงานด้านศุลกากร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการความร่วมมือด้านการพัฒนาระหว่างอาเซียนและออสเตรเลีย โดยมีการลงนามระหว่างประเทศสมาชิกในความตกลงว่าด้วยเรื่องศุลกากร ซึ่งได้ เห็นชอบในหลักการด้านความสอดคล้อง เรียบง่าย โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมทั้งการจัดให้มีกลไกที่เหมาะสมในการอุทธรณ์ในการบริหารงานด้านศุลกากร

8. การบริหารจัดการชายแดน

กรมศุลกากรความมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการชายแดนเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการขนสินค้าและบุคคลข้ามแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

9. Authorized Economic Operators : AEOs

การเปิดรับสมัครผู้ส่งของออกเพื่อคัดเลือกให้เป็นผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจที่ได้รับอนุญาต จากการที่กรมศุลกากรได้ลงนามในหนังสือแสดงเจตนาธรรมณ์ เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2549 ในการนำ WCO Framework of Standard มาใช้ในการดำเนินงานเพื่อกระตุ้นในกรมศุลกากร และภาคเอกชนตระหนักถึงเรื่องความปลอดภัยในการขนส่งสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน

สาธิต รังคสิริ ได้กล่าวถึงใน การสัมมนาเชิงวิชาการ “RD Symposium” เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2554 มีการเสวนาเรื่อง แนวทางรองรับการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานจัดเก็บภาษี ของ 3 กรมจัดเก็บภาษี ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กล่าวว่

กรมศุลกากรมีความเกี่ยวข้องเป็นอันดับแรก เนื่องจากการเปิดการค้าเสรีกรมศุลกากรได้เก็บภาษีในอัตราร้อยละ 0 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ซึ่งการนำเข้ากว่าร้อยละ 99.8 มีการเสียภาษีย้อยละ 0 ส่วนสินค้าอ่อนไหว ได้แก่ ไม้ตัดดอก กาแฟ มะพร้าวแห้ง เป็นต้น ยังคงเสียภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 5 สิ่งที่จะต้องทำอันดับแรกของกรมศุลกากร คือ ทำอย่างไรให้การเคลื่อนย้ายสินค้ามีความสะดวกมากที่สุด ปัจจุบันประเทศไทยยังมีจุดอ่อน 2 อย่าง คือ ประการแรก เรื่องของบุคลากรยังขาดความรู้เรื่องภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้าน บุคลากรไม่สามารถสื่อสารได้จะเป็นอุปสรรคมาก ประการที่สอง คือ ธุรกิจ SMEs ซึ่ง SMEs ในอุตสาหกรรมรถยนต์สามารถดำเนินการได้ดี แต่ ธุรกิจ SMEs ของด้านอื่น ยังมีปัญหา ประเทศไทยไม่ควรมองอาเซียนเป็นคู่แข่งกันแต่ควรมองเป็นฐานการผลิตร่วมกัน และจะต้องเน้นศักยภาพของบุคลากรสำหรับผู้บริโภคเมื่อมีการยกเลิกภาษีศุลกากร ทำให้สินค้ามีราคาถูกลง รวมถึงสินค้าจาก กลุ่มประเทศอาเซียนและสินค้าจากนอกกลุ่มประเทศอาเซียนที่ประเทศไทยได้ทำ เขตการค้าเสรี (FTA) ด้วย เช่น สินค้าจากญี่ปุ่น ส่งผลให้ราคาสินค้าถูกลงจากภาษีที่ลดลง

ซึ่งในการให้สิทธิการเปิดการค้าเสรีอาเซียนจะต้องผ่านเกณฑ์ว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศอาเซียน และเมื่อถึงปี พ.ศ. 2558 การใช้สิทธิประโยชน์นั้นจะมีมากขึ้น ทั้งการนำเข้าและส่งออก ซึ่งกรมศุลกากรได้ลดขั้นตอนและนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ จะทำให้วิธีของกรมศุลกากรมีการดำเนินการได้ง่ายยิ่งขึ้นมีมาตรฐานเช่นเดียวกับต่างประเทศ สำหรับในการเตรียมความพร้อมของกรมศุลกากรได้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 โดยเริ่มจากการลดอัตราภาษี และการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้า ซึ่งการให้สิทธิลดอัตราภาษีสำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สินค้านั้นจำ เป็นต้องผ่านกฎเกณฑ์แหล่งกำเนิดสินค้า จึงจะได้รับสิทธิการเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 สำหรับ ASEAN Agreement On Customs จะทำให้พิธีการศุลกากรของอาเซียนมีฐานเดียวกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กรมศุลกากรของแต่ละประเทศเป็นกรมศุลกากรโลก

2.3 แนวความคิด

2.3.1 แนวคิดเสรีนิยมกับการค้าเสรี

เสรีนิยม (Liberalism) เป็นแนวคิดที่พัฒนามาจากทฤษฎีของสำนักคลาสสิก ตามแนวคิดของอัม สมิท (Adam Smith) ซึ่งมีความเชื่อมั่นในกลไกตลาด และเป็นที่มาของแนวคิดการเปิดเสรีทางการค้า

เสรีนิยม หมายถึง การปล่อยให้ตลาดทำงานโดยที่รัฐบาลจะไม่เข้าไปแทรกแซงในการจัดสรรทรัพยากร และการเปิดเสรีข้อจำกัดในเรื่องการส่งออกเพื่อให้การค้าเป็นไปอย่างเสรี พิกัดอัตราศุลกากรเป็นเพียงเครื่องมือในการป้องกันทางการค้าภายในประเทศ เนื่องจากมีความโปร่งใส สามารถเจรจาต่อรองได้ ไปด้วยกันได้กับกลไกราคาของตลาด (Dunn et al., 1983 : 109)

กมล กมลตระกูล (2546 : 26) เสรีนิยม ในความหมายเดิม คือ ปัจเจกชนในด้านสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองและยังหมายถึงกลุ่มผู้สนับสนุนแนวคิด เสรีนิยมจึงอาจใช้แทนความหมายได้ทั้งแนวความคิดความเชื่อของกลไกเสรี รวมทั้งกลุ่มคนที่มีความเชื่อในกลไกที่เหมือนกัน เสรีนิยมจึงเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้เกิดการค้าเสรี ทั้งภายในและระหว่างประเทศ โดยรัฐบาลไม่เข้าไปแทรกแซงกลไกต่าง ๆ ทางด้านการค้า และในขณะเดียวกันก็ไม่กำหนดวิธีการในการกีดกันการค้าระหว่างประเทศตนกับประเทศคู่ค้าชายต่าง ๆ เพราะเชื่อว่ากลไกตลาดจะเป็นเครื่องมือที่จะส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันอย่างแท้จริง ทำให้การค้าระหว่างประเทศได้ผลและดึงรัฐบาลของแต่ละประเทศให้เข้าสู่ระบบการค้าเสรีอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การร่วมมือในด้านการค้าและการลงทุนจะนำมาสู่การพัฒนา ทั้งในแง่ของคุณภาพและการประหยัดต้นทุน โดยทำให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีเพื่อสร้างทางเลือกและโอกาสให้กับผู้บริโภคและผู้ประกอบการ ทำให้รัฐบาลของแต่ละประเทศ ต้องให้ความสำคัญต่อการส่งออก การนำเข้า และการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งจะถือเป็นรายได้หลักของประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน (2545 : 211) ได้ชี้ให้เห็นถึงหลักการสำคัญของการค้าเสรี คือ เมื่อการค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการเติบโต และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในประเทศ แนวทางการกำหนดนโยบายด้านการค้าระหว่างประเทศ จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความร่วมมือในทางการค้า นโยบายการค้าเสรี ได้รับการสนับสนุนอย่างช้านาน หลักการของนโยบายนี้คือ หากประเทศต่าง ๆ ต้องการให้การค้าระหว่างประเทศดำเนินไปอย่างเสรี รัฐบาลประเทศที่ทำการค้าระหว่างประเทศจะต้องไม่สร้างอุปสรรคในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศ โดยจะไม่มีการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าในลักษณะต่าง ๆ

2.3.2 แนวความคิด เบลลา บาลาสซา (Bela Balassa)

แนวคิด ปฏิสัมพันธ์ หรือ อการบูรณาการทางเศรษฐกิจตามแบบของ เบลลา บาลาสซา แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ดังนี้

1. แนวคิดเขตการค้าเสรี (Free Trade Area) คือรูปแบบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ทำการยกเลิกข้อจำกัดทางการค้าทางด้านปริมาณ และภาษีศุลกากรระหว่างประเทศสมาชิก
2. แนวคิดสหภาพศุลกากร (Custom Union) คือ รูปแบบการค้าเสรีที่มีการพิจารณาปรับปรุงการเก็บภาษีศุลกากรให้มีลักษณะเหมือน ๆ กัน ระหว่างบรรดาประเทศสมาชิกของกลุ่ม และจะมีการเลือกปฏิบัติสำหรับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก
3. ตลาดร่วม (Common Market) คือ การรวมกลุ่มเศรษฐกิจที่อยู่ในรูปแบบของ การจัดตั้งสหภาพศุลกากร (Custom Union) ซึ่งมีข้อตกลงที่จะทำการยกเลิกข้อจำกัดเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตระหว่างประเทศที่เป็นสมาชิก
4. สหภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Union) คือ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ มีการพิจารณาการดำเนินนโยบายทางด้านสังคม ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างประเทศสมาชิก
5. สหภาพเหนือชาติ (Supranational Union) คือ รูปแบบที่มีการรวมกันเป็นสหภาพทางเศรษฐกิจในระดับสูงสุด ประกอบด้วยหลายชาติรวมกันเป็นชาติใหญ่ โดยที่รัฐบาลของแต่ละประเทศต่างยินยอมสละอำนาจอธิปไตยของตน เพื่อให้ส่วนรวมสามารถตัดสินใจกำหนดนโยบายร่วมกันได้ หากมองตามรูปแบบจะเห็นได้ชัดเจนว่า สหภาพยุโรป (EU) ซึ่งพัฒนาไปถึงขั้น สหภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Union) ในส่วนของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่จะเกิดขึ้นในปี 2558 ของประเทศกลุ่มอาเซียน หรือ AEC นั้น น่าจะอยู่ในขั้น ตลาดร่วม (Common Market) แต่ก็ยังเป็นตลาดร่วมที่ยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจากบางอย่างยังเปิดเสรีไม่เต็มที่ เช่น เรื่องแรงงาน การลงทุน เพียงแต่เปิดให้สะดวกมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งในส่วนของขั้นที่ สหภาพศุลกากร อาเซียนก็ได้ข้ามในขั้นตอนนั้นมาแล้ว ส่วนหนึ่งก็เพราะสภาพทางเศรษฐกิจ ของอาเซียนในแต่ละประเทศค่อนข้างมีความแตกต่างกันพอสมควร อาเซียนต้องเลือกในสิ่งที่สามารถจะทำได้ก่อน ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามขั้นตอนตามทฤษฎีของ เบลลา บาลาสซา แต่คงอยู่ในกรอบวิธีคิดดังกล่าว

2.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง

การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Management of Change) คือ ความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กร และสามารถปรับตัวในเข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อทำให้องค์กรได้ผลดีจากการเปลี่ยนแปลงนั้น ทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดและเจริญ

ความจำเป็นในการบริหารการเปลี่ยนแปลงในภาครัฐของไทย

ระบบบริหารงานภาครัฐ หมายถึง ภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์การอื่น ๆ ของรัฐ ซึ่งเป็นองค์การขนาดใหญ่ต้องใช้ทรัพยากรของประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งยังต้องทำหน้าที่เป็นองค์การที่ผลิตสินค้าและบริการที่มีความสำคัญต่อชีวิตของคนในประเทศ และต่อความอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ

ปัจจุบัน ระบบบริหารภาครัฐของประเทศไทย ต้องเผชิญกับปัญหาที่ท้าทาย ซึ่งเป็นความท้าทายที่ยิ่งใหญ่และซับซ้อน คือ

1. กระแสความต้องการ การบริการจากภาครัฐบาลที่มีมากขึ้น ซึ่งเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจเสรีในยุคโลกาภิวัตน์ รัฐ จะต้องมีการเร่งลงมือพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้อยู่รอดในระบบเศรษฐกิจโลกทำให้รัฐต้องทำงานหนักแต่ในขณะเดียวกัน กระแสเศรษฐกิจเสรี ก็เป็นสิ่งที่บีบให้รัฐต้องจำกัดบทบาทของขนาดของรัฐให้เหลือน้อยที่สุด

2. กระแสกดดันที่ทำให้รัฐบาลมีอำนาจและขนาดน้อยลง เช่น ลดบทบาทและใช้ทรัพยากรของประเทศให้น้อยลง หรือกระแสประชาธิปไตย ที่ทำให้รัฐบาลต้องมีการกระจายอำนาจ แบ่งแยกภารกิจ แบ่งงบประมาณ และบุคลากรไปยังส่วนท้องถิ่น

3. กระแสการบริหารจัดการปกครองที่ดี คือรัฐบาลจะต้องดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการปฏิบัติงานอย่างเปิดเผย ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

ลักษณะของการเปลี่ยนแปลง

ป๋นรศ มาลากุล ณ อยุธยา (คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : เว็บไซต์) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงในองค์การแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป คือเป็นการค่อย ๆ ปรับเปลี่ยน สิ่งต่าง ๆ ภายในองค์การเป็นระยะ ๆ ทีละส่วนงาน โดยมีความแตกต่างจากสิ่งเดิมไปมากนัก เช่น การปรับเปลี่ยนแผนงานงบประมาณแผ่นดิน

2. การเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง คือการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบถอนรากถอนโคน เช่น การปรับรื้อระบบงานใหม่ เป็นต้น

3. การเปลี่ยนแปลงแบบที่เป็นวิกฤตการณ์ คือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความรุนแรงและมีลักษณะที่เกิดจากสถานการณ์ผลักดันไปมา เช่น ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจโลก เป็นต้น

สรุป องค์การ เปรียบได้เช่นเดียวกับสิ่งมีชีวิต ซึ่งจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมถึงจะสามารถมี ชีวิตอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าได้ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่สภาพแวดล้อมมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา การบริหารการเปลี่ยนแปลงในองค์การ

จึงเป็นสิ่งสำคัญ และเริ่มจะเป็นสิ่งปกติที่ทุกองค์การไม่ สามารถหลีกเลี่ยงได้ องค์การได้ที่สามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงได้ดี ก็จะสามารถปรับตัว สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้เพิ่มขีดความสามารถใหม่ในองค์การ ส่วนองค์การใดไม่มีความสามารถบริหารการเปลี่ยนแปลง ก็จะไม่สามารถก้าวทันองค์การอื่นได้ ซึ่งก็จะต้องสูญหายไป ความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญไม่น้อยกว่าการบริหารงานประจำ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เป็นงานวิจัยที่ยังไม่มีการศึกษาค้นคว้าวิจัย แต่เนื่องจาก ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) เป็นการปรับปรุงและพัฒนาจากความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน [Agreement on the Common Effective Preferential Tariff (CEPT) Scheme for the ASEAN Free Trade Area (AFTA)] ซึ่งได้มีผู้วิจัยเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน ดังจะเห็นได้จาก

วสันต์ สีหราช (2547) ศึกษาเรื่องผลของภาษีอากรขาเข้าภายใต้เขต การค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ต่อการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ ซึ่งสรุปได้ว่าผลของความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ในการลดภาษีของสมาชิกกลุ่มอาเซียน จะทำให้สินค้าที่ส่งออกไปในอาเซียน จะมีราคาถูกและสามารถแข่งขันกับกลุ่มประเทศนอกกลุ่มได้ การลดภาษีของประเทศไทย ก็จะทำให้เกิดการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปจากประเทศกลุ่มอาเซียนในราคาถูก จะมีผลทำให้มีผลต่อการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลลิตา ละสอน (2550) ศึกษาเรื่องผลกระทบของการจัดตั้ง เขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศไทยในด้านการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้า ซึ่งสรุปได้ว่า ในส่วนของเขตการค้าเสรีอาเซียนอาจจะ ทำให้ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามทฤษฎี เนื่องจากกระบวนการตลาดภาษีของเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นไปแบบมี ขั้นตอน ซึ่งในช่วงของกระบวนการลดภาษีกำลังดำเนินการอยู่ อาจจะมีผลผลักดันให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ได้ทำการปรับตัวเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การสร้างปริมาณและการหันเหทิศทางการค้าไม่เกิดขึ้นเท่าที่ควร และในการกำหนดให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถได้รั บสิทธิประโยชน์จากการลดภาษีได้ ก็เมื่อประเทศอาเซียนนั้น ได้ทำการลดภาษีด้วยเช่นกัน ทำให้การค้าในกลุ่มประเทศอาเซียนไม่มีการ

ขยายตัวเท่าที่ควร เนื่องจากสินค้าที่ประเทศไทยใดประเทศหนึ่งนำมาลดภาษี อาจจะเป็นสินค้าที่ประเทศอื่นไม่มีการเก็บภาษีอยู่เดิมก็ได้

ธิดารัตน์ โชคสุชาติ (2553) ศึกษาเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : ความสำคัญและการเตรียมความพร้อมของไทย สรุปได้ว่า ในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 อาจส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบต่อประเทศไทย ขึ้นอยู่กับการเตรียมความพร้อมของทุกส่วนภาคงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นส่วนภาครัฐบาลที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเตรียมมาตรการป้องกันเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และผู้ประกอบการในภาคเอกชนที่คงต้องเร่งปรับตัวเพื่อสร้างขีดความสามารถ

ปวีณรศ มาลากุล ณ อรุชยา ศึกษาเรื่องการบริหารการเปลี่ยนแปลง กรณีศึกษากรมศุลกากร สรุปได้ว่า กรมศุลกากรต้องเผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์ และการค้าเสรีที่มีผลให้อัตราภาษีของกรมศุลกากรที่จัดเก็บจากสินค้านำเข้าและส่งออก ลดลง แต่ในขณะเดียวกันเศรษฐกิจโลกก็มีภาวะฝืดเคือง ทำให้การนำเข้าและส่งออกชะลอตัวลง กรมศุลกากรมีแนวโน้มที่จะจัดเก็บรายได้เข้ารัฐบาลได้น้อยลง แต่ในขณะเดียวกันที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลก็มีความจำเป็นต้องหารายได้มาใช้แก้ปัญหาประเทศ จึงต้องกำหนดเป้าหมายในการเก็บภาษีศุลกากรให้เพิ่มสูงขึ้น และใน ขณะเดียวกันในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำรัฐก็มีความจำเป็นที่ต้องรัดเข็มขัด โดยการจำกัดอัตราเพิ่มบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ

ซึ่งสามารถแบ่งผลกระทบที่จะเกิดจากกรมศุลกากรจากสภาพแวดล้อมภายนอก ดังนี้

1. ด้านต่างประเทศ แนวโน้มของสภาพแวดล้อม จากกระแสโลกาภิวัตน์ และกระแสเศรษฐกิจเสรีทำให้อัตราภาษีศุลกากรลดลง เศรษฐกิจโลกตกต่ำ ทำให้การนำเข้าการส่งออกลดลง ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร คือ การจัดเก็บภาษีให้ได้ตามเป้าหมายเป็นไปได้ยากขึ้น
2. ด้านเศรษฐกิจไทย แนวโน้มของสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจตกต่ำลงการนำเข้าและส่งออกน้อยลง ทำให้รัฐบาลมีรายได้น้อยลง และต้องการให้หน่วยงานจัดเก็บภาษีเก็บภาษีให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยมากที่สุด ผลกระทบต่อกรมศุลกากร คือ ยอดภาษีที่กรมศุลกากรจะจัดเก็บได้มีแนวโน้มน้อยลง แต่รัฐบาลมอบหมายให้กรมศุลกากรจัดเก็บภาษีให้ได้มากขึ้น
3. ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แนวโน้มของสภาพแวดล้อม การที่รัฐบาลมีรายได้น้อยลง ทำให้การใช้จ่ายภาครัฐจะต้องประหยัดขึ้น ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร คือ กำลังคน และงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการจัดเก็บภาษีจะน้อยลง
4. ด้านเทคโนโลยี แนวโน้มของสภาพแวดล้อม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาก้าวหน้าไปมา ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร คือ กรมศุลกากรต้องทบทวนและหาทางนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

5. ด้านสังคม แนวโน้มของสภาพแวดล้อม สังคมรับเอาค่านิยมของระบบเสรีประชาธิปไตยมามากทำให้หน่วยงานของรัฐต่าง ต้องถูกตรวจสอบ ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร คือ การดำเนินงานของกรมศุลกากรจะต้องถูกตรวจสอบ

โสพิศ สืบศักดิ์ (2548) ศึกษาเรื่องผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงของประเทศไทย จากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน สรุปได้ ว่าในการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ทำให้เกิดการขยายตัวของการลงทุนในประเทศไทย เหตุผลเกิดจากการที่แต่ละประเทศ มีโครงสร้างอัตราภาษีที่ลดลง ประเทศไทยเป็นประเทศ หนึ่งในประเทศกลุ่มอาเซียนสามารถเข้าไปลงทุนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจากอดีตไม่สามารถลงทุนได้อย่างเต็มที่และยังมีความได้เปรียบเหนือกว่านักลงทุนภายนอกกลุ่มอาเซียนอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้ศึกษาได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) จำนวน 100 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ได้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา หน้าที่ความรับผิดชอบ ตำแหน่งงาน การเข้ารับการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ในปี 2558

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดเก็บรายได้

2. ด้านบุคลากร

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามแบบปลายเปิด ซึ่งเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบเครื่องมือ ผู้ศึกษา ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบก่อนนำออกใช้จริง ซึ่งมีการทดสอบเครื่องมือ ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง คือ การนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเสนอต่อท่านอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหา การใช้ภาษาที่ถูกต้อง และโครงสร้างแบบสอบถาม เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2. การทดสอบความเชื่อมั่น คือ การนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและแก้ไขแล้ว ไปให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และยังได้ใช้สถิติในการตรวจสอบคุณภาพและค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เพื่อความถูกต้อง ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง 0 น้อยกว่า ค่าแอลฟา น้อยกว่า 1 ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง ค่าความเชื่อมั่นของการศึกษารั้งนี้ คือ 0.8471

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากรในกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้มาจากแบบสอบถาม ไปยังบุคลากรสังกัดกรมศุลกากร ที่เป็นผู้มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับ ATIGA

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลจาก กฎหมายระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการศึกษาถึงแนวทางการปฏิบัติหลักการและประเด็นที่สำคัญของความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน โดยนำมาประกอบการวิเคราะห์และกำหนดแนวการศึกษาถึงเรื่องดังกล่าว

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด จะทำการผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์และจะนำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติ ต่าง ๆ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. ในการบันทึก ข้อมูล แบบสอบถามลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีหลักเกณฑ์ การให้คะแนนระดับความเห็น ในแบบสอบถามส่วนที่ 2, 3 และ 4 แบบสอบถามใช้

มาตรวัดแบบ Semantic Differential Scale คือมาตรวัดทัศนคติของออสกู๊ด (Osgood Scale, 1957) ซึ่งมีชื่อเรียกอีกหนึ่งอย่างว่า มาตรวัดโดยอาศัยการจำแนกความหมายของคำ ซึ่งมีการให้คะแนนเป็น ระดับความเห็น 7 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ

น้อยที่สุด   1   2   3   4   5   6   7   มากที่สุด

คะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายจากระดับความคิดเห็นเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าคะแนนวิธีคำนวณความกว้างของ อินตรภาคชั้น (Interval Scale) มีความกว้างเท่ากับ 0.86 คะแนน เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย มีดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอินตรภาคชั้น} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{7-1}{7} \\ &= 0.86 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.86	หมายถึง	ระดับความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.87 - 2.72	หมายถึง	ระดับความเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.73 - 3.58	หมายถึง	ระดับความเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 3.59 - 4.44	หมายถึง	ระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 4.45 - 5.30	หมายถึง	ระดับความเห็นค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 5.31 - 6.16	หมายถึง	ระดับความเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย 6.17 - 7.00	หมายถึง	ระดับความเห็นมากที่สุด

1. ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ใช้ในการอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการบรรยาย

2. ในการทดสอบสมมติฐานการ ศึกษา จะใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) คือการหาค่าสถิติเพื่อใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น และตัวแปรตาม เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลของการวิเคราะห์ การศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์ ผลกระทบที่มีต่อกรม
ศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
ความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ และอักษรย่อที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนผู้บริโภครวมกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
H_0	แทน	สมมติฐานหลัก
H_1	แทน	สมมติฐานรอง
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t - Distribution
F-Ratio	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา f - Distribution
F-Prob.,p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
LSD	แทน	ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณสำหรับการทดสอบความแตกต่าง (Least Significant Difference)
Max	แทน	ค่าสูงสุด (Maximum)
Min	แทน	ค่าต่ำสุด (Minimum)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (95 เปอร์เซ็นต์)
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (99 เปอร์เซ็นต์)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำเสนอตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ตามลำดับดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็น บุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร นำเสนอในรูปแบบของตาราง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน นำเสนอในรูปแบบของตารางโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัยนำเสนอในรูปแบบของตาราง โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) มาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนก ตามเพศ

เพศ	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
ชาย	36	36.00
หญิง	64	64.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 และเพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
18 - 26 ปี	14	14.00
27 - 35 ปี	41	41.00
36 - 44 ปี	19	19.00
45 ปี ขึ้นไป	26	26.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 27 - 35 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมาคือ อายุ 45 ปีขึ้นไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 อายุ 36 - 44 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 และอายุ 18 - 26 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากร

ระยะเวลา	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	31	31.00
5 - 10 ปี	27	27.00
11 - 15 ปี	15	15.00
15 ปีขึ้นไป	27	27.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากรของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากรต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 รองลงมาคือ มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากร 5 - 10 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากร 15 ปีขึ้นไป จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากร 11 - 15 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	13.00
ปริญญาตรี	37	37.00
ปริญญาโท	39	39.00
สูงกว่าปริญญาโท	11	11.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมาคือ มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 และมี การศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน (ความถี่) ร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
ลูกจ้างประจำ	13	13.00
ข้าราชการ ระดับทั่วไป	36	36.00
ข้าราชการ ระดับชำนาญการ	38	38.00
ข้าราชการ สูงกว่าระดับชำนาญการขึ้นไป	13	13.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 100 คน โดยจำแนกตาม ตำแหน่งงาน

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี ตำแหน่งงาน ข้าราชการ ระดับชำนาญการ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 รองลงมา คือ มีตำแหน่ง ข้าราชการ ระดับทั่วไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 มีตำแหน่งงาน ข้าราชการ สูงกว่าระดับชำนาญการขึ้นไป มีจำนวน 13 คน

คิดเป็นร้อยละ 13.00 และมีตำแหน่ง ลูกจ้างประจำ มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

หน้าที่ความรับผิดชอบ	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
งานบริหาร	12	12.00
งานวิชาการ	69	69.00
งานปฏิบัติงาน	19	19.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จำแนกตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนงานวิชาการ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 มีหน้าที่ความรับผิดชอบในส่วนงานปฏิบัติงาน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 และมีหน้าที่ความรับผิดชอบในส่วนงานบริหาร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความคิดเห็นที่มีต่อระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้า	4.37	1.63	ปานกลาง	4
2. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า	5.01	1.94	ค่อนข้างมาก	1
3. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้า	4.10	1.48	ปานกลาง	6

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
4. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการสุขอนามัย-สุขอนามัยพืช	1.44	0.74	น้อยที่สุด	10
5. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกรยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใน มาตรฐานสินค้า	3.27	1.75	ค่อนข้างน้อย	7
6. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ ASEAN single Window	4.50	1.95	ค่อนข้างมาก	3
7. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกรอำนวยความสะดวกทางการค้า	4.68	1.59	ค่อนข้างมาก	2
8. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้า	4.21	1.46	ปานกลาง	5
9. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการเยียวยา	2.15	1.32	น้อย	9
10. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน	2.27	1.52	น้อย	8
ภาพรวม	3.60	0.97	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นใน ระดับสูงสุดคือ มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.01 รองลงมาคือ ความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง

ATIGA ในส่วนของการอำนวยความสะดวกทางการค้าอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของ ASEAN single Window มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA ในส่วนของการยกเลิก มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี มาตรฐานสินค้า มีความคิดเห็น อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาท ของอาเซียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.27 มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของมาตรการเยียวยา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15 และมีระดับความคิดเห็นต่ำสุดตามข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของการมาตรการสุขอนามัย-สุขอนามัยพืชมีระดับการรู้จักอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.44 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลง ATIGA

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านความคิดเห็นการ เตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้า	4.57	2.96	ค่อนข้างมาก	3
1.1 การยกเว้นอากรและลดอัตราศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากอาเซียน				
1.2 การลดอัตราภาษีนำเข้า อาเซียน 6 ประเทศ เดิม ลดภาษีเหลือ 0% ในปี 2010 (2553) ประเทศ CLMV ลดภาษีเหลือ 0% ในปี 2015 (2558)				

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
2. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ที่เกี่ยวข้องกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ROO ทำให้กฎเกณฑ์ในการตัดสินหรือพิสูจน์ว่าสินค้านั้นมีสัญญาถิ่นกำเนิดในประเทศใดชัดเจนยิ่งขึ้น 2.1 เกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้า 2.2 ระเบียบปฏิบัติในการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า	5.23	3.21	ค่อนข้างมาก	1
3. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ มาตรฐานสินค้า อิงข้อบท Standard ภายใต้ WTO ส่งเสริมการปรับประสานมาตรฐาน/การใช้มาตรฐานสากล	4.07	1.55	ปานกลาง	5
4. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการสุขอนามัย-สุขอนามัยพืช ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ มาตรการสุขอนามัยสุขอนามัยพืช SPS อิงความตกลง SPS ภายใต้ WTO ตั้งคณะกรรมการ SPS อาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ	1.61	1.21	น้อยที่สุด	10
5. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใต้มาตรฐานสินค้า ยกเลิก NTBs ยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใต้	3.41	1.62	ค่อนข้างน้อย	7

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
6. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ ASEAN single Window ที่เกี่ยวข้องกับ ASEAN Single Window การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านศุลกากรช่องทางเดียว 6.1 e - Customs 6.2 e - Licensing 6.3 e - Certificate	4.66	1.93	ค่อนข้างมาก	2
7. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการอำนวยความสะดวกทางการค้า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Trade Facilitation การอำนวยความสะดวกทางการค้า ทำแผนดำเนินการ (Work Program on Trade Facilitation) การใช้มาตรการ ตอบโต้การทุ่มตลาด และต่อต้านการอุดหนุน	4.17	1.63	ปานกลาง	4
8. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูลทางการค้า Trade Repository การแจ้งและให้จัดตั้งกลไกกำกับดูแลการดำเนินการ	3.87	1.53	ปานกลาง	6
9. ท่านมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการเยียวยา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Trade Remedy Measures กฎเกณฑ์การใช้ Safeguard ซึ่งกันและกัน	2.36	1.21	น้อย	8
10. ท่านมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียนจัดตั้งกลไกกำกับดูแลการดำเนินการ	2.12	1.17	น้อย	9
ภาพรวม	3.60	1.10	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลง ATIGA

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมี ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA ในภาพ รวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ที่เกี่ยวข้องกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ROO ทำให้กฎ เกณฑ์ในการตัดสินหรือพิสูจน์ว่าสินค้านั้นมีถิ่นกำเนิดในประเทศใดชัดเจนยิ่งขึ้น อยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.23 รองลงมาคือ การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตามความตกลง ATIGA ในส่วนของ ASEAN single Window ที่เกี่ยวข้องกับ ASEAN Single Window การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านศุลกากรช่องทางเดียว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 การเตรียมความพร้อมกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้าง มาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของการอำนวยความสะดวกทางการค้า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Trade Facilitation การอำนวยความสะดวกทางการค้า ทำแผนดำเนินการ (Work Program on Trade Facilitation) การใช้มาตรการ ตอบโต้การทุ่มตลาดและต่อต้านการอุดหนุน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ มาตรฐานสินค้า อิงข้อบท Standard ภายใต้ WTO ส่งเสริมการปรับประสานมาตรฐาน /การใช้มาตรฐานสากล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ความ ATIGA ในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูลทางการค้า Trade Repository การแจ้งและให้จัดตั้งกลไกกำกับดูแลการค้า การดำเนินการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 การเตรียมความพร้อมกับการทำงานตามความตกลง ATIGA ในส่วนของการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใต้มาตรฐานสินค้า ยกเลิก NTBs ยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใต้ มาตรฐานสินค้า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ความ ATIGA ในส่วนของการเยียวยา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Trade Remedy Measures กฎเกณฑ์การใช้ Safeguard ซึ่งกันและกัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ความ ATIGA ในส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียนจัดตั้งกลไกกำกับดูแลการค้า การดำเนินการ มี

ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12 และมีระดับความคิดเห็นต่ำสุด เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ความ ATIGA ในส่วนของมาตรการสุขอนามัย- สุขอนามัยพืช ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยสุขอนามัยพืช SPS อิงความตกลง SPS ภายใต้ WTO ตั้งคณะ กรรมการ SPS อาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.61 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษีและด้านบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถามด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ จำแนกตามกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร	5.67	1.36	มาก	4
2. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร	6.85	7.19	มากที่สุด	1
3. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร	5.36	0.99	ค่อนข้างมาก	5
4. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการสุขอนามัย-สุขอนามัยพืชจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร	2.41	1.92	น้อย	10
5. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี มาตรฐานสินค้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร	4.72	1.27	ค่อนข้างมาก	7

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
6. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ ASEAN single Window จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร	5.91	1.53	มาก	2
7. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ การอำนวยความสะดวกทางการค้า จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร	5.32	1.18	ค่อนข้างมาก	6
8. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ แหล่งข้อมูลทางการค้าจะมีผลกระทบท่อกรมศุลกากร	5.69	6.23	มาก	3
9. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ มาตรการเยียวยา จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร	3.20	1.65	ค่อนข้างน้อย	9
10. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ กระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร	3.31	1.72	ค่อนข้างน้อย	8
ภาพรวม	4.84	1.26	ค่อนข้างมาก	

จากตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านผลกระทบต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นในระดับสูงสุด คือ การทำงานตามความตกลง ATIGA ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.85 รองลงมา คือ การทำงานตามความตกลง ATIGA ในส่วนของ ASEAN single Window จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.91 การทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.69 การทำงานตาม

ความตกลง ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.67 การทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.36 การทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของการอำนวยความสะดวกทางการค้า จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

5.32 การทำงานตามความตกลง ATIGA ในส่วนของการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใน มาตรฐานสินค้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 การทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของการระงับข้อพิพาทของอาเซียน จะมีผลกระทบต่อ กรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

3.31 การทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการเจรจา จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และมีความคิดเห็นในระดับต่ำสุด คือการทำงานตามความตกลง ATIGA ในส่วนของการสุขอนามัย- สุขอนามัยพืชจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1 ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ต่อความตกลง ATIGA โดยสามารถเขียนสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความ ตกลง ATIGA มีความสัมพันธ์ต่อการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลง ATIGA

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA กับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลง ATIGA

ความสัมพันธ์	ความตกลง 1	ความตกลง 2	ความตกลง 3	ความตกลง 4	ความตกลง 5	ความตกลง 6	ความตกลง 7	ความตกลง 8	ความตกลง 9	ความตกลง 10	ความตกลงรวม
การลดภาษี	0.433 0.000*	0.390 0.000*	0.431 0.000*	0.084 0.409	0.322 0.001*	0.324 0.001*	0.210 0.036	0.357 0.000*	-0.007 0.947	0.071 0.481	0.490 0.000*
แหล่งกำเนิดสินค้า	0.556 0.000*	0.609 0.000*	0.388 0.000*	-0.045 0.654	0.314 0.001*	0.383 0.000*	0.237 0.018*	0.382 0.000*	0.075 0.458	0.023 0.797	0.588 0.000*
มาตรการอุปสรรค	0.338 0.001*	0.234 0.019*	0.614 0.000*	-0.006 0.952	0.342 0.001*	0.408 0.000*	0.598 0.000*	0.541 0.000*	0.169 0.092	0.120 0.233	0.561 0.000*
มาตรการสุขอนามัย	-0.064	-0.112	0.017	0.349	-0.076	-0.099	-0.029	-0.126	0.069	0.275	-0.022
อนามัย	0.529	0.268	0.268	0.000*	0.455	0.329	0.776	0.210	0.497	0.006*	0.825

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ความสัมพัทธ์	ความ ตกลง 1	ความ ตกลง 2	ความ ตกลง 3	ความ ตกลง 4	ความ ตกลง 5	ความ ตกลง 6	ความ ตกลง 7	ความ ตกลง 8	ความ ตกลง 9	ความตก ลง 10	ความ ตกลง รวม
ยกเลิกมาตรการ	0.120	0.027	0.441	-0.050	0.459	0.362	0.401	0.388	0.185	0.180	0.380
กีดกัน	0.234	0.787	0.000*	0.624	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*	0.065	0.073	0.000*
ASEANSingle	0.359	0.150	0.540	-0.211	-0.503	0.792	0.568	0.620	0.148	-0.101	0.581
Window	0.000*	0.136	0.000*	0.035*	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*	0.141	0.317	0.000*
อำนาจความสะดวก	0.192	0.214	0.536	-0.081	0.281	0.311	0.620	0.540	0.242	0.069	0.476
	0.056	0.032*	0.000*	0.424	0.005*	0.002*	0.000*	0.000*	0.015*	0.494	0.000*
แหล่งข้อมูลทาง	0.380	0.328	0.464	-0.022	0.472	0.557	0.376	0.650	0.234	-0.144	0.583
การค้า	0.000*	0.001*	0.000*	0.831	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*	0.019*	0.153	0.000*
TradeRemedy	0.113	0.004	0.470	0.312	0.312	0.231	0.317	0.267	0.297	0.247	0.373
Measures	0.263	0.660	0.000*	0.002*	0.002*	0.021*	0.001*	0.007*	0.003*	0.013*	0.000*
การระงับข้อพิพาท	0.132	0.072	0.332	0.280	0.280	0.186	0.312	0.260	0.370	0.460	0.379
	0.191	0.478	0.001*	0.005*	0.005*	0.64	0.002*	0.009*	0.000*	0.000*	0.000*
ภาพรวม	0.448	0.351	0.706	0.049	0.550	0.605	0.608	0.666	0.281	0.164	0.744
ความสัมพัทธ์	0.000*	0.000*	0.000*	0.625	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*	0.005*	0.103	0.000*

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA ต่อการเตรียมความพร้อมของบุคลากรตามความตกลง ATIGA ในภาพรวมพบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 มีระดับความสัมพัทธ์ เท่ากับ 0.744 ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA มีความสัมพันธ์ต่อการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความเกี่ยวข้องกันมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของมาตรการสุขอนามัย- สุขอนามัยพืช ในส่วนของการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใต้มาตรฐานสินค้า ในส่วนของมาตรการเยียวยา และในส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.825, 0.000, 0.000, 0.000 ระดับความสัมพัทธ์ ที่ -0.022, 0.380, 0.373 และ 0.379 แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องระหว่าง ความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA กับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร มีความเกี่ยวข้องน้อย แต่การทำงานตามความตกลง ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษี ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิด ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้า ในส่วนของ ASEAN single Window ในส่วนของการอำนวยความสะดวกทางการค้า และในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000, 0.000, 0.000, 0.000, 0.000 และ 0.000 ระดับความสัมพัทธ์ที่ 0.490, 0.588, 0.561, 0.581, 0.476 และ 0.583

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ความสัมพัทธ์	ความ	ความ	ความ	ความ	ความ	ความ	ความ	ความ	ความ	ความ	ความ
	ตกลง	ตกลง	ตกลง	ตกลง	ตกลง	ตกลง	ตกลง	ตกลง	ตกลง	ตกลง 10	ตกลง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		รวม
การระงับข้อพิพาท	0.096	-0.091	0.129	0.102	0.312	0.045	0.019	-0.072	0.266	0.309	0.065
ภาพรวม	0.246	0.025	0.269	0.295	0.205	0.324	0.003	0.093	0.161	0.158	0.052
	0.014*	0.801	0.007*	0.003*	0.041*	0.001*	0.973	0.358	0.109	0.116	0.609

จากตารางที่ 4.11 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความ ตกลง ATIGA กับผลกระทบต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษี และบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลง ATIGA ในภาพรวมพบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.609 มีระดับความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.052 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความ ตกลง ATIGA ไม่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บ ภาษีอากร และด้านบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลง ATIGA และมีความเกี่ยวข้องกันน้อย

เมื่อพิจารณา เป็นราย ข้อพบว่า ความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษี ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิด ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อ เทคนิคทางการค้า ในส่วนของมาตรการสุขอนามัย-สุขอนามัยพืช ในส่วนของ ASEAN single Window ในส่วนของการอำนวยความสะดวกทางการค้า ในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้า ในส่วน ของการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใต้มาตรฐานสินค้า ในส่วนของมาตรการเยียวยา และ ในส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.311, 0.819, 0.801, 0.042, 0.647, 0.695, 0.306, 0.689, 0.466 และ 0.522 มีระดับความสัมพันธ์ ที่ 0.102, 0.023, 0.026, 0.204, 0.046, 0.040, 0.103, -0.040, -0.074 และ 0.065 แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องระหว่าง ความเกี่ยวข้อง กับการทำงานตามความ ตกลง ATIGA กับผลกระทบต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษี และ ด้านบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลง ATIGA มีความเกี่ยวข้องน้อย

สมมติฐานที่ 3 ระดับความเกี่ยวข้องของการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA มีความสัมพันธ์กับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความตกลงต่อความตกลง ATIGA โดยสามารถ เขียนสมมติฐานทางสถิติได้ ดังนี้

ระดับความเกี่ยว ข้องกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA มี ความสัมพันธ์กับ ผลกระทบ ต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษี และด้านบุคลากร ที่เกิดขึ้นจาก ความตกลง ATIGA

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง การเตรียมความพร้อมของบุคลากรกับ ผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษีและด้านบุคลากร ที่เกิดขึ้นจากความ ตกลง ATIGA

ความสัมพันธ์	เตรียม	เตรียม	เตรียม	เตรียม	เตรียม	เตรียม	เตรียม	เตรียม	เตรียม	เตรียม	ภาพรวม
	ความพร้อม	ความพร้อม	ความพร้อม	ความพร้อม	ความพร้อม	ความพร้อม	ความพร้อม	ความพร้อม	ความพร้อม		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ส่วนลดอัตราภาษี	0.261	-0.037	0.115	-0.263	0.092	0.235	-0.069	0.105	-0.022	-0.269	-0.006
นำเข้า	0.009*	0.713	0.255	0.008*	0.365	0.018	0.496	0.299	0.027	0.007*	0.949
แหล่งกำเนิดสินค้า	0.120	-0.051	0.022	-0.177	0.003	0.235	-0.023	-0.074	-0.196	-0.167	-0.026
มาตรการอุปสรรค	0.233	0.615	0.831	0.079	0.975	0.019	0.823	0.465	0.051	0.097	0.795
	0.145	-0.094	0.135	-0.145	0.107	0.189	0.010	0.091	-0.159	-0.197	-0.018
	0.151	0.352	0.182	0.151	0.291	0.060	0.924	0.368	0.615	0.049*	0.862
มาตรการสุข	-0.146	-0.098	0.084	0.354	0.202	-0.268	-0.102	-0.051	0.337	0.281	0.024
อนามัยฯ	0.148	0.332	0.404	0.000*	0.004*	0.007*	0.314	0.615	0.001*	0.005*	0.809
ยกเลิกมาตรการ	0.280	-0.021	0.315	-0.353	0.216	0.277	0.015	0.135	-0.185	-0.269	0.052
กีดกัน	0.005*	0.839	0.001*	0.000*	0.031*	0.005*	0.882	0.180	0.065	0.007*	0.607
ASEANSingle	0.339	0.200	0.116	-0.538	-0.074	0.343	-0.135	0.130	-0.456	-0.548	0.029
Window	0.001*	0.046	0.251	0.000*	0.467	0.000*	0.182	0.199	0.000*	0.000*	0.775
อำนวยความสะดวก	0.224	-0.073	0.093	-0.249	-0.006	0.319	0.101	0.071	-0.009	-0.094	0.021
	0.025*	0.470	0.360	0.012*	0.953	0.001*	0.315	0.480	0.930	0.352	0.838
แหล่งข้อมูลทาง	0.269	-0.042	0.337	-0.330	0.177	0.466	0.2106	0.130	-0.145	-0.202	0.083
การค้า	0.007*	0.678	0.001*	0.001*	0.079	0.000*	0.293	0.198	0.156	0.043*	0.411
TradeRemedy	0.097	-0.015	0.185	0.031	0.201	0.034	-0.059	-0.103	0.300	0.211	0.057
Measures	0.333	0.886	0.066	0.759	0.045*	0.740	0.557	0.306	0.002*	0.038	0.572
การระงับข้อพิพาท	0.038	-0.113	0.188	0.290	0.244	-0.072	0.045	-0.087	0.336	0.356	0.069
	0.710	0.265	0.061	0.003*	0.014*	0.475	0.660	0.388	0.001*	0.000*	0.498
ภาพรวม	0.295	0.047	0.233	-0.298	0.153	0.337	-0.028	0.107	-0.161	-0.234	0.032
	0.003*	0.643	0.003*	0.003*	0.128	0.001	0.780	0.288	0.109	0.019*	0.754

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA กับผลกระทบต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษีและด้านบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลง ATIGA ในภาพรวมพบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.754 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าระดับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA ไม่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลง ATIGA และมีความเกี่ยวข้องกันน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษี ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิด ในส่วนของการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้า ในส่วนของการสุขอนามัย- สุขอนามัยพืช ในส่วนของ ASEAN single Window ในส่วนของการอำนวยความสะดวกทางการค้า ในส่วนของการแหล่งข้อมูลทางการค้า ในส่วน

ของการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใต้มาตรฐานสินค้า ในส่วนของมาตรการเยียวยา และ
ในส่วนของการระงับข้อพิพาทของอาเซียน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.949, 0.795, 0.862, 0.809,
0.607, 0.775, 0.838, 0.411, 0.572 และ 0.498 มีระดับความสัมพันธ์ ที่ -0.006, -0.026, -0.018, 0.024,
0.052, 0.029, 0.021, 0.083, 0.057 และ 0.069 แสดงให้เห็นถึงการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ
ความตกลง ATIGA กับผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษี และในด้านบุคลากร กรณีที่เกิด
จากความตกลง ATIGA มีความเกี่ยวข้องน้อย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การวิเคราะห์ ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จากผลตอบแบบสอบถามของผู้ตอบ แบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร จำนวน 100 คน เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ เกี่ยวกับ ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) การเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลง ATIGA และผลกระทบต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษีอากร และด้านบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) โดยสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ พบว่า บุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 27-35 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากรต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ ระดับชำนาญการจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และส่วนใหญ่มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านงานวิชาการจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA การเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลง ATIGA และผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษีอากร และบุคลากร ที่เกิดจากความตกลง ATIGA

จากการศึกษาความคิดเห็นของ บุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร เกี่ยวกับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA การเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ATIGA และผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษีอากร และบุคลากร ที่เกิดจากความตกลง ATIGA ที่สรุปผลได้ ดังนี้

ด้านระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)
พบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็น ด้านความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA สูงสุด ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.01 และมีความคิดเห็นต่ำสุดในส่วนของมาตรการสุขอนามัย- สุขอนามัยพืช มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.44

ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)
พบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็น ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ต่อความตกลง ATIGA สูงสุดในส่วนของ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ที่เกี่ยวข้องกักฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ROO ทำให้กฎเกณฑ์ในการตัดสินหรือพิสูจน์ว่าสินค้านั้นมีถิ่นกำเนิดในประเทศใดชัดเจนยิ่งขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.23 และมีความคิดเห็นต่ำสุดในส่วนของกระบวนการ ารระงับข้อพิพาทของอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียนจัดตั้งกลไกกำกับดูแลการดำเนินการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12

ด้านผลกระทบต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษี และด้านบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

พบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็น ด้านผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษี และด้านบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลง ATIGA สูงสุด ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 6.85 และมีความคิดเห็นต่ำสุดในส่วนของมาตรการสุขอนามัย- สุขอนามัยพืช จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐาน เป็นการทดสอบความสัมพันธ์จากระดับความคิดเห็นในด้านระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลง ATIGA และด้านผลกระทบต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษี และด้านบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลง ATIGA สรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้อง ต่อการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ในสังกัดกรมศุลกากร พบว่า

ความสัมพันธ์	ความตกลง 1	ความตกลง 2	ความตกลง 3	ความตกลง 4	ความตกลง 5	ความตกลง 6	ความตกลง 7	ความตกลง 8	ความตกลง 9	ความตกลง 10	ความตกลง รวม
ภาพรวม	0.448	0.351	0.706	0.049	0.550	0.605	0.608	0.666	0.281	0.164	0.744
	0.000*	0.000*	0.000*	0.625	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*	0.005*	0.103	0.000*

จากการทดสอบสมมติฐาน ระดับความคิดเห็น ของบุคลากร เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ในสังกัดกรมศุลกากร สรุปได้ว่าค่า Sig. มีค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นว่ามีระดับความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA ต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษี และด้านบุคลากร พบว่า

ความสัมพันธ์	ความตกลง 1	ความตกลง 2	ความตกลง 3	ความตกลง 4	ความตกลง 5	ความตกลง 6	ความตกลง 7	ความตกลง 8	ความตกลง 9	ความตกลง 10	ความตกลง รวม
ภาพรวม	0.246	0.025	0.269	0.295	0.205	0.324	0.003	0.093	0.161	0.158	0.052
	0.014*	0.801	0.007*	0.003*	0.041*	0.001*	0.973	0.358	0.109	0.116	0.609

จากการทดสอบสมมติฐาน ระดับความคิดเห็น ของบุคลากร เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับผลกระทบที่เกิดขึ้น จากความตกลง ATIGA ต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษี และด้านบุคลากร สรุปได้ว่าค่า Sig. มีค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นว่ามีระดับความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA กับผลกระทบ ต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษี และด้านบุคลากร ที่เกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA พบว่า

ความสัมพันธ์	เตรียมความพร้อม 1	เตรียมความพร้อม 2	เตรียมความพร้อม 3	เตรียมความพร้อม 4	เตรียมความพร้อม 5	เตรียมความพร้อม 6	เตรียมความพร้อม 7	เตรียมความพร้อม 8	เตรียมความพร้อม 9	เตรียมความพร้อม 10	ภาพรวม
ภาพรวม	0.295	0.047	0.233	-0.298	0.153	0.337	-0.028	0.107	-0.161	-0.234	0.032
	0.003*	0.643	0.003*	0.003*	0.128	0.001	0.780	0.288	0.109	0.019*	0.754

จากการทดสอบสมมติฐาน ระดับความคิดเห็น ของบุคลากร เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA กับผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษี และด้านบุคลากร ที่เกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA สรุปได้ว่าค่า Sig. มีค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นว่ามีระดับความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปราย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ ระดับการรับรู้ของบุคลากรสังกัดกรมศุลกากร ด้านระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลง ATIGA พบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่ากรมศุลกากร ควรให้ความสำคัญกับการทำงานตามความ ตกลงในส่วนของมาตรการสุขอนามัย-สุขอนามัยพืช ในส่วนของมาตรการเยียวยา และในส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อความตกลง ATIGA พบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่ากรมศุลกากรควรให้ความรู้ความเข้าใจในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าอิงข้อบท Standard ภายใต้ WTO ส่งเสริมการปรับประสานมาตรฐาน /การใช้มาตรฐานสากล และการเยียวยาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Trade Remedy Measures กรณีการใช้ Safeguard ซึ่งกันและกัน รวมถึงกระบวนการในการระงับข้อพิพาทของอาเซียนจัดตั้งกลไกกำกับดูแลการดำเนินการ ให้กับบุคลากรในการสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน เพื่อ เตรียมความพร้อมในการรองรับการประชาคมอาเซียน และด้านผลกระทบต่อกรมศุลกากร ในด้านการจัดเก็บภาษีและด้านบุคลากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) พบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดจากความตกลง การค้าสินค้าอาเซียนมีผลกระทบ มาก แต่ทั้งนี้ก็ควรมีการหาแนวทางป้องกันมิให้เกิดผลกระทบมากขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดารัตน์ โชคสุชาติ (2553) ได้สรุปถึงการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 อาจส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบต่อประเทศไทย ขึ้นอยู่กับ การเตรียมความพร้อมของทุกส่วนภาคงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นส่วนภาครัฐบาลที่ต้องมีความรู้ ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเตรียมมาตรการป้องกันเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และผู้ประกอบการในภาคเอกชนที่คงต้องเร่งปรับตัวเพื่อสร้างขีดความสามารถ

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษาผลการวิเคราะห์ผล กระบวนการที่มีต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง เพื่อลดผลกระทบที่เกิดกับบุคลากรและกรมศุลกากร

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ของกรมศุลกากร

จากการศึกษาพบว่า ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจาก บุคลากรมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งทั้งนี้ผู้บริหารของกรมศุลกากร จะต้องให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต้องมีการจัดฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสังกัดกรมศุลกากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และบุคลากรควรให้ความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการ เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพของตนเอง ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษีอากร และด้านบุคลากร ที่เกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA

จากการศึกษาพบว่า ระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ความตกลง ATIGA กับผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษีอากร และด้านบุคลากร ที่เกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA ไม่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจาก บุคลากรมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่แตกต่างกันทำให้ มีระดับความคิดเห็นต่อความตกลง ATIGA ที่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA กับการวิเคราะห์ผลกระทบต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษีอากร และด้านบุคลากร ที่เกิดขึ้นจากความตกลง ATIGA

จากการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อ ความตกลง ATIGA กับผลกระทบ ต่อกรมศุลกากรในด้านการจัดเก็บภาษี และด้านบุคลากร ที่เกิดขึ้นจากความตกลงของ ATIGA ไม่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจาก บุคลากรมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่แตกต่างกันทำให้ มีระดับความคิดเห็นต่อความตกลง ATIGA ที่แตกต่างกัน

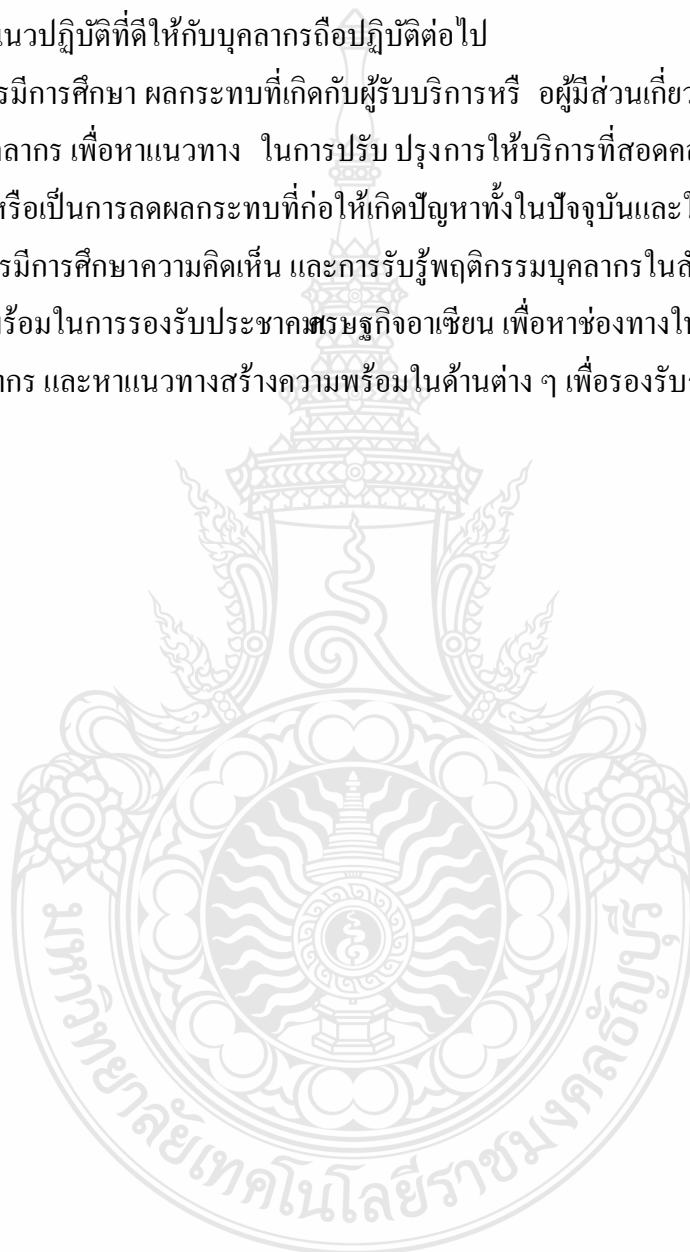
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

ในครั้งต่อไป ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะบางประการที่พอจะเป็นแนวทางได้ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของกรมศุลกากร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการในการทำงานให้มีความลงตัวและสอดคล้องกับแนวปฏิบัติ เพื่อลดปัญหาและสร้างแนวปฏิบัติที่ดีให้กับบุคลากรต่อไป

2. ควรมีการศึกษาผลกระทบที่เกิดกับผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรมศุลกากร นอกเหนือจากบุคลากร เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ หรือเป็นการลดผลกระทบที่ก่อให้เกิดปัญหาทั้งในปัจจุบันและในอนาคตต่อองค์กร

3. ควรมีการศึกษาความคิดเห็น และการรับรู้พฤติกรรมบุคลากรในสังกัดกรมศุลกากร เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อหาช่องทางในการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากร และหาแนวทางสร้างความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

บรรณานุกรม

- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. เขตการค้าเสรี (FTA). กรุงเทพฯ.
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2550. **ก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)**. กรุงเทพฯ.
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. “เขตการค้าเสรี, ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน,” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.Dtn.go.th/images/stories/aecinfo/ATIGA.pdf>, [สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2555]
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. “เขตการค้าเสรี,” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.ThaiFTA.com>, [สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2555]
- กรมศุลกากร. “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.Customs.go.th>, [สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2555]
- ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
- ทิมงาน อาจารย์สุชาติ กิจพิทักษ์. 2554. **ประชาคมอาเซียน (ASEAN COMMUNITY)**. กรุงเทพฯ.
- ธิดารัตน์ โชคสุชาติ. 2553. **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความสำคัญและการเตรียมความพร้อมของไทย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ปิ่นรส มาลากุล ณ อยุธยา. **การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Management of Change)**. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลลิตา ละสอน. 2550. **ศึกษาผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศไทยในด้านการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้า**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิทย์ บัณฑิตกุล. 2555. **รู้จักประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ.
- วสันต์ สีหราช. 2547. **ศึกษาผลของภาษีอากรขาเข้าภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (ATIGA) ต่อการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ**. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. 2554. **การเตรียมความพร้อมข้าราชการไทยสู่ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ.
- สถาบันพระปกเกล้า รายงานการศึกษาเรื่อง **การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

โสพิศ สืบศักดิ์. 2548. ศึกษาผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงของประเทศไทยจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน
ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

คำชี้แจง : แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาผลกระทบที่มีต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน้าที่ความรับผิดชอบ ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ในการรองรับการทำงานตามประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ในปี 2558

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดเก็บภาษี
2. ด้านบุคลากร

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามแบบปลายเปิด ซึ่งเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบต่อกรมศุลกากรกรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

ผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นกา รสรุปผลการวิจัยในลักษณะภาพรวม โดยไม่มีผลเสียหายต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยดี ในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่อง ( ) หน้าข้อที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1.1 เพศ

- ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

1.2 อายุ

- ( ) 1. 18-26 ปี ( ) 2. 27-35 ปี
( ) 3. 36-44 ปี ( ) 4. 45 ปีขึ้นไป

1.3 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมศุลกากร

- ( ) 1. ต่ำกว่า 5 ปี ( ) 2. 5 – 10 ปี
( ) 3. 11 – 15 ปี ( ) 4. 15 ปีขึ้นไป

1.4 ระดับการศึกษา

- ( ) 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) 2. ปริญญาตรี
( ) 3. ปริญญาโท ( ) 4. สูงกว่าปริญญาโท

1.5 ตำแหน่งงาน

- ( ) 1. ลูกจ้างประจำ ( ) 2. ข้าราชการระดับทั่วไป
( ) 3. ข้าราชการระดับชำนาญการ ( ) 4. ข้าราชการสูงกว่าระดับ
ชำนาญการขึ้นไป

1.6 หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ( ) 1. งานบริหาร ( ) 2. งานปราบปราม
( ) 3. งานวิชาการ ( ) 4. งานปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความเกี่ยวข้องกับการทำงานตามความตกลงการค้าสินค้าของ

อาเซียน (ATIGA)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องให้ตรงกับความเห็นของท่าน

คำถาม	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ค่อนข้างน้อย (3)	ปาน กลาง (4)	ค่อนข้าง มาก (5)	มาก (6)	มาก ที่สุด (7)
1.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้า							
2.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า							
3.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้า							
4.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการสุขอนามัย-สุขอนามัยพืช							
5.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใต้ มาตรฐานสินค้า							
6.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ ASEAN single Window							
7.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการอำนวยความสะดวกทางการค้า							
8.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้า							
9.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการเยียวยา							
10.ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานตาม ATIGA ใน ส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน							

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ต่อ ATIGA

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องให้ตรงกับความเห็นของท่าน

คำถาม	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ค่อนข้างน้อย (3)	ปานกลาง (4)	ค่อนข้างมาก (5)	มาก (6)	มากที่สุด (7)
1.ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้า 1.1 การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากอาเซียน 1.2 การลดอัตราภาษีนำเข้า อาเซียน 6 ประเทศเดิม ลดภาษีเหลือ 0% ในปี 2010 (2553) ประเทศ CLMV ลดภาษีเหลือ 0% ในปี 2015 (2558)							
2. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ที่เกี่ยวข้องกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ROO ทำให้กฎเกณฑ์ในการตัดสินหรือพิสูจน์ว่าสินค้านั้นมีสัญชาติหรือถิ่นกำเนิดในประเทศใดชัดเจนยิ่งขึ้น 2.1 เกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้า 2.2 ระเบียบปฏิบัติในการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า							
3. ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าซึ่งขี้อบบStandard ภายใต้WTO ส่งเสริมการปรับประสานมาตรฐานการใช้มาตรฐานสากล							
4.ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตามATIGA ในส่วนของมาตรการสุขอนามัย-สุขอนามัยพืชในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยสุขอนามัยพืชSPS อิงความตกลงSPS ภายใต้WTO ตั้งคณะกรรมการSPSอาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ							

คำถาม	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ค่อนข้าง น้อย (3)	ปาน กลาง (4)	ค่อนข้าง มาก (5)	มาก (6)	มาก ที่สุด (7)
5.ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีไข่มุ่ย มาตรฐานสินค้า ยกเลิก NTBs ยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีไข่มุ่ย							
6.ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ ASEAN single Window ที่เกี่ยวข้องกับ การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านศุลกากรช่องทางเดียว 6.1 e -Customs 6.2 e -Licensing 6.3 e – Certificate							
7.ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการอำนวยความสะดวกทางการค้า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Trade Facilitation การอำนวยความสะดวกทางการค้า ทำแผนดำเนินการ การใช้มาตรการ ตอบโต้การทุ่มตลาดและต่อต้านการอุดหนุน							
8.ท่านต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ แหล่งข้อมูลทางการค้า Trade Repository การแจ้งและให้จัดตั้งกลไกกำกับดูแลการค้า							

คำถาม	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ค่อนข้าง น้อย (3)	ปาน กลาง (4)	ค่อนข้าง มาก (5)	มาก (6)	มาก ที่สุด (7)
9. ท่านมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการเยียวยา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Trade Remedy Measures กฎเกณฑ์การใช้ Safeguard ซึ่งกันและกัน							
10. ท่านมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน ที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการระงับข้อพิพาทของอาเซียน จัดตั้งกลไกกำกับดูแลการดำเนินการ							

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบต่อกรมศุลกากร กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องให้ตรงกับความเห็นของท่าน

คำถาม	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ค่อนข้าง น้อย (3)	ปาน กลาง (4)	ค่อนข้าง มาก (5)	มาก (6)	มาก ที่สุด (7)
1. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของการลดอัตราภาษีนำเข้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร							
2. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร							
3. ท่านคิดว่าทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการอุปสรรคต่อเทคนิคทางการค้าจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร							
4. ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการสุขอนามัย-สุขอนามัยพืชจะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร							

คำถาม	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ค่อนข้าง น้อย (3)	ปาน กลาง (4)	ค่อนข้าง มาก (5)	มาก (6)	มาก ที่สุด (7)
5.ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกรยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่ มิใช่ภาษี มาตรฐานสินค้าจะมีผลกระทบต่อกรม ศุลกากร							
6.ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของ ASEAN single Window จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร							
7.ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกรอำนวยความสะดวกทางการค้า จะ มีผลกระทบต่อกรมศุลกากร							
8.ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของแหล่งข้อมูลทางการค้า จะมีผล กระทบต่อกรมศุลกากร							
9.ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของมาตรการเยียวยา จะมีผลกระทบต่อ กรมศุลกากร							
10.ท่านคิดว่าการทำงานตาม ATIGA ในส่วนของกระบวนการระงับข้อพิพาทของ อาเซียน จะมีผลกระทบต่อกรมศุลกากร							

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบต่อกรมศุลกากร
กรณีที่เกิดจากความตกลงการค้าของอาเซียน (ATIGA)

.....

.....

.....

.....

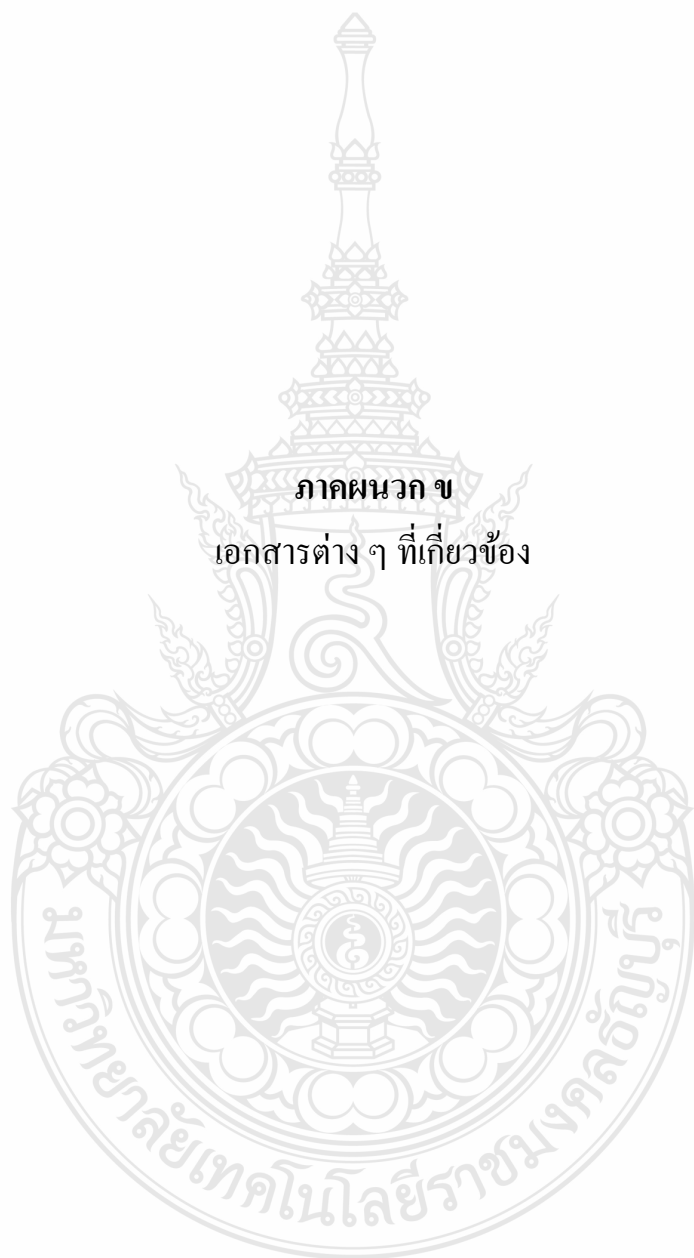
.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (อาทิก้า)

อารัมภบท

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งเป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (เรียกโดยรวมว่า “กลุ่มประเทศสมาชิก” หรือ รายประเทศว่า “ประเทศสมาชิก”)

ระลึกถึง การตัดสินใจของผู้นำในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน จัดทำภายใต้ปฏิญญาบาหลีว่าด้วยข้อตกลงอาเซียน **ฉบับที่ 2** ลงนามเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม ค.ศ. 2003 (พ.ศ. 2546) ณ บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย และในกฎบัตรอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) ณ ประเทศสิงคโปร์

มุ่งมั่น ที่จะบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิตที่มีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานที่มีทักษะ และมีการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น ตามที่ได้แจ้งไว้ในกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ลงนามโดยผู้นำเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) ณ ประเทศสิงคโปร์;

ยอมรับถึง ความสำเร็จที่สำคัญและผลประโยชน์ที่เกิดจากความตกลงด้านเศรษฐกิจต่างๆ ของอาเซียนและความตกลงในสาขาต่างๆ ที่อำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีในภูมิภาค รวมถึงความตกลงการให้สิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน (ค.ศ. 1977) (พ.ศ. 2520) ความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการกำหนดอัตราอากรร่วมเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ค.ศ. 1992) (พ.ศ. 2535) ความตกลงด้านศุลกากรของอาเซียน (ค.ศ. 1997) (พ.ศ. 2540) กรอบความตกลงในข้อตกลงยอมรับร่วมกันของอาเซียน (ค.ศ. 1998) (พ.ศ. 2541) กรอบความตกลงด้านอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (ค.ศ. 2000) (พ.ศ. 2543) พิธีสารเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนีของอาเซียน (ค.ศ. 2003) (พ.ศ. 2546) กรอบความตกลงว่าด้วยการรวมกลุ่มสินค้าและบริการ (ค.ศ. 2004) (พ.ศ. 2547) ความตกลงจัดตั้งและดำเนินการด้านการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (ค.ศ. 2005) (พ.ศ. 2548)

ปรารถนา ที่จะขับเคลื่อนไปข้างหน้าโดยการพัฒนาความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนที่ครอบคลุมโดยใช้พื้นฐานจากข้อผูกพันความตกลงด้านเศรษฐกิจต่างๆของอาเซียนที่จะเป็นกรอบทางกฎหมายในการทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีในภูมิภาค

เชื่อมั่นว่า ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนที่ครอบคลุมจะลดอุปสรรคทางการค้าและเพิ่มการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ลดต้นทุนทางธุรกิจ และเพิ่มประสิทธิภาพด้านการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจ ทำให้เกิดตลาดที่ใหญ่ขึ้นที่มีโอกาสทางการค้าและการประหยัดต่อขนาดที่มากขึ้นสำหรับธุรกิจของกลุ่มประเทศสมาชิก รวมถึงการทำให้เกิดและคงไว้ซึ่งเวทีการลงทุนที่มีความสามารถในการแข่งขัน

ยอมรับว่า ความแตกต่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนและความจำเป็นต้องพิจารณาความแตกต่างของระดับการพัฒนา และอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนามในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการกำหนดข้อบัพด้านความยืดหยุ่นและความร่วมมือทางวิชาการและการพัฒนา

ยอมรับต่อไปถึง บทบัญญัติของแถลงการณ์ระดับรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลกเกี่ยวกับมาตรการพิเศษสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

รับทราบ ความสำคัญของบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจในการส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก และความจำเป็นในการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้การมีส่วนร่วมทางธุรกิจให้มากขึ้นผ่านทางสมาคมธุรกิจต่างๆ ของอาเซียนเพื่อบรรลุเป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ยอมรับ บทบาทการรวมกลุ่มทางการค้าในภูมิภาคที่จะเป็นตัวกระตุ้นที่เร่งสร้างการค้าเสรีและการอำนวยความสะดวกทางการค้าในระดับภูมิภาคและโลก และในฐานะที่เป็นฐานให้กับกรอบการค้าพหุภาคี

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

บทที่ 1

บทบัญญัติทั่วไป

ข้อ 1

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ คือ เพื่อให้ประสบผลในการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีภายในอาเซียนซึ่งเป็นหลักการสำคัญหลักการหนึ่งในการรวมตัวเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เพื่อให้มีการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในเชิงลึกยิ่งขึ้น อันนำไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558)

ข้อ 2

คำนิยามทั่วไป

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ หากมิได้มีการระบุเป็นอย่างอื่น กำหนดให้
  - (เอ) อาเซียน หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย รัฐบาลแห่งบรูไน ดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
  - (บี) “หน่วยงานศุลกากร” หมายถึง หน่วยงานผู้มีอำนาจ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบภายใต้กฎหมายของประเทศสมาชิกในการบริหารจัดการกฎหมายทางศุลกากร
  - (ซี) “อากรศุลกากร” หมายถึง อากรศุลกากรหรืออากรขาเข้าใดๆ และค่าภาระชนิดใดๆ ที่เรียกเก็บโดยเกี่ยวเนื่องกับการนำเข้าสินค้า แต่ไม่รวมถึง
  - (หนึ่ง) ค่าภาระใดๆ ที่เทียบเท่ากับภาษีภายในประเทศ ซึ่งเรียกเก็บโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของวรรค 2 ของข้อ 3 ของแอดด์ 1994 ที่เกี่ยวกับสินค้าภายในประเทศที่เหมือนกัน หรือที่เกี่ยวกับสินค้าที่สินค้านำเข้าผลิตจาก ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

(สอง) อากรตอบโต้การทุ่มตลาดหรือการอุดหนุนใดๆ ที่ใช้โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของข้อ 6 ของ
 แกดต์ 1994 ความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 6 ของแกดต์ 1994 และความตกลงว่าด้วยการ
 อุดหนุนและมาตรการตอบโต้ ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ หรือ

(สาม) ค่าธรรมเนียมหรือค่าภาระใดๆ ซึ่งได้สัดส่วนกับต้นทุนของการให้บริการ

(ดี) “กฎหมายศุลกากร” หมายถึง กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่บริหารและบังคับใช้โดยหน่วยงาน
 ศุลกากรของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำเข้า การส่งออก การขนส่งสินค้า
 และการเก็บสินค้า เนื่องจากเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอากรศุลกากร ค่าภาระ และภาษีอื่นๆ หรือเกี่ยวกับข้อ
 ห้าม ข้อจำกัด และการควบคุมอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าที่ถูกควบคุมข้าม
 อาณาเขตศุลกากรของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

(อี) “ราคาศุลกากรของสินค้า” หมายถึง ราคาของสินค้าเพื่อความมุ่งประสงค์ในการจัดเก็บอากร
 ศุลกากรแบบตามราคาสำหรับสินค้านำเข้า

(เอฟ) “วัน” หมายถึง วันตามปฏิทิน ซึ่งรวมถึง วันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์

(จี) ข้อจำกัดการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ หมายถึง ความถึงมาตรการที่กลุ่มประเทศสมาชิกใช้ในรูป
 ของการจำกัดและกระบวนการบริหารการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ส่งผลให้เกิดการจำกัดทาง
 การค้า

(เฮช) แกดต์ 1994 หมายถึง ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 (พ.ศ. 2537) ซึ่ง
 รวมถึงหมายเหตุและบทบัญญัติเพิ่มเติมที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ

(ไอ) “ระบบฮาร์โมนไนซ์” หรือ “เอช เอส ” หมายถึง ระบบฮาร์โมนไนซ์ของคำอธิบายและการจำแนก
 พิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า ที่ระบุไว้ในภาคผนวกของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยระบบฮาร์
 โมไนซ์ของคำอธิบายและการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า รวมถึงการแก้ไขใดๆ เพิ่มเติมที่
 กลุ่มประเทศสมาชิกยอมรับและนำไปปฏิบัติตามในกฎหมายที่เกี่ยวข้องของตน

(เจ) เอ็ม เอฟ เอ็น หมายถึง การประติบัติเชิงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งในดับบลิว ที โอ

(เค) อุปสรรคที่มีใช่ภาษีศุลกากร หมายถึง มาตรการที่มีใช่ภาษี ที่มีผลห้ามหรือจำกัดการนำเข้าหรือ
 การส่งออกของสินค้าภายในกลุ่มประเทศสมาชิก

(แอล) “สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด” หมายถึง สินค้าที่มีคุณสมบัติในการได้ถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิกตาม บทบัญญัติของบทที่ 3 (กฎถิ่นกำเนิดสินค้า)

(เอ็ม) การให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษทางภาษีศุลกากร หมายถึง การให้ข้อลดหย่อนทางภาษีให้กับสินค้า ที่ได้ถิ่นกำเนิดตามที่แสดงโดยอัตราภาษีที่ใช้บังคับภายใต้ความตกลงฉบับนี้

(เอ็น) ข้อจำกัดด้านปริมาณ หมายถึง มาตรการที่มีจุดประสงค์ที่จะห้ามหรือจำกัด ปริมาณการค้า ระหว่างประเทศสมาชิก ไม่ว่าจะใช้ผ่านโควตา การอนุญาตนำเข้าหรือมาตรการอื่น ๆ ที่ส่งผลในระดับ เดียวกัน ซึ่งรวมถึงมาตรการการบริหารที่มีผลจำกัดปริมาณการค้าด้วย

(โอ) ความตกลงฉบับนี้ หรืออาทีก้า หมายถึง ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

(พี) ดับบลิว ที โอ หมายถึง องค์การการค้าโลก

(คิว) ความตกลงดับบลิว ที โอ หมายถึง ความตกลงมาร์ราเกชที่จัดตั้งองค์การการค้าโลก จัดทำเมื่อ วันที่ 15 เมษายน ค.ศ. 1994 (พ.ศ. 2537) และความตกลงอื่นๆ ที่ได้เจรจาภายใต้ความตกลงนี้

2. ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ นอกจากจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทุกคำในบริบทที่แสดงเป็นรูปเอกพจน์ ให้รวมรูปพหูพจน์ด้วย และทุกคำในบริบทที่อยู่ในรูปพหูพจน์ให้รวมรูปเอกพจน์ด้วย

ข้อ 3

การจำแนกพิกัดของสินค้า

เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ การจำแนกพิกัดสินค้าในการค้าระหว่างกลุ่มประเทศ สมาชิกต้องเป็นไปตามระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีของอาเซียนตามที่ระบุไว้ใน พิธีสารเกี่ยวกับการ ดำเนินการเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนีของอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม ค.ศ. 2003 (พ.ศ. 2546) และการแก้ไขใดๆ เพิ่มเติม

ข้อ 4

สินค้าที่ครอบคลุม

ความตกลงฉบับนี้ใช้กับสินค้าทุกรายการภายใต้ระบบพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนีของอาเซียน

ข้อ 5

การประติบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง

เฉพาะเรื่องอากรขาเข้า หลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ หากประเทศสมาชิกไปทำความตกลงใด ๆ กับประเทศที่มีได้เป็นสมาชิก ที่มีการให้ข้อผูกพันที่ดีกว่าที่ให้ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกอื่นมีสิทธิที่จะยื่นขอเจรจา กับประเทศสมาชิกที่ไปจัดทำความตกลงนั้น เพื่อขอให้มีการให้ข้อผูกพันที่ดีกว่านั้นให้กับประเทศตนด้วย การตัดสินใจที่จะขยายข้อผูกพันไม่ด้อยไปกว่าให้กับประเทศสมาชิกอื่นเป็นการตัดสินใจจากฝ่ายประเทศสมาชิกที่ไปทำความตกลงนั้นเท่านั้น และการขยายข้อผูกพันจะต้องให้กับประเทศสมาชิกทุกประเทศ

ข้อ 6

การประติบัติเยี่ยงคนชาติว่าด้วยการเก็บภาษีอากรและข้อบังคับภายใน

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องให้การประติบัติเยี่ยงคนชาติแก่สินค้าของประเทศสมาชิกอื่น โดยเป็นไปตามข้อ 3 ของเกณฑ์ 1994 เพื่อให้เป็นไปตามนี้ ข้อกำหนดตามข้อ 3 ของเกณฑ์ 1994 ให้รวมเข้าไว้และเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้ โดยอนุโลม

ข้อ 7

คำธรรมเนียมและคำภาระเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออก

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องมั่นใจว่าดำเนินการตามที่ระบุไว้ในข้อ 8.1 ของเกณฑ์ 1994 ว่า คำธรรมเนียมและคำภาระต่างๆ ทั้งปวงไม่ว่าในลักษณะใด (นอกเหนือจากอากรขาเข้าหรือส่งออก คำภาระอื่นๆ ซึ่งเท่ากับภาษีภายในหรือค่าภายในอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อ 3.2 ของเกณฑ์ 1994 และอากรตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน) ซึ่งเรียกเก็บกับการนำเข้าหรือที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออก จะจำกัดอยู่เพียงจำนวนของต้นทุน โดยประมาณในการให้บริการและไม่เป็นการคุ้มครองทางอ้อมแก่สินค้าในประเทศ หรือเป็นภาษีอากรสำหรับการนำเข้าหรือส่งออกเพื่อวัตถุประสงค์ในการคลัง
2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องพิมพ์เผยแพร่รายละเอียดเกี่ยวกับคำธรรมเนียมและคำภาระที่เรียกเก็บกับการนำเข้าหรือส่งออกโดยทันที และต้องเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในอินเทอร์เน็ตด้วย

ข้อ 8

ข้อยกเว้นทั่วไป

ภายใต้บังคับของข้อกำหนดที่ว่ามาตรการดังต่อไปนี้ จะไม่ใช่ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติตามอำเภอใจหรืออย่างไม่มีเหตุผลระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ซึ่งอยู่ในสภาพการณ์เดียวกันนี้ หรือก่อให้เกิดการจำกัดที่แอบแฝงต่อการค้าระหว่างประเทศ จะไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ ที่ตีความห้ามมิให้ประเทศสมาชิกรับรองหรือบังคับใช้มาตรการที่

(เอ) จำเป็นเพื่อปกป้องศีลธรรมอันดีของประชาชน

(บี) จำเป็นเพื่อปกป้องชีวิต หรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช

(ซี) เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออกทองคำหรือเงิน

(ดี) จำเป็นเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ รวมทั้งกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบังคับทางศุลกากร การบังคับผูกขาดที่ดำเนินการภายใต้วรรค 4 ของข้อ 2 และข้อ 17 ของเกณฑ์ 1994 การคุ้มครองสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์ และการป้องกันการปฏิบัติที่เป็นการหลอกลวง

(อี) เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ใช้แรงงานนักโทษ

(เอฟ) กำหนดขึ้นเพื่อการคุ้มครองทรัพย์สินสมบัติแห่งชาติ ซึ่งมีคุณค่าทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี

(จี) เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถใช้ได้หมดไป หากมาตรการเช่นนั้น ได้ทำไปให้เกิดผลพร้อมกับการจำกัดการผลิตหรือการบริโภคภายในประเทศ

(เฮช) ดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้ความตกลงโลกทัศน์ใดในระหว่างรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่เสนอต่อฉบับลิว ที โอ และได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมใหญ่ภาคีสัญญาหรือซึ่งได้ยื่นเสนอและได้รับความเห็นชอบดังกล่าวแล้ว

(ไอ) เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดการส่งออกวัสดุภายในประเทศที่จำเป็นเพื่อประกันปริมาณที่จำเป็นของวัสดุดังกล่าวนั้นต่ออุตสาหกรรมผู้ผลิตภายในประเทศระหว่างช่วงเวลาที่ราคาภายในประเทศของวัสดุ

นั้นต่ำกว่าราคาตลาดโลก โดยเป็นส่วนหนึ่งของแผนการทำให้มีเสถียรภาพของรัฐบาล ทั้งนี้ มีเงื่อนไขว่าข้อจำกัดนั้นจะต้องไม่ดำเนินการไปเพื่อเพิ่มการส่งออกหรือเพื่อการปกป้องต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ และจะต้องไม่เบี่ยงเบนไปจากบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการไม่เลือกปฏิบัติ และ

(เจ) จำเป็นต่อการได้มาหรือการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ซึ่งขาดแคลน โดยทั่วไปภายในประเทศ หรือในท้องถิ่น โดยมีเงื่อนไขว่ามาตรการใดๆดังกล่าวนั้น จะต้องสอดคล้องกับหลักการที่ว่าประเทศสมาชิกทุกประเทศมีสิทธิในส่วนแบ่งที่เท่าเทียมกันของอุปทานระหว่างประเทศของผลิตภัณฑ์นั้น และมาตรการใดๆ ดังกล่าวนั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติอื่นๆ ของความตกลงฉบับนี้จะต้องยุติลงทันทีที่เงื่อนไขที่ก่อให้เกิดมาตรการนั้นได้สิ้นสุดลง

ข้อ 9

ข้อยกเว้นด้านความมั่นคง

ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะตีความไปในทางที่จะ

(เอ) กำหนดให้ประเทศสมาชิกใดให้ข้อสนเทศใดๆ ซึ่งตนเห็นว่า การเปิดเผยข้อสนเทศนั้นจะขัดต่อผลประโยชน์สำคัญในเรื่องความมั่นคงของตน หรือ

(บี) คิดกันมิให้ประเทศสมาชิกใดดำเนินการใดๆ ซึ่งตนเห็นว่าจำเป็นสำหรับการป้องกันผลประโยชน์สำคัญในเรื่องความมั่นคงของตน

(หนึ่ง) เกี่ยวกับวัสดุที่แตกตัวทางอะตอมหรือจากวัสดุที่เกิดขึ้นมาจากสิ่งนั้น

(สอง) เกี่ยวกับการค้าอาวุธ กระสุนและเครื่องมือสงคราม และเกี่ยวกับการค้าสินค้าและวัสดุอื่นซึ่งกระทำไปโดยทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อความมุ่งประสงค์ในการจัดหาให้สำหรับฐานทัพอากาศทหาร

(สาม) ดำเนินการเพื่อปกป้องสาธารณูปโภคที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงสาธารณูปโภคด้านการสื่อสาร ด้านพลังงานและทางน้ำ จากความพยายามที่จะทำให้สาธารณูปโภคไม่สามารถใช้ได้หรือทำให้เสื่อม

(สี่) ดำเนินการในยามฉุกเฉินภายในประเทศ ในยามสงครามหรือในยามฉุกเฉินอื่นๆเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(ซี) กีดกันไม่ให้ประเทศสมาชิกใดดำเนินการใดๆตามพันธกรณีของตนภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติสำหรับการชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

ข้อ 10

มาตรการปกป้องเพื่อรักษาดุลการชำระเงิน

ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะตีความไปในทางที่จะกีดกันประเทศสมาชิกในการใช้มาตรการเพื่อจุดประสงค์ในการคุ้มครองดุลการชำระเงินของตน ประเทศสมาชิกใช้มาตรการดังกล่าวได้ โดยต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ภายใต้ข้อ 12 ของเกณฑ์ 1994 และความเข้าใจว่าด้วยบทบัญญัติเกี่ยวกับดุลการชำระเงินของเกณฑ์ 1994 ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับที่ โอ

ข้อ 11

วิธีการแจ้ง

1. นอกจากที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้ กลุ่มประเทศสมาชิกต้องแจ้งการดำเนินการหรือมาตรการที่มีความประสงค์จะใช้

(เอ) ที่อาจลดล้างหรือทำให้เสื่อมเสียซึ่งประโยชน์ซึ่งเกิดขึ้นแก่ประเทศสมาชิกอื่นทั้งทางตรงและทางอ้อมภายใต้ความตกลงฉบับนี้ หรือ

(บี) หากการดำเนินการหรือมาตรการนั้นอาจกีดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้

2. โดยที่ไม่มีผลต่อพันธกรณีโดยทั่วไปของกลุ่มประเทศสมาชิกภายใต้วรรค 1 ของข้อนี้ วิธีการแจ้งต้องใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในมาตรการที่ระบุไว้ภายใต้ภาคผนวก 1 และการแก้ไขใดๆ เพิ่มเติม แต่จะไม่ได้จำกัดแต่เพียงเรื่องนี้

3. ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการแจ้งต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน และสำนักเลขาธิการอาเซียนก่อนที่การดำเนินการหรือมาตรการที่อ้างถึงในวรรค 1 จะมีผลบังคับใช้ นอกจากนี้ที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้ ต้องแจ้งอย่างน้อยหกสิบ (60) วันก่อนที่การดำเนินการหรือ

มาตรการจะมีผล ประเทศสมาชิกจะต้องให้เวลาที่เหมาะสมในการหารือกับประเทศสมาชิกอื่นที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินการหรือมาตรการนั้นๆ

4. การแจ้งการดำเนินการหรือมาตรการที่มีความตั้งใจดำเนินการ โดยประเทศสมาชิกต้องประกอบด้วย

(เอ) คำอธิบายการดำเนินการหรือมาตรการที่จะดำเนินการ

(บี) เหตุผลของการดำเนินการหรือการใช้มาตรการ

(ซี) วันที่กำหนดให้มีการบังคับใช้และช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการหรือมาตรการ

5. เนื้อหาของการแจ้งและข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้เป็นความลับ

6. สำนักเลขาธิการอาเซียนต้องทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรับการแจ้ง ซึ่งรวมถึงความเห็นและผลการหารือของประเทศสมาชิกเป็นลายลักษณ์อักษร ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการส่งสำเนาความเห็นที่ได้รับให้สำนักเลขาธิการอาเซียน และสำนักเลขาธิการอาเซียนต้องแจ้งประเทศสมาชิกอื่นทราบ หากข้อมูลการแจ้งไม่ครบสมบูรณ์ตามที่ระบุในวรรค 4 ของข้อนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนต้องจัดหาข้อมูลการแจ้งของประเทศสมาชิกเมื่อมีการร้องขอจากประเทศสมาชิกใดๆ

7. ประเทศสมาชิกที่เป็นผู้แจ้ง ต้องให้โอกาสอันสมควรต่อประเทศสมาชิกอื่นที่จะให้ความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรและหารือความเห็นดังกล่าวหากมีการร้องขออย่างไม่เลือกปฏิบัติ การหารือที่เกิดขึ้นจะเป็นไปเพื่อความมุ่งประสงค์ของการหาความกระจ่างในการดำเนินการหรือมาตรการ โดยประเทศสมาชิกที่จะเป็นผู้ใช้ อาจให้การพิจารณาอย่างสมเหตุผลต่อข้อคิดเห็นที่เป็นลายลักษณ์อักษรเหล่านี้ และการหารือเรื่องการบังคับใช้ในการดำเนินการหรือมาตรการ

8. ประเทศสมาชิกอื่นต้องเสนอความเห็นของตนภายในสิบห้า (15) วันของการแจ้ง หากประเทศสมาชิกไม่สามารถแจ้งในเวลาที่กำหนดได้ จะไม่ทำให้สิทธิตามข้อ 88 (หน่วยงานแก้ปัญหาการค้าการลงทุนของอาเซียน-องค์กรระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเพื่อติดตามการดำเนินงานตามพันธกรณีความตกลงของอาเซียน-กลไกการระงับข้อพิพาทของอาเซียน) หดสั้นไป

ข้อ 12

การตีพิมพ์และการบริหารข้อบังคับทางการค้า

1. ข้อ 10 ของแอกต์ 1994 ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้ โดยอนุโลม

2. ในขอบเขตเท่าที่จะทำได้ ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ คำพิพากษาและคำชี้ขาดที่อ้างไว้ภายใต้ข้อ 10 ของแอกต์ 1994 ทางอินเทอร์เน็ต

ข้อ 13

การเก็บรักษาข้อมูลการค้าอาเซียน

1. จะมีการจัดตั้งแหล่งเก็บรักษาข้อมูลการค้าอาเซียนประกอบด้วยกฎหมายและกระบวนการทางการค้าและศุลกากรของประเทศสมาชิกทุกประเทศ และสาธารณชนต้องสามารถเข้าถึงได้ทางอินเทอร์เน็ต
2. แหล่งเก็บรักษาข้อมูลการค้าอาเซียนประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้า ได้แก่ (หนึ่ง) พิกัดอัตราศุลกากร (สอง) อัตราภาษีเอ็มเอฟเอ็น อัตราพิเศษทางภาษีศุลกากรที่ให้ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ และที่ให้ภายใต้ความตกลงกับประเทศคู่เจรจาอื่นๆ (สาม) กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (สี่) มาตรการที่มีใช้ภาษี (ห้า) กฎหมายและกฎระเบียบทางการค้าและศุลกากรของประเทศสมาชิก (หก) ข้อกำหนดเกี่ยวกับกระบวนการและด้านเอกสาร (เจ็ด) คำวินิจฉัยทางการปกครอง (แปด) แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศปฏิบัติอยู่ (เก้า) รายชื่อผู้ค้าที่ได้รับอนุญาตของกลุ่มประเทศสมาชิก
3. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องเก็บรักษาและปรับปรุงข้อมูลการค้าอาเซียนให้ทันสมัยโดยนำข้อมูลมาจากกลุ่มประเทศสมาชิกตามข้อ 11 มาดำเนินการ

ข้อ 14

ความลับ

1. ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องให้ข้อมูลที่เป็นความลับ หากการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะขัดขวางการบังคับใช้กฎหมายของประเทศสมาชิคนั้น หรือขัดกับผลประโยชน์สาธารณะอื่นใด หรือข้อมูลที่เป็นความลับนั้นจะทำให้ผลประโยชน์เชิงพาณิชย์อันชอบธรรมของวิสาหกิจของรัฐหรือเอกชนแห่งใดแห่งหนึ่งเสื่อมไป
2. ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้ที่สามารถตีความได้ว่า ได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมและบัญชีของลูกค้าสถาบันการเงิน

3. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องรักษาความลับของข้อมูลที่ประเทศสมาชิกอีกฝ่ายหนึ่งให้มา โดยระบุว่าเป็นข้อมูลลับตามความตกลงฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของประเทศสมาชิกนั้น
4. แม้จะกำหนดไว้ในข้างต้น วรรค 1 2 และ 3 ของข้อนี้จะต้องไม่ใช่บังคับกับบทที่ 6

ข้อ 15

การติดต่อสื่อสาร

บรรดาการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการและเอกสารที่แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้จะต้องเป็นลายลักษณ์อักษรและจะต้องใช้ภาษาอังกฤษ

ข้อ 16

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มประเทศสมาชิก

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการด้วยความยืดหยุ่นที่ตกลงกัน ก่อนล่วงหน้าที่ได้เจรจาไว้ภายใต้บทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ ความยืดหยุ่นที่ตกลงกันก่อนล่วงหน้าจะถูกรวมอยู่ในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามข้างล่างนี้

ข้อ 17

การเสริมสร้างศักยภาพ

การเสริมสร้างศักยภาพจะต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้แผนงานที่จะเสริมสร้างศักยภาพภายในประเทศ ประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศสมาชิก ภายใต้ความตกลงไอเอไอ และความตกลงในการเสริมสร้างศักยภาพอื่นๆ

ข้อ 18

รัฐสภายุโรป และรัฐสภาท้องถิ่น และหน่วยงานที่มีใช้ภาครัฐ

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ จะต้องดำเนินมาตรการที่สมเหตุสมผลตามที่ตนสามารถกระทำได้ เพื่อทำให้มั่นใจในการปฏิบัติตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ของรัฐสภายุโรป รัฐสภาท้องถิ่น และหน่วยงานผู้มีอำนาจในอาณาเขตของตน

2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องพยายามที่จะทำให้มั่นใจ ในการดำเนินการให้บรรลุตามพันธกรณีและข้อผูกพันของตนภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ของหน่วยงานที่มีใช้ภาครัฐในการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานผู้มีอำนาจในอาณาเขตของตน

บทที่ 2

การเปิดเสรีอัตราภาษี

ข้อ 19

การลดหรือยกเลิกอากรขาเข้า

1. เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องยกเลิกอากรขาเข้าของสินค้าทุกรายการที่มีการค้าระหว่างประเทศสมาชิกภายในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ¹ และภายในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) โดยมีความยืดหยุ่นให้ถึงปี ค.ศ. 2018 (พ.ศ. 2561) สำหรับประเทศ ซี แอล เอ็ม วี²

2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องลด และ/หรือยกเลิกอากรขาเข้าในสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิกอื่นให้เป็นไปตามแนวทางต่อไปนี้:

(เอ) อากรขาเข้าของสินค้าภายใต้ตาราง เอ ของแผนการเปิดเสรีอัตราภาษีของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องถูกยกเลิกภายในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ และ ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) สำหรับประเทศ ซี แอล เอ็ม วี ตามแผนการลดภาษีที่กำหนดไว้ดังกล่าว ตาราง เอ ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องมั่นใจว่าเป็นไปตามเงื่อนไขต่อไปนี้:

¹ ประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ ประกอบด้วย บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย

² ประเทศซี แอล เอ็ม วี ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม

(หนึ่ง) สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ ภายในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552)

- อากรขาเข้าอย่างน้อยร้อยละแปดสิบ (80) ของพิกัดศุลกากรจะต้องถูกยกเลิก
- อากรขาเข้าของสินค้า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอ ซี ที) ในกรอบความตกลงว่าด้วยอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียนทั้งหมดจะต้องถูกยกเลิก
- อากรขาเข้าของสินค้าที่สามารถนำมาลดภาษีได้ของสินค้าภายใต้การรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน (พี ไอ เอส) จะต้องเป็นร้อยละศูนย์ (0) ยกเว้นสินค้าที่ถูกระบุแนบอยู่ในรายการข้อสงวนภายใต้กรอบความตกลงการเร่งรัดการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน และข้อแก้ไขใดๆ
- อากรขาเข้าของสินค้าทั้งหมดจะต้องเท่ากับหรือน้อยกว่า ร้อยละห้า (5)

(สอง) สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม อากรขาเข้าของสินค้าทั้งหมดจะต้องเท่ากับหรือน้อยกว่าร้อยละห้า (5) ภายในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552)

(สาม) สำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา อากรขาเข้าอย่างน้อยร้อยละแปดสิบ (80) ของพิกัดศุลกากรจะต้องเท่ากับหรือน้อยกว่าร้อยละห้า (5) ภายในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552)

(สี่) อากรขาเข้าของสินค้าบางรายการของประเทศ ซี แอล เอ็ม วี ไม่เกินร้อยละเจ็ด (7) จะต้องถูกยกเลิกในปี ค.ศ. 2018 (พ.ศ. 2561) รายการสินค้าและแผนการลดอากรขาเข้าของสินค้าเหล่านี้จะต้องถูกแจ้ง โดยประเทศ ซี แอล เอ็ม วี ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2014 (พ.ศ. 2557)

(บี) อากรขาเข้าของสินค้า ไอ ซี ที ตามตาราง บี ของประเทศสมาชิก ซี แอล เอ็ม วี แต่ละประเทศ จะต้องถูกยกเลิกภายในสามระยะ คือ ปี ค.ศ. 2008 (พ.ศ. 2551) ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552) และค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) ตามแผนการลดภาษีที่กำหนดไว้ดังกล่าว

(ซี) อากรขาเข้าของสินค้า พี ไอ เอส ตามตาราง ซีของประเทศสมาชิก ซี แอล เอ็ม วี แต่ละประเทศจะต้องถูกยกเลิกภายในปี ค.ศ. 2012 (พ.ศ. 2555) ตามแผนการลดภาษีที่กำหนดไว้ดังกล่าว

(ดี) อากรขาเข้าของสินค้าเกษตรไม่แปรรูปตามตาราง ดี ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ ได้คัดเลือกไว้ โดยความสมัครใจ จะต้องถูกลดลงหรือยกเลิกเหลือร้อยละศูนย์ถึงห้า (0 – 5) ภายในปี ค.ศ.

2010 (พ.ศ. 2553) สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ ปี ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556) สำหรับ
 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน
 ลาวและสหภาพพม่า และปี ค.ศ. 2017 (พ.ศ. 2560) สำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา ตามแผนการลดภาษี
 ที่กำหนดไว้ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม อากรขาเข้าของสินค้าน้ำตาลของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
 จะต้องถูกลดลงเหลือร้อยละศูนย์ถึงห้า (0 – 5) ภายในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553)

(อี) สินค้าเกษตรไม่แปรรูปในตาราง อี ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศโดยความสมัครใจ
 จะต้องถูกลดอัตราอากรขาเข้า เอ็ม เอฟ เอ็น ที่เรียกเก็บจริงตามแผนการลดภาษีที่ได้กำหนดไว้ดังกล่าว

(เอฟ) สินค้าที่อยู่ในตาราง เอฟ ของราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
 ตามลำดับ จะต้องถูกลดภาษีนอกโควตาลง ตามแผนการลดภาษีที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการ
 จำแนกพิกัดของสินค้า

(จี) อากรขาเข้าของสินค้าปิโตรเลียมในตาราง จี ของราชอาณาจักรกัมพูชาและสาธารณรัฐสังคมนิยม
 เวียดนามตามลำดับ จะต้องถูกลดลงตามแผนการลดภาษีที่ประเทศสมาชิกทุกประเทศได้เห็นชอบ
 แล้ว และได้ระบุไว้ ณ ที่นี้

(เฮช) สินค้าที่อยู่ในตาราง เฮช ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องไม่นำมาลดหรือยกเลิก
 อากรขาเข้า โดยมีเหตุผลตามข้อ 8 (ข้อยกเว้นทั่วไป)

(ไอ) การลดและยกเลิกอากรขาเข้าจะต้องดำเนินการในวันที่ 1 มกราคมของแต่ละปี และ

(เจ) อัตราภาษีฐานที่จะใช้ในการลดหรือยกเลิกอากรขาเข้าจะต้องเป็นอัตราภาษีพิเศษ (.....)

(ซี อี พี ที) ที่เรียกเก็บเมื่อความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

3.เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกจะต้องไม่ลบล้างหรือทำให้
 เสื่อมเสียไปซึ่งข้อตกลงย้อนทางภาษีใดๆ ที่ได้ให้ไว้ตามแผนการลดภาษีในภาคผนวก 2 ที่อ้างถึงไว้ใน
 วรรค 5 ของข้อนี้

4.เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกจะต้องไม่ขึ้นอากรจากที่ได้
 แจ้งไว้ในตารางที่จัดทำขึ้นตามบทบัญญัติของวรรค 2 ของข้อนี้ในเรื่องการนำเข้าสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด

5.เว้นแต่จะกำหนดไว้ในวรรค 2(เอ)(สี่) รายละเอียดของแผนการลดภาษี เพื่อดำเนินการตามรูปแบบ
 การลด และ/หรือยกเลิกอากรขาเข้าที่กำหนดไว้ในวรรค 2 จะต้องหาข้อสรุปให้ได้ก่อนความตกลง
 ฉบับนี้มีผลใช้บังคับ สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ และ หก (6) เดือน หลังจากที่มีความตก

ลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว สำหรับประเทศ ซี แอล เอ็ม วี และจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 20

การยกเลิกโควตาอัตราภาษี (ที อาร์ คิว)

1. นอกจากที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะไม่นำโควตาอัตราภาษี (ที อาร์ คิว) มาใช้กับการนำเข้าสินค้าใด ที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิกอื่น หรือการส่งออกสินค้าใด ไปยังอาณาเขตของประเทศสมาชิกอื่น

2. เวียดนามและไทยจะต้องยกเลิกมาตรการโควตาอัตราภาษีที่มีอยู่ ดังนี้

(เอ) ไทยจะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะคือภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2008 (พ.ศ. 2551), ค.ศ.2009 (พ.ศ. 2552) และ ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553)

(บี) เวียดนามจะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะคือภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556), ค.ศ.2014 (พ.ศ. 2557) และ ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) และมีความยืดหยุ่นได้จนถึงปี ค.ศ. 2018 (พ.ศ. 2561)

ข้อ 21

การออกประกาศ

1. (เอ) ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ จะต้องออกประกาศซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายใน ไม่ช้ากว่าเก้าสิบ (90) วัน สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ และหก (6) เดือน สำหรับประเทศ ซี แอล เอ็ม วี หลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ เพื่อใช้บังคับการดำเนินการตามตารางการเปิดเสรีอัตราภาษีที่ผูกพันภายใต้ข้อ 19 (การลดหรือยกเลิกอากรขาเข้า)

(บี) ประกาศที่ออกภายใต้วรรค 1 (เอ) ของข้อนี้ จะต้องมามีผลบังคับใช้ย้อนหลังไปวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

(ซี) ในกรณีที่ไม่สามารถออกประกาศฉบับเดียวได้ ประกาศที่มีผลใช้บังคับการดำเนินการลดหรือยกเลิกอัตราภาษีของแต่ละปี จะต้องออกประกาศอย่างน้อยสาม (3) เดือน ก่อนวันที่มีผลใช้บังคับ

2. กลุ่มประเทศสมาชิกอาจตัดสินใจดำเนินการทบทวนสินค้าในตาราง ดี และ อี เพื่อปรับปรุงการเข้าสู่ตลาดสำหรับสินค้าเหล่านี้ หากสินค้าหนึ่งที่ได้รับการทบทวน ได้ รับการยินยอมให้โอนย้าย

นอกจากตารางที่กล่าวถึง สินค้านั้นจะถูกบรรจุไว้ในตาราง เอ ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ และจะต้องถูกยกเลิกอากรขาเข้าตามตารางดังกล่าว

ข้อ 22

การได้รับขอลดหย่อน

- 1.สินค้าของประเทศสมาชิกผู้ส่งออกที่มีอัตราภาษีลดลงเหลืออัตราร้อยละยี่สิบ (20) หรือต่ำกว่า และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ตามที่ได้ระบุไว้ในบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) จะต้องได้รับขอลดหย่อนจากประเทศสมาชิกผู้นำเข้าโดยอัตโนมัติ ตามที่ได้ระบุไว้ในบทบัญญัติของข้อ 19 (การลดหรือยกเลิกอากรขาเข้า)
2. รายการสินค้าในตาราง เอช จะต้องไม่ได้รับขอลดหย่อนด้านอัตราภาษี ที่เสนอไว้ภายใต้ความตกลงฉบับนี้

ข้อ 23

การแก้ไขหรือการระงับการให้ขอลดหย่อนชั่วคราว

- 1.ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์พิเศษที่นอกเหนือไปจากข้อ 86 (มาตรการปกป้อง) ข้อ 10 (ดุลการชำระเงิน) และข้อ 24 (การให้การปฏิบัติต่อพิธีสารว่าด้วยข้าวและน้ำตาล) ซึ่งประเทศสมาชิกประสบกับความยากลำบากที่มีอาจคาดการณ์ได้ในการปฏิบัติตามข้อผูกพันด้านภาษี โดยประเทศสมาชิกอาจแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อนเป็นการชั่วคราวที่ระบุในตารางภายใต้ ข้อ 19 (การลดหรือยกเลิกอากรขาเข้า)
- 2.ประเทศสมาชิกที่จะขอใช้บทบัญญัติตามวรรค 1 ของข้อนี้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอ”) จะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรในการแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อนชั่วคราวต่อคณะกรรมการการค้าเสรีอาเซียน (อาฟต้า) อย่างน้อยหนึ่งร้อยแปดสิบ (180) วัน ก่อนวันที่การแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อนชั่วคราวจะมีผลบังคับใช้
- 3.กลุ่มประเทศสมาชิกผู้สนใจที่จะเข้าร่วมการหารือหรือเจรจากับประเทศสมาชิกผู้ร้องขอตามวรรค 4 ของข้อนี้ จะต้องแจ้งประเทศสมาชิกทุกประเทศให้ทราบภายในเก้าสิบ (90) วัน หลังจากประเทศสมาชิกผู้ร้องขอได้แจ้งการแก้ไขหรือระงับการให้ขอลดหย่อนชั่วคราว
- 4.หลังจากที่ได้แจ้งตามวรรค 2 ของข้อนี้แล้ว ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอจะร่วมหารือหรือเจรจากับประเทศสมาชิกผู้ซึ่งได้แจ้งตามวรรค 3 ของข้อนี้ ในการเจรจากับกลุ่มประเทศสมาชิกที่มีส่วนได้เสีย

ในการส่งออกสินค้านี้เป็นสำคัญ³ ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอจะต้องคงไว้ซึ่งข้อตกลงซึ่งเป็นข้อตกลงต่างตอบแทน และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกอื่นที่มีส่วนได้เสียในการส่งออกสินค้านี้เป็นสำคัญซึ่งไม่ด้อยไปกว่าที่ได้ให้ไว้ในความตกลงฉบับนี้ก่อนการเจรจาดังกล่าว ซึ่งอาจรวมการปรับค่าชดเชยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอื่น มาตรการการปรับค่าชดเชยในรูปแบบของภาษีศุลกากรจะต้องขยายไปยังประเทศสมาชิกทุกประเทศตามหลักไม่เลือกปฏิบัติ

5. คณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนจะต้องได้รับหนังสือแจ้งผลการหารือหรือเจรจาตามวรรค 3 และ 4 ของข้อนี้ อย่างน้อยสี่สิบห้า (45) วัน ก่อนที่ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอประสงค์ที่จะแก้ไขหรือระงับการให้ข้อตกลงชั่วคราว หนังสือแจ้งนั้นจะต้องแสดงเหตุผลอันจำเป็นของประเทศสมาชิกผู้ร้องขอเพื่อการบังคับใช้มาตรการดังกล่าว และจะต้องจัดให้มีตารางที่แสดงการแก้ไขหรือระงับการให้ข้อตกลง และระยะเวลาที่ประสงค์จะใช้มาตรการนั้น

6. ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้หลังจากมีการหารือหรือเจรจาตามวรรค 3 และ 4 ของข้อนี้ หนังสือที่จะแจ้งคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนต้องมีคำร้องขอคำแนะนำจากคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน

7. คณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนจะต้องอนุมัติหรือให้คำแนะนำภายในสามสิบ (30) วัน เมื่อได้รับหนังสือแจ้งตามวรรค 5 ของข้อนี้

8. ในกรณีที่เหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการร้องขอให้มีการแก้ไขหรือระงับข้อตกลงเป็นการชั่วคราวได้หมดไป ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอจะต้องนำข้อตกลงทางภาษีศุลกากรเดิมกลับมาใช้ทันที และต้องแจ้งต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน เมื่อนำข้อตกลงทางภาษีศุลกากรเดิมกลับมาใช้หรือการยุติการระงับข้อตกลง ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอจะต้องใช้อัตราตามตารางข้อผูกพันเสมือนหนึ่งว่าความล่าช้าหรือการระงับนั้นมิได้เกิดขึ้น

9. ในกรณีที่ไม่มี การอนุมัติหรือคำแนะนำจากคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนตามวรรค 7 ของข้อนี้ และประเทศสมาชิกผู้ร้องขอยังคงดำเนินการแก้ไขหรือระงับข้อตกลงเป็นการชั่วคราวต่อไป ประเทศสมาชิกผู้มีส่วนได้เสียในการส่งออกสินค้านี้เป็นสำคัญมีอิสระที่จะดำเนินการ หลังจากสามสิบ (30) วัน แต่ไม่เกินเก้าสิบ (90) วัน นับจากประเทศสมาชิกผู้ร้องขอดำเนินการแก้ไขหรือระงับข้อตกลงดังกล่าว ในการแก้ไขหรือระงับข้อตกลงที่เทียบเคียงกันได้ อย่างมีนัยสำคัญจาก

³ ประเทศที่ถือว่าเป็น "ประเทศสมาชิกที่มีส่วนได้เสียในการส่งออกสินค้านี้เป็นสำคัญ" ในกรณีที่มี หรือด้วยผลจากการลดภาษี คาดได้ว่า จะต้อง มี สัดส่วนของปริมาณการนำเข้าสินค้านั้นจากอาเซียนโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา อย่างน้อยร้อยละ 20 ในตลาดของประเทศสมาชิกผู้ร้องขอ

ประเทศสมาชิกผู้ร้องขอ ประเทศสมาชิกนั้นจะต้องแจ้งการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนทันที

ข้อ 24

การให้สิทธิพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล

พิธีสารว่าด้วยการดำเนินการเป็นพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล ที่ได้ลงนามเมื่อ วันที่ 23 สิงหาคม ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) จะต้องเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

บทที่ 3

กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

ข้อ 25

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ หมายถึง การทำฟาร์มสิ่งมีชีวิตทางน้ำ ซึ่งรวมถึง ปลา สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสก์ สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังทางน้ำและพืชน้ำอื่นๆ จากวัตถุดิบ เช่น ไข่ ลูกปลา ปลาเล็ก และตัวอ่อน โดยการเข้าไปมีบทบาทในกระบวนการเลี้ยงดูหรือทำให้เติบโต เพื่อเพิ่มการผลิต เช่น การขยายพันธุ์ การให้อาหาร หรือการปกป้องจากผู้ล่า
- (บี) ต้นทุน ค่าประกันภัย และค่าระวาง (ซีไอเอฟ) หมายถึง มูลค่าของสินค้าที่นำเข้า และรวมต้นทุนของค่าระวางและค่าประกันภัยจนถึงท่าเรือหรือสถานที่ที่มีการนำสินค้าเข้าประเทศ การประเมินราคาต้องเป็นไปตามข้อ 7 ของภาคผนวก 1 ของความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 7 ของภาคผนวก 1994 ที่ระบุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับลิว ที่ โอ
- (ซี) เอฟโอบี หมายถึง มูลค่าของสินค้า ณ ท่าเรือต้นทาง ซึ่งรวมค่าขนส่งจนถึงท่าเรือหรือสถานที่สุดท้ายสำหรับขนส่งสินค้าไปต่างประเทศ การประเมินราคาต้องเป็นไปตามข้อ 7 ของภาคผนวก 1994 และความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 7 ของภาคผนวก 1994 ที่ระบุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับลิว ที่ โอ

- (ค) หลักการทางบัญชีอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป (จีเอเอพี) หมายถึง ฉันทามติที่ได้รับการยอมรับหรือการสนับสนุนในสาระสำคัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในอาณาเขตของประเทศสมาชิก เกี่ยวกับการบันทึก รายรับ รายจ่าย ต้นทุน สินทรัพย์และหนี้สิน การเปิดเผยข้อมูล และการเตรียมงบการเงิน มาตรฐานเหล่านี้อาจรวมถึงแนวทางกว้างๆ ซึ่งใช้บังคับเป็นการทั่วไป และมาตรฐาน การปฏิบัติและขั้นตอนที่มีรายละเอียด
- (ค) สินค้า หมายความรวมถึง วัสดุ และ/หรือผลิตภัณฑ์ ที่ได้แหล่งกำเนิดโดยธรรมชาติ หรือโดยการผลิต แม้ว่าสิ่งนั้นจะมีเจตนาที่จะถูกนำไปใช้เป็นวัสดุสำหรับอีกกระบวนการผลิตหนึ่งในภายหลัง เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ คำว่า “สินค้านำเข้า” และ “ผลิตภัณฑ์” สามารถใช้แทนกันได้
- (ค) วัสดุที่เหมือนกันและใช้แทนกันได้ หมายถึง วัสดุชนิดเดียวกันและมีคุณภาพในเชิงพาณิชย์เหมือนกัน มีลักษณะทางเทคนิคและกายภาพเหมือนกัน และเมื่อรวมเข้าในผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปแล้ว จะไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างกันได้จากเครื่องหมายต่างๆ เพื่อวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับถิ่นกำเนิดสินค้า
- (ค) วัสดุ หมายถึง วัตถุหรือสสารใดๆ ที่ถูกใช้หรือบริโภคไปในการผลิตสินค้า หรือถูกรวมเข้าด้วยกันเป็นส่วนหนึ่งทางกายภาพในอีกสินค้านำเข้าหนึ่ง หรืออยู่ภายใต้กระบวนการผลิตของอีกสินค้านำเข้าหนึ่ง
- (ค) สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด หรือ วัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิด หมายถึง สินค้าหรือวัสดุที่มีคุณสมบัติได้ถิ่นกำเนิดตามบทบัญญัติของบทนี้
- (ค) วัสดุสำหรับหีบห่อและภาชนะเพื่อการขนส่ง หมายถึง สินค้าที่ใช้เพื่อป้องกันสินค้านำเข้าระหว่างการขนส่ง แตกต่างจากภาชนะหรือวัสดุที่ใช้ในการขายปลีก
- (ค) การผลิต หมายถึง วิธีการให้ได้มาซึ่งสินค้า รวมถึงการเพาะปลูก การทำเหมือง การเก็บเกี่ยว การเลี้ยง การเพาะพันธุ์ การสกัด การเก็บรวบรวม การรวบรวม การจับ การประมง การดัก การล่า การผลิตโดยใช้เครื่องจักร การทำให้เกิดขึ้น การผ่านกระบวนการ หรือการประกอบ และ
- (ค) กฎเฉพาะรายสินค้า หมายถึง กฎซึ่งระบุว่า วัสดุได้ผ่านการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากร หรือการดำเนินการผลิตหรือการผ่านกระบวนการที่เฉพาะเจาะจง หรือผ่านเกณฑ์สัดส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค หรือเกณฑ์ใดๆ เหล่านี้ประกอบกัน

ข้อ 26

เกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิด

เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ สินค้าที่นำเข้ามาในอาณาเขตของประเทศสมาชิกหนึ่ง จากอีกประเทศสมาชิกหนึ่ง ต้องได้รับการปฏิบัติเช่นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด ถ้าสินค้านั้นเป็นไปตาม ข้อกำหนดเรื่องถิ่นกำเนิดภายใต้เงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

- (เอ) สินค้านั้น ได้มาทั้งหมดหรือมีการผลิตทั้งหมดในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกตามที่กำหนดหรือนิยามไว้ในข้อ 27 (สินค้าที่ได้มาทั้งหมดหรือมีการผลิตทั้งหมด)
- (บี) สินค้านั้น ไม่ได้มาหรือไม่มีการผลิตทั้งหมดในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก โดยมีเงื่อนไขว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติตามข้อ 28 (สินค้าที่ไม่ได้มาหรือไม่มีการผลิตทั้งหมด) หรือข้อ 30 (การสะสม)

ข้อ 27

สินค้าที่ได้มาทั้งหมดหรือมีการผลิตทั้งหมด

ภายใต้ความหมายของข้อ 26 (เอ) สินค้าดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นสินค้าที่ได้มาทั้งหมดหรือการผลิตทั้งหมดในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก

- (เอ) พืชและผลิตภัณฑ์พืช รวมถึงผลไม้ ดอกไม้ พืชผัก ต้นไม้ พืชจำพวกสาหร่าย เห็ดรา และพืชมีชีวิต ที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว เก็บหรือเก็บรวบรวมในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกรับ
- (บี) สัตว์มีชีวิต รวมถึงสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสก์ สัตว์เลื้อยคลาน แบททีเรีย และไวรัส ที่เกิดและเลี้ยงให้เติบโตในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกรับ
- (ซี) สินค้าที่ได้จากสัตว์มีชีวิตในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกรับ
- (ดี) สินค้าที่ได้มาจากการล่า การดัก การประมง การทำฟาร์ม การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ การเก็บรวบรวมหรือการจับ ที่กระทำในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกรับ
- (อี) แร่ธาตุและสารอื่นที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งไม่รวมอยู่ในวรรค (เอ) ถึง (ดี) ของข้อนี้ ที่สกัดหรือได้มาจากผืนดิน น้ำ ผืนดินท้องทะเล หรือใต้ผืนดินท้องทะเลของประเทศสมาชิกผู้ส่งออกรับ

(เอฟ) ผลิตภัณฑ์อันได้มาจากการประมงทะเล โดยเรือที่จดทะเบียนกับประเทศสมาชิก และมีสิทธิชักธงของประเทศสมาชิคนั้น และผลิตภัณฑ์อื่น⁴ ที่ได้จากน่านน้ำ พื้นดินท้องทะเล หรือใต้พื้นดินท้องทะเล นอกน่านน้ำอาณาเขต⁵ ของประเทศสมาชิคนั้น โดยมีเงื่อนไขว่า ประเทศสมาชิคนั้นมีสิทธิในการใช้ประโยชน์จากน่านน้ำ พื้นดินท้องทะเล และใต้พื้นดินท้องทะเลดังกล่าวตามกฎหมายระหว่างประเทศ⁶

(จี) ผลิตภัณฑ์อันได้มาจากการประมงทะเลและผลิตภัณฑ์ทางทะเลอื่นๆ ที่ได้มาจากทะเลหลวงโดยเรือที่จดทะเบียนกับประเทศสมาชิกและมีสิทธิชักธงของประเทศสมาชิคนั้น

(เอช) ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านกระบวนการแปรรูป และ/หรือ ทำขึ้นบนเรือโรงงานที่จดทะเบียนกับประเทศสมาชิกและมีสิทธิชักธงของประเทศสมาชิคนั้น โดยเฉพาะจากผลิตภัณฑ์ที่ระบุไว้ในวรรค (จี) ของข้อนี้

(ไอ) ของที่รวบรวมได้ในประเทศนั้น ซึ่งไม่สามารถใช้ได้ต่อไปตามวัตถุประสงค์เดิมของสิ่งของนั้น หรือไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือซ่อมแซม และเหมาะสำหรับการกำจัด หรือการนำกลับคืนมาซึ่งชิ้นส่วนของวัตถุดิบ หรือการนำกลับมาใช้อีกเท่านั้น

(เจ) ของที่ใช้ไม่ได้และเศษที่ได้จาก

(หนึ่ง) การผลิตในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก หรือ

(สอง) สินค้าใช้แล้วซึ่งเก็บรวบรวมได้ภายในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก โดยที่สินค้านั้นเหมาะสมสำหรับการนำกลับคืนมาซึ่งวัตถุดิบเท่านั้น และ

(เค) สินค้าที่ได้มาหรือผลิตในประเทศสมาชิกผู้ส่งออกรุ่น จากผลิตภัณฑ์ที่อ้างถึงในวรรค (เอ) ถึง

(เจ) ของข้อนี้

ข้อ 28

สินค้าที่ไม่ได้มาหรือไม่มีการผลิตทั้งหมด

⁴ ผลิตภัณฑ์อื่น หมายถึง แร่ธาตุและสารอื่นที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ที่สกัดได้มาจากน่านน้ำ พื้นดินท้องทะเล หรือใต้พื้นดินท้องทะเล นอกน่านน้ำอาณาเขต

⁵ สำหรับผลิตภัณฑ์อันได้มาจากการประมงทะเล ที่ได้มาจากภายนอกน่านน้ำอาณาเขต) เช่น เขตเศรษฐกิจจำเพาะ สถานะของถิ่นกำเนิดจะเป็นของประเทศสมาชิกที่เรือนั้นจดทะเบียน และชักธงของประเทศนั้น โดยมีเงื่อนไขว่า ประเทศสมาชิคนั้นมีสิทธิในการใช้ประโยชน์ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

⁶ ตามกฎหมายระหว่างประเทศ การจดทะเบียนของเรือสามารถกระทำได้ในประเทศสมาชิกเพียงประเทศเดียว

1. (เอ) เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 26 (บี) สินค้าจะถือว่าเป็นสินค้ากำเนิดในประเทศสมาชิกที่ซึ่งการผลิตหรือการแปรสภาพของสินค้าได้เกิดขึ้น

(หนึ่ง) หากสินค้านั้นมีส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “สัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียน” หรือ “สัดส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค (อาร์ วี ซี)” ไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบ (40) เมื่อคำนวณโดยใช้สูตรที่ระบุไว้ในข้อ 29 หรือ

(สอง) หากวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าทั้งหมดซึ่งใช้ในการผลิตสินค้า ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงที่คัดอัตราศุลกากร (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ซี ที ซี”) ในระดับที่หลัก (คือ การเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัด) ของระบบฮาร์โมนไนซ์

(บี) ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องอนุญาตให้ผู้ส่งออกสินค้าสามารถตัดสินใจว่าจะใช้วรรค 1 (เอ)(หนึ่ง) หรือ 1(เอ)(สอง) ของข้อนี้ ในการพิจารณาว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศสมาชิกหรือไม่

2. (เอ) แม้จะกำหนดไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ สินค้าที่อยู่ในภาคผนวก 3 (รายการกฎเฉพาะรายสินค้า) จะมีคุณสมบัติเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด ก็ต่อเมื่อสินค้านั้น เป็นไปตามกฎเฉพาะรายสินค้าที่กำหนดไว้ในภาคผนวกนั้น

(บี) หากกฎเฉพาะรายสินค้ามีตัวเลือกให้เลือกจาก กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่อิงอาร์ วี ซี หรือ กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่อิง ซี ที ซี หรือการดำเนินการผลิตหรือการผ่านกระบวนการที่เฉพาะเจาะจง หรือเกณฑ์ใดๆ เหล่านี้ประกอบกัน ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องอนุญาตให้ผู้ส่งออกสินค้านั้นเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะใช้กฎใดในการพิจารณาว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศสมาชิกหรือไม่

(ซี) หากกฎเฉพาะรายสินค้ากำหนด อาร์ วี ซี เฉพาะ ให้คำนวณ อาร์ วี ซี ของสินค้านั้น โดยใช้สูตรที่ระบุไว้ในข้อ 29

(ดี) หากกฎเฉพาะรายสินค้ากำหนดให้วัสดุที่ใช้ต้องผ่านกฎ ซี ที ซี หรือผ่านการดำเนินการผลิตหรือผ่านกระบวนการเฉพาะ ให้กฎนั้นบังคับใช้กับวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดเท่านั้น

3. แม้ว่าจะกำหนดไว้ในวรรค 1 และวรรค 2 ของข้อนี้ สินค้าที่อยู่ภายใต้ภาคผนวก เอ หรือ บี ของปฏิญญาว่าด้วยความตกลงเปิดเสรีสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้รับการรับรองในการประชุมระดับรัฐมนตรีของดับบลิว ที โอ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม ค.ศ. 1996 (พ.ศ. 2539) ซึ่งกำหนดไว้ใน

ภาคผนวก 4 [รายการ ไอทีเอ] จะถือว่าได้ถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิก ถ้าสินค้านั้นถูกประกอบจากวัสดุที่อยู่ภายใต้ภาคผนวกเดียวกันนี้

ข้อ 29

การคำนวณสัดส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 28 สูตรของการคำนวณสัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียน หรือ อาร์ วี ซี ให้เป็นดังต่อไปนี้

(เอ) วิธีทางตรง

อาร์ วี ซี = $\frac{\text{ต้นทุนวัสดุในอาเซียน} + \text{ค่าแรงทางตรง} + \text{ต้นทุนค่าดำเนินการทางตรง} + \text{ต้นทุนอื่นๆ} + \text{กำไร}}{\text{คูณ (*) 100}}$

ราคาเอฟโอบี

(บี) วิธีทางอ้อม

อาร์ วี ซี = $\frac{\text{ราคาเอฟโอบี} - \text{มูลค่าวัสดุหรือ ชิ้นส่วนสินค้าที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิด}}{\text{ราคาเอฟโอบี}} \text{ คูณ (*) 100}$

2. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการคำนวณ อาร์ วี ซี ที่กำหนดในวรรค 1 ของข้อนี้

(เอ) ต้นทุนวัสดุในอาเซียน คือ มูลค่าซีไอเอฟของวัสดุ ชิ้นส่วน หรือสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด ซึ่งได้รับมาหรือผลิตได้เองโดยผู้ผลิตในการผลิตสินค้านั้น

(บี) มูลค่าของวัสดุ ชิ้นส่วน หรือสินค้าที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิด คือ

(หนึ่ง) มูลค่าซีไอเอฟ ณ ขณะที่น่าจะเข้าสินค้า หรือสามารถพิสูจน์การนำเข้าได้ หรือ

(สอง) ราคาที่ได้รับการยืนยันครั้งแรกที่ชำระสำหรับสินค้าที่ไม่ทราบถิ่นกำเนิดภายในอาณาเขตของประเทศสมาชิกที่ซึ่งการผลิตหรือการแปรสภาพได้กระทำขึ้น

(ซี) ต้นทุนค่าแรงทางตรง จะรวมไปถึง ค่าจ้างแรงงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการแรงงาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต

(ดี) การคำนวณต้นทุนค่าดำเนินการทางตรงจะรวมไปถึง แต่ไม่จำกัดเพียง รายการ อสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต (ค่าประกันภัย ค่าเช่าและเช่าซื้อโรงงาน ค่าเสื่อมราคาของอาคาร ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ภาษี ดอกเบี้ยจากการจำนอง) ค่าเช่าซื้อและค่าดอกเบี้ยสำหรับโรงงานและอุปกรณ์เครื่องจักร ความมั่นคงปลอดภัยของโรงงาน ค่าประกันภัย (โรงงาน อุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการผลิตสินค้า) สาธารณูปโภค (พลังงาน ไฟฟ้า น้ำ และสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้าโดยตรง) การวิจัย การพัฒนา การออกแบบ และวิศวกรรม แม่พิมพ์ แบบพิมพ์ เครื่องมือ และค่าเสื่อมราคา ค่าบำรุงรักษา และค่าซ่อมโรงงานและอุปกรณ์เครื่องจักร ค่าสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญา หรือค่าใบอนุญาต (ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักรหรือกระบวนการที่ใช้ในการผลิตสินค้าที่มีสิทธิบัตร หรือสิทธิในการผลิตสินค้า) ค่าตรวจสอบและค่าทดสอบวัสดุและสินค้า ค่าเก็บรักษาและค่าการจัดการในโรงงาน ค่ากำจัดของที่ใช้ไม่ได้ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ และต้นทุนที่ประกอบรวมในการคำนวณมูลค่าของวัตถุดิบ คือ ค่าท่าเรือ ค่าตรวจผ่านทางศุลกากร และอากรขาเข้าสำหรับรายการที่ต้องเสียภาษี และ

(อี) ราคาเอฟโอบี หมายถึง มูลค่าของสินค้า ณ ท่าเรือต้นทาง ตามที่นิยามในข้อ 25 ราคาเอฟโอบี จะต้องคำนวณโดยการบวกรวมมูลค่าของวัสดุ ต้นทุนการผลิต กำไร และต้นทุนอื่นๆ

3. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องกำหนดและยึดถือวิธีการคำนวณ อาร์ วี ซี เพียงวิธีการเดียว ประเทศสมาชิกจะได้รับความยืดหยุ่นในการเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณของตนถ้าหากแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนไม่น้อยกว่าหก (6) เดือนก่อนหน้าที่จะมีการนำวิธีการคำนวณใหม่ไปใช้ การตรวจสอบการคำนวณสัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียน โดยประเทศสมาชิกผู้นำเข้าจะต้องกระทำโดยอยู่บนพื้นฐานของวิธีการคำนวณที่ประเทศสมาชิกผู้ส่งออกใช้
4. ในการกำหนดสัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียน กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องยึดถือแนวทางการคำนวณต้นทุนที่ระบุไว้ในภาคผนวก 5 (แนวทางการคำนวณต้นทุน)
5. วัสดุที่จัดซื้อจัดหาในประเทศ ซึ่งผลิตโดยผู้ผลิตที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายภายในของประเทศนั้น ให้ถือว่าเป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดตามข้อกำหนดของความตกลงฉบับนี้ ส่วนวัสดุที่จัดซื้อจัดหาในประเทศจากแหล่งอื่นๆ ต้องพิสูจน์ถิ่นกำเนิดตามข้อ 57 (การประเมินราคาศุลกากร) เพื่อความมุ่งประสงค์ในการกำหนดถิ่นกำเนิด
6. มูลค่าของสินค้าภายใต้บทนี้จะต้องกำหนดตามบทบัญญัติของข้อ 57 (การประเมินราคาศุลกากร)

ข้อ 30

การสะสม

1. นอกจากที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้ สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิก และถูกนำไปใช้ในอีกประเทศสมาชิกหนึ่งเพื่อเป็นวัสดุสำหรับการผลิตสินค้าสำเร็จรูปที่มีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษทางภาษีศุลกากร นั้น ให้ถือว่าได้ถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิกประเทศหลังซึ่งการผลิตหรือการแปรรูปของสินค้าขั้นสุดท้ายได้เกิดขึ้น
2. ถ้า อาร์ วี ซี ของวัสดุ น้อยกว่าร้อยละสี่สิบ (40) สัดส่วนมูลค่าการผลิตของอาเซียนที่ใช้สะสมได้ตามหลักเกณฑ์ อาร์ วี ซี จะถือสัดส่วนโดยตรงตามมูลค่าที่เกิดขึ้นจริงภายในประเทศ โดยมีเงื่อนไขว่า สัดส่วนนั้นเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละยี่สิบ (20) แนวทางการปฏิบัติระบุไว้ในภาคผนวก 6 (แนวทาง ซีอาร์โอ)

ข้อ 31

การดำเนินการและกระบวนการเพียงเล็กน้อย

1. การผ่านการดำเนินการหรือกระบวนการ โดยตัวเองหรือประกอบกัน โดยมีวัตถุประสงค์ตามรายการข้างล่างนี้ ให้ถือว่าเป็นการผ่านการดำเนินการหรือกระบวนการเพียงเล็กน้อย และไม่ให้นำมาประกอบการพิจารณาว่าสินค้าจะได้ถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิกหนึ่งหรือไม่
  - (เอ) การเก็บรักษาสินค้าให้อยู่ในสภาพดีเพื่อวัตถุประสงค์ของการขนส่งหรือการจัดเก็บ
  - (บี) การอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าทางเรือ หรือการขนส่ง และ
  - (ซี) การบรรจุหีบห่อหรือการนำเสนอสินค้าเพื่อขาย
2. สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดในอาณาเขตของประเทศสมาชิกจะยังคงรักษาไว้ซึ่งสถานะของถิ่นกำเนิดแรก หากถูกส่งออกจากอีกประเทศสมาชิกหนึ่งซึ่งยังไม่มีกรดำเนินการที่เกินไปจากรายการที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้

ข้อ 32

การส่งมอบโดยตรง

1. การให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษทางภาษีศุลกากรจะให้กับสินค้าที่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดของบทนี้ และได้ส่งมอบโดยตรงระหว่างอาณาเขตของประเทศสมาชิกผู้ส่งออกและอาณาเขตของประเทศสมาชิกผู้นำเข้า
2. การดำเนินการต่อไปนี้ ถือเป็น การส่งมอบ โดยตรงจากประเทศสมาชิกผู้ส่งออกไปยังประเทศสมาชิกผู้นำเข้า
  - (เอ) สินค้าซึ่งถูกขนส่งจากประเทศสมาชิกผู้ส่งออกไปยังประเทศสมาชิกผู้นำเข้า
  - (บี) สินค้าซึ่งถูกขนส่งผ่านประเทศสมาชิกที่ไม่ใช่ประเทศสมาชิกผู้ส่งออกและประเทศสมาชิกผู้นำเข้าหนึ่งประเทศหรือมากกว่า หรือขนส่งผ่านประเทศที่มีได้เป็นสมาชิก โดยมีเงื่อนไขว่า
    - (หนึ่ง) การผ่านแดนมีเหตุผลทางภูมิศาสตร์ที่สามารถอ้างได้ หรือโดยการพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดทางการขนส่งโดยเฉพาะ
    - (สอง) สินค้านั้นไม่ได้นำเข้าไปสู่การค้าหรือบริ โภคในประเทศนั้น และ
    - (สาม) สินค้านั้นไม่ได้ผ่านกระบวนการใดๆ นอกเหนือจากการขนถ่ายสินค้าลงและการขนถ่ายสินค้าขึ้น หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อถนอมรักษาสินค้านั้นให้อยู่ในสภาพดี

ข้อ 33

เกณฑ์ขั้นต่ำในการผ่อนปรน

1. สินค้าที่ไม่ผ่านการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากร จะถือว่าได้ถิ่นกำเนิด ถ้ามูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดที่ใช้ในการผลิตสินค้าซึ่งไม่ผ่านการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรที่กำหนด คิดเป็นไม่เกินร้อยละสิบ (10) ของมูลค่า เอฟ โอ บี ของสินค้า และสินค้านั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในความตกลงฉบับนี้ สำหรับการมีคุณสมบัติของการเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด
2. อย่างไรก็ตาม มูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดตามที่ระบุในวรรค 1 ของข้อนี้ จะต้องรวมอยู่ในมูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดสำหรับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า อาร์ วี ซี ที่ใช้บังคับสำหรับสินค้านั้น

ข้อ 34

การปฏิบัติต่อวัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อ

1. วัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อเพื่อการขายปลีก

(เอ) ถ้าสินค้าอยู่ภายใต้กฎถิ่นกำเนิดสินค้า อาร์ วี ซีให้นำมูลค่าของวัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อเพื่อการขายปลีกเข้ามารวมในการพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าด้วย หากวัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อเพื่อการขายปลีกนั้น ถือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสินค้า

(บี) ในกรณีที่ไม่วรรค 1 (เอ) ของข้อนี้ วัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์และใช้ในการบรรจุหีบห่อเพื่อการขายปลีก เมื่อจำแนกในประเภทพิกัดรวมกับสินค้าที่ถูกหีบห่อแล้ว จะไม่ถูกนำมาพิจารณาว่า วัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตสินค้ามีคุณสมบัติตามเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้านั้นหรือไม่

2. ภาชนะบรรจุและวัสดุที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ ที่ใช้เพียงเพื่อการขนส่งสินค้าจะไม่นำมารวมในการพิจารณาถิ่นกำเนิดของสินค้านั้น

ข้อ 35

อุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ และเครื่องมือ

1. ถ้าสินค้าอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของ ซี ที ซี หรือการดำเนินการผลิตหรือผ่านกระบวนการเฉพาะถิ่นกำเนิดของอุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ ที่มากับตัวสินค้า จะไม่ถูกนำมาพิจารณาว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่ หากว่า

(เอ) อุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ ไม่ได้มีการแยกบัญชีราคาสินค้าต่างหากจากตัวสินค้านั้น และ

(บี) ปริมาณและมูลค่าของของอุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ เป็นไปตามปกติทางการค้าของสินค้านั้น

2. ถ้าสินค้าอยู่ภายใต้กฎถิ่นกำเนิดสินค้า อาร์ วี ซีให้นำมูลค่าของอุปกรณ์ประกอบ อะไหล่ เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ มารวมเป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่ได้ถิ่นกำเนิดแล้วแต่กรณี ในการคำนวณ อาร์ วี ซี ของสินค้านั้น

ข้อ 36

องค์ประกอบที่ไม่มีผลต่อถิ่นกำเนิดสินค้า

เพื่อพิจารณาว่าสินค้าได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่ ไม่จำเป็นต้องพิจารณาถิ่นกำเนิด ของรายการดังต่อไปนี้ ที่อาจนำมาใช้ในการผลิตและไม่รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสินค้า

- (เอ) เชื้อเพลิงและพลังงาน
- (บี) เครื่องมือ แม่พิมพ์ และแบบหล่อ
- (ซี) อะไหล่ และวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาอุปกรณ์และอาคาร
- (ดี) สารหล่อลื่น จารบี วัสดุประกอบ และวัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในการผลิตหรือใช้กับอุปกรณ์หรืออาคาร
- (อี) ถูมือ แวนตา รองเท้า เสื้อผ้า อุปกรณ์และพัสดุเพื่อความปลอดภัย
- (เอฟ) อุปกรณ์ เครื่องมือ และพัสดุที่ใช้สำหรับทดสอบหรือตรวจสอบสินค้า
- (จี) ตัวเร่งปฏิกิริยา และตัวทำละลาย และ
- (เอช) สินค้าอันใดที่ไม่รวมอยู่ในตัวสินค้า แต่ใช้ในการผลิตสินค้าโดยสามารถแสดงอย่างสมเหตุสมผลได้ว่าการใช้ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตนั้นด้วย

ข้อ 37

วัสดุที่เหมือนกันและใช้แทนกันได้

1. ในการพิจารณาว่าวัสดุที่เหมือนกันและใช้แทนกันได้เป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่ ให้กระทำโดยการแบ่งแยกทางกายภาพของทุกๆ วัสดุ หรือใช้หลักการทางบัญชีอันเป็นที่ยอมรับทั่วไปของการควบคุมคลังสินค้า หรือการบริหารจัดการสินค้าคงคลังที่ปฏิบัติอยู่ในประเทศสมาชิกผู้ส่งออก
2. เมื่อทำการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบริหารจัดการสินค้าคงคลังวิธีใดแล้ว จะต้องใช้วิธีการนั้นตลอดปีบัญชี

ข้อ 38

หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

การอ้างสิทธิ์ว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติที่จะได้รับการให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษทางภาษีศุลกากร ต้องได้รับการรับรองโดยหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (ฟอร์ม ดี) ตามที่ระบุในภาคผนวก 7 (ฟอร์ม ดี) ซึ่งออกโดยหน่วยงานราชการที่ได้รับมอบหมายโดยประเทศสมาชิกผู้ส่งออกและได้แจ้งให้ประเทศสมาชิกอื่นทราบแล้วตามระเบียบปฏิบัติในการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ได้ระบุไว้ในภาคผนวก 8 (ไอ ซี พี)

ข้อ 39

คณะกรรมการกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของการบังคับใช้ของบทนี้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแบบเดียวกัน ให้จัดตั้งคณะกรรมการกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าตามข้อ 90 (การจัดการด้านสถาบัน)
2. หน้าที่ของคณะกรรมการกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า คือ
  - (เอ) ติดตามการบังคับใช้และการดำเนินการของบทนี้
  - (บี) ทบทวนบทนี้ เมื่อจำเป็น เพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะปรับปรุงบทนี้ให้ดีขึ้น สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงพลวัตของกระบวนการผลิตในภูมิภาคและโลก ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาค พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เอส เอ็ม อี) และลดช่องว่างของการพัฒนา
  - (ซี) ทบทวนระเบียบวิธีปฏิบัติของบทนี้ เมื่อจำเป็น โดยมุ่งหมายให้กระบวนการง่ายขึ้นและโปร่งใส คาดการณ์ได้และเป็นมาตรฐาน โดยนำหลักการปฏิบัติที่ดีที่สุดของความตกลงการค้าระหว่างประเทศและระหว่างภูมิภาคอื่นๆ เข้ามาพิจารณา
  - (ดี) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่กลุ่มประเทศสมาชิกจะตกลงกันว่าเกี่ยวข้องกับบทนี้ และ
  - (อี) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการประสานงานดำเนินการภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน และคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน

3. คณะอนุกรรมการกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าประกอบด้วยผู้แทนของรัฐบาลของกลุ่มประเทศสมาชิก และอาจเชิญผู้แทนขององค์กรที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากรัฐบาลของประเทศสมาชิกซึ่งมีความเชี่ยวชาญที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับประเด็นที่หารือ โดยขึ้นอยู่กับความตกลงของประเทศสมาชิกทั้งหมด

บทที่ 4

มาตรการที่มีใช้ภายในศุลกากร

ข้อ 40

การใช้มาตรการที่มีใช้ภายในศุลกากร

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องไม่นำมาใช้ หรือคงไว้ซึ่งมาตรการที่มีใช้ภายในศุลกากรใดๆ ในการนำเข้าสินค้าใดๆ ของประเทศสมาชิกอื่นใด หรือการส่งออกสินค้าใดๆ ไปยังอาณาเขตประเทศสมาชิกอื่นใดเว้นแต่จะเป็นไปตามสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้ดับบลิว ที โอ หรือเป็นไปตามความตกลงฉบับนี้
2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องทำให้มั่นใจในความ โปร่งใสของมาตรการที่มีใช้ภายในศุลกากรของตนที่อนุญาตให้กระทำได้ในวรรค 1 ของข้อนี้ เป็นไปตามขอบทของข้อ 12 (การตีพิมพ์และการบริหารข้อบังคับทางการค้า) และจะต้องทำให้มั่นใจว่ามาตรการดังกล่าวนั้น ไม่ถูกจัดเตรียม ริเริ่ม หรือใช้ โดยมุ่งหมายหรือมีผลในการสร้างอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้าระหว่างประเทศสมาชิก
3. มาตรการใหม่ใดๆ หรือการแก้ไขมาตรการที่ยังคงอยู่จะต้องแจ้ง ตามกำหนด ตามข้อ 11 (วิธีการแจ้ง)
4. ฐานข้อมูลมาตรการที่มีใช้ภายในศุลกากรที่ใช้ในกลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องถูกพัฒนาและรวบรวมอยู่ในแหล่งเก็บข้อมูลการค้าอาเซียนตามที่อ้างถึงในข้อ 13 (การเก็บรักษาข้อมูลการค้าอาเซียน)

ข้อ 41

การยกเลิกข้อจำกัดด้านปริมาณโดยทั่วไป

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศยอมรับที่จะไม่นำมาใช้ หรือคงไว้ซึ่งข้อห้าม หรือข้อจำกัดด้านปริมาณ ในการนำเข้าสินค้าใดๆ ของประเทศสมาชิกอื่น หรือการส่งออกสินค้าใดๆ ไปยังอาณาเขตประเทศสมาชิกอื่น เว้นแต่จะเป็นไปตามสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้ดับบลิว ที โอ หรือเป็นไปตาม

บทบัญญัติอื่นๆ ในความตกลงฉบับนี้ เพื่อการนี้ ข้อ 11 ของแอกต์ 1994 จะถูกรวมเข้ามาและเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม

ข้อ 42

การยกเลิกอุปสรรคที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรอื่นๆ

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะทบทวนมาตรการที่มีใช้ภายใต้ศุลกากร ในฐานะข้อมูลอ้างอิงถึงในวรรค 4 ของข้อ 40 (การใช้มาตรการที่มีใช้ภายใต้ศุลกากร) เพื่อที่จะจำแนกมาตรการที่มีใช้ภายใต้ศุลกากร (เน้น ที บี) ออกจากข้อจำกัดด้านปริมาณเพื่อการยกเลิก การยกเลิกอุปสรรคที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรที่ถูกระบุ จะต้องดำเนินการโดย คณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลงการค้าสินค้า อาเซียน (ซีซีเอ) คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน (เอซีซีเอสคิว) คณะกรรมการอาเซียนด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (เอซี- เอสพีเอส) องค์การทำงานภายใต้ อธิบดีศุลกากรของอาเซียน และองค์การของอาเซียนอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อความเหมาะสมเป็นไปตาม บทบัญญัติ ในความตกลงฉบับนี้ ซึ่งต้องยื่นข้อเสนอแนะในการระงับอุปสรรคที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรต่อ คณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนผ่านการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน
2. นอกจากที่ได้รับความเห็นชอบโดยคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน อุปสรรคที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรที่ระบุจะต้องถูกยกเลิกในสาม (3) ระยะดังนี้
  - (เอ) บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย (ดูรายชื่อประเทศ) จะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะ ภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2008 (พ.ศ. 2551), ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552) และค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553)
  - (บี) ฟิลิปปินส์จะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะ ภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553), ค.ศ. 2011 (พ.ศ. 2554) และค.ศ. 2012 (พ.ศ. 2555)
  - (ซี) กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนามจะต้องยกเลิกในสาม (3) ระยะ ภายใน 1 มกราคม ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556), ค.ศ. 2014 (พ.ศ. 2557) และค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) และสามารถยืดหยุ่นได้ถึงปี ค.ศ. 2018 (พ.ศ. 2561)
3. รายการอุปสรรคที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรที่จะถูกยกเลิกในแต่ละระยะต้องได้รับความเห็นชอบโดย ที่ประชุมคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน ในปีก่อนวันที่การยกเลิกอุปสรรคที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรนั้น จะมีผลใช้บังคับ
4. แม้จะกำหนดไว้ในวรรค 1 ถึง 3 ของข้อนี้ ในการหารือกับองค์การของอาเซียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับซีซีเอจะต้องทบทวนมาตรการที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรอื่น ที่ได้รับแจ้งหรือรายงานไว้โดยประเทศ

สมาชิกอื่นหรือโดยภาคเอกชนเพื่อกำหนดว่ามาตรการเป็นอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรหรือไม่ ถ้าผลของการทบทวนระบุว่า เป็นอุปสรรคที่มีใช้ภายใต้ศุลกากร อุปสรรคที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรจะต้องถูกยกเลิกโดยประเทศสมาชิกที่ใช้อุปสรรคที่มีใช้ภายใต้ศุลกากรนั้น โดยเป็นไปตามความตกลงฉบับนี้

5. ไซซีจะต้องทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการประสานในการแจ้งและทบทวนที่อ้างถึงในวรรค 4 ของข้อนี้

6. ข้อยกเว้นภายใต้ข้อนี้ ต้องได้รับอนุญาตตามเหตุผลที่กำหนดไว้ภายใต้ข้อ 8 (ข้อยกเว้นทั่วไป)

7. ไม่มีข้อความใดในความตกลงฉบับนี้จะถูกตีความเพื่อขัดขวางประเทศสมาชิก ซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาบาซิลว่าด้วยการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของ ของเสียอันตรายและการกำจัด หรือความตกลงระหว่างประเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จากการนำมาใช้หรือบังคับใช้มาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการของเสียอันตรายหรือสารอันตราย บนพื้นฐานของกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศนั้น

ข้อ 43

ข้อจำกัดการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำข้อยกเว้นต่อข้อจำกัดการปริวรรตเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้สำหรับสินค้าภายใต้ความตกลงฉบับนี้ เช่นเดียวกับการส่งคืนกลับของการชำระหนี้ โดยไม่เป็นการตัดสิทธิภายใต้ข้อ 18 ของภาค 1994 และบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับความตกลงของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ)

ข้อ 44

วิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้า

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องทำให้มั่นใจว่า วิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าโดยอัตโนมัติและการออกใบอนุญาตที่ไม่เป็นไปโดยอัตโนมัติถูกนำมาใช้อย่างโปร่งใสและสามารถคาดการณ์ได้ และให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้ที่ถือว่าด้วยวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าตามที่ระบุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับนี้

2. ทันทีหลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องแจ้งประเทศสมาชิกอื่นถึงวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าที่ยังมีอยู่ หลังจากนั้นประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

ต้องแจ้งประเทศสมาชิกอื่นถึงวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าใหม่ๆ หรือการแก้ไขวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าที่มีอยู่เดิม ในกำหนดหากเป็นไปได้หกสิบ (60) วันก่อนมีผลบังคับใช้ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องไม่ช้ากว่าวันที่ข้อกำหนดให้มีการออกใบอนุญาตจะมีผลใช้บังคับ การแจ้งภายใต้ความตกลงฉบับนี้ต้องรวมข้อมูลที่กำหนดไว้ในข้อ 5 ของความตกลงฉบับลิวทิงโฮว่าด้วยวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าตามที่ระบุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับลิวทิงโฮ

3. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต้องตอบคำถามที่สมเหตุสมผลจากประเทศสมาชิกอื่นภายในหกสิบ (60) วัน เกี่ยวกับเกณฑ์ที่หน่วยงานที่มีอำนาจออกใบอนุญาต ใช้ในการพิจารณาออกหรือปฏิเสธใบอนุญาตนำเข้า ประเทศสมาชิกผู้นำเข้าจะต้องคำนึงถึงการตีพิมพ์เกณฑ์การออกใบอนุญาตเหล่านั้นด้วย

4. องค์ประกอบในการออกใบอนุญาตนำเข้าที่ไม่เป็นไปโดยอัตโนมัติที่พบว่าเป็นการขัดขวางการค้าจะต้องถูกระงับ เพื่อจะยกเลิกอุปสรรคนั้น และให้ดำเนินการเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อนำไปสู่วิธีการดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าโดยอัตโนมัติ

บทที่ 5

การอำนวยความสะดวกทางการค้า

ข้อ 45

แผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าและวัตถุประสงค์

1. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องพัฒนาและดำเนินการตามแผนการทำงานที่ครอบคลุมการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียนซึ่งได้กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการ โดยมีเป้าหมายและกรอบเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อสร้างบรรยากาศการค้าขายที่ต่อเนื่อง โปร่งใส และคาดการณ์ได้นำไปสู่การขยายโอกาสทางการค้าและการให้ช่วยเหลือภาคธุรกิจ รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่าย
2. แผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียนต้องกำหนดแนวทางการดำเนินการและมาตรการที่จะนำไปใช้ทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับประเทศ

ข้อ 46

ขอบเขตของแผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้า

แผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียนที่อ้างถึงในข้อ 45 (แผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้า) ต้องครอบคลุมเรื่องพิธีการศุลกากร กฎระเบียบ และขั้นตอนทางการค้า มาตรฐานและการปฏิบัติตามมาตรฐาน มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว และเรื่องอื่นๆ ที่ระบุโดยคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน

ข้อ 47

หลักการของการอำนวยความสะดวกทางการค้า

กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนต้องยึดหลักการที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นแนวทางในการดำเนินมาตรการและวางแนวคิดทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับประเทศ ดังนี้

(เอ) ความโปร่งใส: ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ คำวินิจฉัยทางการปกครอง ใบอนุญาต ใบรับรอง ข้อกำหนดคุณสมบัติและการจดทะเบียน ระเบียบข้อบังคับทางเทคนิค มาตรฐาน แนวทาง ขั้นตอนและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "กฎระเบียบ และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้า") ควรเปิดเผยต่อผู้สนใจอย่างต่อเนื่องในเวลาที่เหมาะสม โดยอาจมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมหรือไม่มีเลย

(บี) การสื่อสารและการหารือ: หน่วยงานผู้มีอำนาจจะต้องพยายามอำนวยความสะดวกและส่งเสริมแนวทางที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ภาคธุรกิจการค้าได้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงโอกาสในการหารือในช่วงการร่าง การดำเนินการ และการทบทวนกฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้า

(ซี) การปรับขั้นตอนให้ง่าย ปฏิบัติได้ และมีประสิทธิภาพ: กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรปรับให้ง่าย เพื่อให้มั่นใจว่าไม่เป็นอุปสรรคหรือจำกัดการค้าเกินกว่าจำเป็น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อันชอบธรรมที่กำหนดไว้

(ดี) การไม่เลือกปฏิบัติ: กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรนำมาบังคับใช้โดยไม่เลือกปฏิบัติและอยู่บนพื้นฐานของหลักการของตลาด

(อี) ความต่อเนื่องและคาดการณ์ได้: กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรนำมาบังคับใช้ในลักษณะที่ต่อเนื่อง คาดการณ์ได้ และเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อลดความไม่แน่นอนในการค้า

และผู้ค้าที่เกี่ยวข้อง กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรมีขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน และตรงประเด็น เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายมาตรฐานและขั้นตอนการปฏิบัตินำไปใช้อย่าง มีหลักเกณฑ์

(เอฟ) การปรับประสาน การทำให้เป็นมาตรฐาน และการยอมรับร่วม: ในการยอมรับความต้องการของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศในการกำกับหรือออกกฎระเบียบเพื่อวัตถุประสงค์อันชอบธรรม เช่น การปกป้องสุขภาพ ความปลอดภัย ศิลธรรม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ระเบียบข้อบังคับ กฎระเบียบและขั้นตอนต่างๆ ที่กระทบต่อการยอมรับสินค้าระหว่างประเทศสมาชิก ควรได้รับการปรับประสานให้มากที่สุด โดยยึดมาตรฐานสากลที่เหมาะสม นอกจากนั้น ควรส่งเสริม การพัฒนาการจัดทำกรยอมรับร่วมสำหรับมาตรฐาน และความร่วมมือที่ต่อเนื่องเกี่ยวกับการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิค

(จี) การดำเนินการให้ทันสมัยและการใช้เทคโนโลยีใหม่: กฎระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการค้าควรได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอหากจำเป็น เมื่อพิจารณาสถานการณ์ที่ เปลี่ยนไปรวมถึงข้อมูลใหม่ และการดำเนินธุรกิจใหม่ และการนำไปใช้ที่เหมาะสมเกี่ยวกับเทคนิคที่ ทันสมัยและเทคโนโลยีใหม่ หากเทคโนโลยีใหม่ถูกนำไปใช้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพยายามให้มากที่สุดในการกระจายผลประโยชน์ไปสู่ทุกภาคส่วน ผ่านช่องทางการเปิดกว้างทางข้อมูล ในการนำ เทคโนโลยีไปใช้และขยายความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศอื่นๆ รวมทั้ง ภาคเอกชน ในการจัดตั้งการดำเนินการร่วมกันและ/หรือความเชื่อมโยงทางเทคโนโลยี

(เอช) กระบวนการที่ยุติธรรม: การเข้าถึงกระบวนการฟ้องร้องทางกฎหมายที่เพียงพอจะช่วยเพิ่ม ความแน่นอนให้กับการค้าในกิจกรรมทางการค้า โดยเป็นไปตามกฎหมายของกลุ่มประเทศสมาชิก และ

(ไอ) ความร่วมมือ: กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพยายามทำงานอย่างใกล้ชิดกับภาคเอกชนในการ ออกมาตรการที่เอื้อสำหรับการอำนวยความสะดวกทางการค้า รวมถึงการเปิดช่องทางในการสื่อสาร และความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ประเทศสมาชิกต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยเน้น โอกาสสำหรับการร่วมมือเพิ่มขึ้น รวมถึง การให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค การเสริมสร้างขีด ความสามารถ การแลกเปลี่ยนการดำเนินการที่เป็นเลิศที่จำเป็นในการดำเนินการเรื่องความสะดวกทาง การค้าต่างๆ และการประสานทำที่เกี่ยวกับเรื่องที่มีผลประโยชน์ร่วมกันซึ่งอยู่ระหว่างการหารือภายใต้ กรอบขององค์การระดับภูมิภาคและองค์การระหว่างประเทศ

ข้อ 48

ความคืบหน้าในการติดตามการดำเนินการเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้า

1.กลุ่มประเทศสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นแต่ละประเทศหรือรวมกัน จะต้องประเมินการดำเนินการตามมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่ระบุอยู่ในความตกลงฉบับนี้ และในแผนการดำเนินการเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียนทุกๆสอง (2) ปี เพื่อให้มั่นใจว่า การดำเนินการมีประสิทธิภาพ เพื่อวัตถุประสงค์ของการอำนวยความสะดวกทางการค้า กรอบการอำนวยความสะดวกของอาเซียนต้องได้รับการยอมรับ โดยประเทศสมาชิกภายในหก (6) เดือนหลักจากความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียน

2.แผนการทำงานเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียนต้องได้รับการทบทวน โดยพิจารณาจากผลการประเมินข้างต้นตามวรรค1 ของข้อนี้ แผนการทำงานเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียนและกรอบการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน รวมทั้งการปรับเปลี่ยนใดๆ ที่เกิดขึ้นจะถูกนำมาแนบเป็นภาคผนวกและเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 49

การจัดตั้ง ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว

(ASEAN Single Window)

กลุ่มประเทศสมาชิกต้องดำเนินมาตรการใดๆ ที่จำเป็นเพื่อจัดตั้งและดำเนินการในเรื่องอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (Single Window) ของแต่ละประเทศ และความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว เพื่อเป็นไปตามบทบัญญัติในความตกลงในการจัดตั้งและดำเนินการเกี่ยวกับ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว และพิธีสารในการจัดตั้งและดำเนินการเกี่ยวกับ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว

ข้อ 50

การดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลง

1.ความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการทำงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าและผลประเมินการดำเนินการต้องรายงานต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส

ด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ซึ่งได้รับการสนับสนุนการทำงานโดยคณะกรรมการประสานงานการ
 ดำเนินการภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ต้องเป็นผู้ประสานหลักในการติดตามความ
 คืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าของ
 อาเซียน โดยต้องทำงานประสานอย่างใกล้ชิดกับหลายคณะกรรมการของอาเซียนที่รับผิดชอบในการ
 ดำเนินมาตรการต่างๆ ภายใต้แผนการทำงาน

2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก
 ทางการค้าหรือศูนย์กลางการประสานงานที่เกี่ยวข้องในระดับประเทศขึ้น

บทที่ 6

ศุลกากร

ข้อ 51

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบทนี้ เพื่อ:

- (เอ) ทำให้เกิดความแน่นอน ความต่อเนื่อง และความโปร่งใส ในการใช้กฎหมายศุลกากร ของกลุ่ม
ประเทศสมาชิก
- (บี) ส่งเสริมความมีประสิทธิภาพและความประหยัดของแนวทางการบริหารพิธีการศุลกากร และ
เพื่อความรวดเร็วในการตรวจผ่านทางศุลกากร
- (ซี) ทำให้พิธีการศุลกากรและการปฏิบัติมีความง่ายและสอดคล้องกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
และ
- (ดี) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานศุลกากร

ข้อ 52

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) ผู้ประกอบการเศรษฐกิจที่ได้รับมอบอำนาจ หมายถึง หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็วิธีกรใดๆก็ตามที่ได้รับ การอนุญาตจากหน่วยงานศุลกากรตามที่กฎหมายและ/หรือระเบียบข้อบังคับของกลุ่มประเทศสมาชิก ได้บัญญัติไว้ โดยคำนึงถึงมาตรฐานความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศ
- (บี) การควบคุมทางด้านศุลกากร หมายถึง มาตรการที่ใช้โดย หน่วยงานศุลกากรเพื่อทำให้เกิดความแน่นอนในการปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรของกลุ่มประเทศสมาชิก
- (ซี) พิธีการศุลกากร หมายถึง การปฏิบัติที่ใช้โดยหน่วยงานศุลกากรของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ ต่อสินค้าที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายศุลกากร
- (ดี) ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร หมายถึง ความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 7 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 ซึ่งระบุอยู่ในภาคผนวก 1 เอ ภายใต้ความตกลงดับบลิว ที โอ
- (อี) การคืนภาษี หมายถึง จำนวนของค่าอากรขาเข้าและภาษีต่างๆ ที่จ่ายคืนภายใต้พิธีการการคืนภาษี
- (เอฟ) พิธีการการคืนภาษี หมายถึง พิธีการศุลกากรที่เป็นการคืนค่าอากรขาเข้าและภาษีต่างๆ (ทั้งหมดหรือบางส่วน) ที่ได้ชำระแล้วของสินค้านั้น หรือวัสดุในตัวสินค้า หรือที่ใช้ในระหว่างการผลิตสินค้าเมื่อสินค้าได้ส่งออกไปแล้ว
- (จี) การสำแดงสินค้า หมายถึง คำแถลงซึ่งกระทำตามวิธีที่กำหนดโดยหน่วยงานศุลกากร โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องแจ้งถึงพิธีการศุลกากรที่จะใช้กับสินค้าและจัดหารายละเอียดที่หน่วยงานศุลกากรต้องการในการยื่นคำร้อง
- (เฮช) การจ่ายคืน หมายถึง การชำระคืน ทั้งหมดหรือบางส่วน ของค่าอากรหรือภาษีต่างๆ ของสินค้าที่ได้ชำระแล้ว และการละเว้นทั้งหมดหรือบางส่วนของค่าอากรหรือภาษีต่างๆ ที่ยังไม่ได้มีการชำระ

(ไอ) หลักประกัน หมายถึง สิ่งที่ทำให้มั่นใจว่าหน่วยงานศุลกากรพึงพอใจว่าได้ปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีต่อหน่วยงานศุลกากรอย่างครบถ้วน และ

(เจ) “การยอมให้นำเข้ามาชั่วคราว” หมายถึง พิธีการศุลกากรซึ่งสินค้าเฉพาะรายการสามารถนำเข้ามาภายในอาณาเขตศุลกากร ภายใต้เงื่อนไขซึ่งได้รับการผ่อนผันค่าอากรขาเข้าหรือภาษีต่างๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน สินค้าดังกล่าวจะต้องนำเข้าเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะและต้องมีเจตนาเพื่อการส่งออกไปอีกครั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด และจะต้องไม่ผ่านการเปลี่ยนแปลงใดๆ ยกเว้นการเสื่อมสภาพตามปกติอันเนื่องมาจากการนำไปใช้

ข้อ 53

ขอบเขต

บทนี้บังคับใช้กับพิธีการศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่มีการค้าขายกันระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและนโยบายของประเทศสมาชิก

ข้อ 54

พิธีการศุลกากร และการควบคุม

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องทำให้มั่นใจว่า พิธีการศุลกากร และแนวปฏิบัติต่างๆ สามารถคาดการณ์ได้ มีความต่อเนื่อง โปร่งใส และอำนวยความสะดวกทางการค้า โดยรวมถึงการตรวจผ่านสินค้าที่รวดเร็ว
2. พิธีการศุลกากรของกลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานและคำแนะนำขององค์การศุลกากร โลกหรือองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับศุลกากร เท่าที่เป็นไปได้และอยู่ในขอบเขตที่ได้รับอนุญาตจากกฎหมายศุลกากรของแต่ละประเทศ
3. หน่วยงานศุลกากร ของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้อง ทบทวนพิธีการศุลกากรของตนเอง เพื่อทำให้ง่ายต่อการอำนวยความสะดวกทางการค้า
4. การควบคุมทางศุลกากรจะต้องถูกจำกัดเท่าที่จำเป็นเพื่อทำให้เกิดความแน่นอนในการปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรของกลุ่มประเทศสมาชิก

ข้อ 55

การจัดการเอกสารก่อนการมาถึง

กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพยายามสร้างข้อกำหนดสำหรับ การยื่น และการลงทะเบียน หรือการตรวจสอบการสำแดงสินค้า และเอกสารประกอบต่างๆ ก่อนที่สินค้าจะมาถึง

ข้อ 56

การบริหารความเสี่ยง

กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องใช้การบริหารความเสี่ยงในการกำหนดมาตรการควบคุม เพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจผ่านทางศุลกากร และการปล่อยสินค้า

ข้อ 57

การประเมินราคาศุลกากร

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการกำหนดราคาศุลกากรของสินค้าที่ค้าขายระหว่างและในกลุ่มประเทศสมาชิกให้ใช้บทบัญญัติของส่วนที่ 1 ของ ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร โดยอนุโลม⁷
2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องปรับประสานกระบวนการบริหารและแนวปฏิบัติให้มีความสอดคล้องเท่าที่เป็นไปได้ในการประเมินราคาของสินค้าเพื่อวัตถุประสงค์ด้านศุลกากร

ข้อ 58

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ในกรณีที่ใช้ได้ กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการทางด้านศุลกากร บนพื้นฐานของมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับโดยสากล เพื่อความรวดเร็วของการตรวจผ่านทางศุลกากรและการปล่อยสินค้า

⁷ ในกรณีของกัมพูชา ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร ที่ดำเนินการตามข้อบทของพิธีสารการเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกของกัมพูชา จะใช้โดยอนุโลม

ข้อ 59

ผู้ประกอบการเศรษฐกิจที่ได้รับมอบอำนาจ

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพยายามจัดทำแผนงานสำหรับผู้ประกอบการเศรษฐกิจที่ได้รับมอบอำนาจ (เออีโอ) เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามอย่างรอบรู้ และประสิทธิภาพของการควบคุมทางศุลกากร
2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพยายามมุ่งไปสู่การยอมรับร่วมของเออีโอ

ข้อ 60

การย้ายถิ่น การคืนภาษี และการหลักประกัน

1. คำตัดสินเกี่ยวกับการอ้างสิทธิสำหรับการย้ายถิ่นจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ และแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ล่าช้า และการย้ายถิ่นในจำนวนที่ชำระเกินจะต้องทำโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้หลังจากการพิสูจน์การอ้างสิทธิ
2. การคืนภาษีจะต้องชำระคืนโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้หลังจากการพิสูจน์การอ้างสิทธิ
3. ในกรณีที่วางหลักประกันแล้ว จะต้องคืนหลักประกันโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้หลังจากหน่วยงานศุลกากรเห็นสมควรว่าพันธกรณีซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักประกันได้ปฏิบัติตามถ้วนแล้ว

ข้อ 61

การตรวจสอบหลังการตรวจผ่าน

กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องจัดตั้งและดำเนินการตรวจสอบหลังการตรวจผ่าน (พีซีเอ) เพื่อความรวดเร็วในการตรวจผ่านทางศุลกากร และการควบคุมทางศุลกากรที่มีประสิทธิภาพ

ข้อ 62

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ โดยผ่านหน่วยงานศุลกากรและ/หรือ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรแก่บุคคลที่ยื่นคำร้องตามที่ระบุในวรรค 2(เอ) ของ

ข้อนี้เท่าที่อนุญาตภายใต้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และคำตัดสินของฝ่ายปกครองของแต่ละประเทศ ในส่วนของพิกัดอัตราศุลกากร และต่อคำถามที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักการของความตกลงว่าด้วยการ ประเมินราคาศุลกากร และ/หรือ ถิ่นกำเนิดของสินค้า

2. ในกรณีที่มีกระบวนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องนำมาใช้หรือ คงไว้ซึ่งกระบวนการดังกล่าว โดยจะต้อง:

(เอ) กำหนดให้ผู้นำเข้า ในอาณาเขตของตน หรือผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตในอาณาเขตของอีกประเทศ สมาชิกหนึ่งอาจขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ก่อนการนำเข้าของสินค้านั้นๆ

(บี) ขอให้ผู้ขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าแจ้งรายละเอียดสินค้าและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นในการยื่นคำ ร้องขอการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

(ซี) กำหนดให้หน่วยงานศุลกากรของตนอาจขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ขอภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อใดก็ได้ขณะอยู่ระหว่างการประเมินการขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า

(ดี) กำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าใดๆ ก็ตามอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่เสนอโดย ผู้ขอ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในความครอบครองของผู้ทำการตัดสินใจ และ

(อี) กำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ส่งไปยังผู้ขออย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำตัดสินของฝ่ายปกครองของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

3. ประเทศสมาชิกอาจปฏิเสธคำขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า หากเอกสารที่ขอเพิ่มเติมตามวรรค 2(ซี) ในข้อ นี้ไม่ได้จัดส่งให้ภายในเวลาที่กำหนด

4. ตามเงื่อนไขในวรรค 1 และ 5 ของข้อนี้และในกรณีที่มีการวินิจฉัยล่วงหน้า ประเทศสมาชิกแต่ละ ประเทศจะต้องใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ดังกล่าวในการนำเข้าสินค้าตามที่ระบุไว้ในคำวินิจฉัยนั้นทุกครั้ง เป็นระยะเวลาสาม (3) ปีนับจากวันที่มีคำวินิจฉัยนั้น หรือระยะเวลาอื่นที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำตัดสินของฝ่ายปกครองของประเทศสมาชิก

5. ประเทศสมาชิกหนึ่งอาจแก้ไขหรือยกเลิกคำวินิจฉัยล่วงหน้าเมื่อมีการตัดสินว่าคำวินิจฉัยดังกล่าวอยู่ บนพื้นฐานของความผิดพลาดในข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย (รวมถึงความผิดพลาดที่เกิดจากมนุษย์) ข้อมูลที่ได้ให้ไว้เป็นเท็จหรือไม่ถูกต้อง มีการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายของตนที่สอดคล้องกับความตกลง

ลงฉบับนี้ หรือ มีการเปลี่ยนแปลงในข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ หรือพฤติกรรมที่คำวินิจฉัยใช้เป็นพื้นฐาน

6. ในกรณีที่ผู้นำเข้าอ้างว่าการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสินค้านำเข้าควรเป็นไปตามคำวินิจฉัยล่วงหน้า หน่วยงานศุลกากรอาจประเมินว่าข้อเท็จจริงและพฤติกรรมของการนำเข้านั้นสอดคล้องกับข้อเท็จจริงและพฤติกรรมที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าใช้เป็นพื้นฐานหรือไม่

ข้อ 63

การยอมให้เข้ามาชั่วคราว

กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าภายใต้การยอมให้เข้ามาชั่วคราวเท่าที่สามารถทำได้

ข้อ 64

ความร่วมมือด้านศุลกากร

ตามที่กฎหมายของแต่ละประเทศอนุญาต กลุ่มประเทศสมาชิกอาจช่วยเหลือประเทศสมาชิกอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับงานศุลกากร ตามที่เห็นเหมาะสม

ข้อ 65

ความโปร่งใส

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องอำนวยความสะดวกให้มีการตีพิมพ์ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบข้อบังคับ คำตัดสิน และคำวินิจฉัย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากรในเวลาอันควร
2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ จะต้องพิมพ์เผยแพร่กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และกระบวนการบริหารศุลกากรใดๆ ที่เกี่ยวข้องหรือมีผลบังคับใช้ โดยหน่วยงานศุลกากร ยกเว้นกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติการภายใน ทางอินเทอร์เน็ต และ/หรือ ในรูปของสิ่งพิมพ์

ข้อ 66

จุดตอบข้อซักถาม

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องจัดให้มีจุดตอบข้อซักถามขึ้นอย่างน้อยหนึ่ง (1) จุด เพื่อตอบคำถามจากบุคคลที่สนใจเกี่ยวกับงานศุลกากร และจะต้องจัดให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขอข้อมูลดังกล่าวในอินเทอร์เน็ตและ/หรือในรูปของสิ่งพิมพ์

ข้อ 67

การปริกษาหารือ

หน่วยงานศุลกากรของกลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องส่งเสริมการปริกษาหารือระหว่างกัน ในประเด็นศุลกากรที่มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างและในกลุ่มประเทศสมาชิก

ข้อ 68

ความลับ

1. ไม่มีข้อความใดในบทนี้ที่จะตีความได้ว่าประเทศสมาชิกใดต้องจัดหาหรือยินยอมให้เข้าถึงข้อมูลที่เป็นความลับตามบทนี้ ซึ่งประเทศสมาชิกพิจารณาเห็นว่า หากเปิดเผยจะ:

- (เอ) เป็นการขัดต่อผลประโยชน์สาธารณะตามที่กฎหมายของประเทศนั้นกำหนด
- (บี) เป็นการขัดต่อกฎหมายใดๆ ของประเทศนั้น รวมถึงแต่ไม่ได้จำกัดเพียง ที่จะปกป้องความลับส่วนบุคคล หรือกิจกรรมทางการเงิน และบัญชีของลูกค้าส่วนบุคคลของสถาบันการเงิน
- (ซี) ขัดขวางการบังคับใช้กฎหมาย หรือ
- (ดี) ทำให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์เชิงพาณิชย์อันชอบธรรมซึ่งอาจรวมถึงสถานะทางการแข่งขันขององค์กรทางธุรกิจองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็นของภาครัฐหรือเอกชน

2. ในกรณีที่ประเทศสมาชิกให้ข้อมูลกับอีกประเทศสมาชิกหนึ่งตามบทนี้โดยจัดให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นความลับ ประเทศสมาชิกที่ได้รับข้อมูลนั้นจะต้องรักษาความลับของข้อมูลนั้น โดยใช้ข้อมูลนั้นเพื่อ

วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยประเทศสมาชิกที่ให้ข้อมูลเท่านั้น และจะไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเจาะจงจากประเทศผู้ให้ข้อมูลนั้น

ข้อ 69

การทบทวน และการอุทธรณ์

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องทำให้มั่นใจว่า บุคคลใดก็ตามในอาณาเขตของตน ที่ได้รับความเสียหายจากคำตัดสินทางศุลกากรใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับความตกลงฉบับนี้ สามารถยื่นขอทบทวนต่อฝ่ายบริหารของหน่วยงานศุลกากรที่ให้คำตัดสินที่สามารถทบทวนได้ หรือ ในกรณีที่ทำไม่ได้ ยื่นต่อหน่วยงานในระดับสูงกว่าที่กำกับดูแลหน่วยงานนั้น และ/หรือ มีการพิจารณาทบทวนของศาลต่อคำตัดสินทบทวนขั้นสุดท้ายของฝ่ายบริหารตามกฎหมายของประเทศสมาชิก
2. คำตัดสินอุทธรณ์ จะต้องให้กับผู้ยื่นอุทธรณ์ และเหตุผลของคำตัดสินนั้นจะต้องเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 70

การจัดการเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลง และที่เกี่ยวกับสถาบัน

อธิบดีศุลกากรอาเซียน ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยองค์การงานด้านศุลกากรจะต้องรับผิดชอบต่อการนำบทบัญญัติภายใต้บทนี้และบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับศุลกากรในความตกลงฉบับนี้ไปปฏิบัติ

บทที่ 7

มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง

ข้อ 71

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบทนี้ คือ เพื่อสร้างบทบัญญัติด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่สร้างอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า ในการจัดตั้งเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน และในเวลาเดียวกัน เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์อันชอบธรรมของกลุ่มประเทศสมาชิก

ข้อ 72

ศัพท์และคำนิยาม

คำศัพท์ทั่วไปที่เกี่ยวกับการมาตรฐานและการตรวจสอบและรับรองที่ใช้ในข้อบทนี้ให้มีความหมายตามที่ไว้ในคำนิยามที่กำหนดอยู่ใน ไอเอสโอ/ไออีซี ข้อเสนอแนะ 2 และ ไอเอสโอ/ไออีซี 17000 ขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ไอเอสโอ) และคณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐานสาขาอิเล็กทรอนิกส์ (ไออีซี) ตามที่อ้างอิงในกรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมของอาเซียน และความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 73

บทบัญญัติทั่วไป

1. กลุ่มประเทศสมาชิกยืนยันอีกครั้งและจะปฏิบัติตามสิทธิและพันธกรณีที่มีอยู่ของตนภายใต้ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า ที่บรรจุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ
2. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องใช้หรือผสมผสานมาตรการที่เป็นไปได้เหล่านี้ เพื่อบรรเทาปัญหาจากอุปสรรคทางเทคนิคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า หากไม่สามารถยกเลิกอุปสรรคทั้งหมด
  - (เอ) ปรับประสานมาตรฐานแห่งชาติเข้าหามาตรฐานและหลักปฏิบัติระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
  - (บี) ส่งเสริมการยอมรับร่วมในกระบวนการตรวจสอบและรับรองระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก

(ซี) พัฒนาและนำไปปฏิบัติซึ่งความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน และพัฒนาระบบกฎระเบียบที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน สำหรับสาขาที่เป็นภาคบังคับ หากปฏิบัติได้

(ดี) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยรับรองระบบงานแห่งชาติและสถาบันมาตรฐานแห่งชาติในอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการนำความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมไปปฏิบัติทั้งในภาคบังคับและภาคไม่บังคับ

3. เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าโดยเสรีภายในอาเซียน กลุ่มประเทศสมาชิกจะพัฒนาและนำไปปฏิบัติซึ่งแบบแผนการแสดงเครื่องหมาย สำหรับผลิตภัณฑ์ที่อยู่ภายใต้ขอบข่ายของระบบกฎเกณฑ์ที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน หรือคำสั่ง ในกรณีที่เหมาะสม

ข้อ 74

มาตรฐาน

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศรับรองว่าสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของตนยอมรับและใช้หลักปฏิบัติที่ดีสำหรับการจัดทำ การนำมาใช้ และการใช้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 3 ของความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า ที่บรรจุในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับลิวีที่ โอ

2. ในการปรับประสานมาตรฐานแห่งชาติเข้าหากัน กลุ่มประเทศสมาชิกต้องนำมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นทางเลือกแรก เมื่อจัดทำมาตรฐานแห่งชาติฉบับใหม่ หรือเมื่อทบทวนมาตรฐานที่มีอยู่ ในกรณีที่ไม่มีการมีมาตรฐานระหว่างประเทศ มาตรฐานแห่งชาติของแต่ละประเทศต้องถูกปรับให้ไปในแนวทางเดียวกัน

3. สนับสนุนให้กลุ่มประเทศสมาชิกเข้าร่วมทำงานอย่างจริงจังในการพัฒนามาตรฐานระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายสาขาที่มีศักยภาพสำหรับการค้าของอาเซียน

4. การปรับประสานมาตรฐานแห่งชาติที่มีอยู่แล้วเข้าหากันและการนำมาตรฐานระหว่างประเทศมาใช้เป็นมาตรฐานแห่งชาติฉบับใหม่ควรจะอยู่บนพื้นฐาน การนำมาตรฐานระหว่างประเทศมาใช้เป็นมาตรฐานภูมิภาคหรือมาตรฐานแห่งชาติ ตามที่กำหนดในแนวทางไอเอสโอ/ไออีซี ข้อเสนอนี้ 21 หรือฉบับที่ออกมาล่าสุด

5. เมื่อไรก็ตามที่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและโครงสร้างของมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่าการเปรียบเทียบเนื้อหาและโครงสร้างของมาตรฐานแห่งชาติกับมาตรฐานระหว่างประเทศที่ใช้อ้างอิงเป็นไปได้โดยง่าย และต้องให้ข้อมูลเพื่ออธิบายเหตุผลสำหรับการเปลี่ยนแปลงนั้น

6. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่า

- (เอ) การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของมาตรฐานระหว่างประเทศไม่ถูกจัดทำและนำไปใช้เพื่อหรือต้องการให้มีผลในการสร้างอุปสรรคทางเทคนิคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า
- (บี) การเปลี่ยนแปลงของเนื้อหาต้องไม่มีข้อจำกัดมากเกินไปจนความจำเป็น

ข้อ 75

กฎระเบียบทางเทคนิค

1. ในการนำกฎระเบียบทางเทคนิคมาใช้ กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่า

- (เอ) กฎระเบียบทางเทคนิคนี้ไม่ได้นำมาใช้เพื่อหรือใช้โดยมีผลในการสร้างอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า
  - (บี) กฎระเบียบทางเทคนิคนี้อยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานระหว่างประเทศ หรือมาตรฐานแห่งชาติที่ได้ปรับประสานเข้าหามาตรฐานระหว่างประเทศแล้ว ยกเว้นเมื่อมีเหตุผลอันชอบธรรมสำหรับข้อแตกต่างที่มีอยู่
  - (ซี) ทางเลือกที่มีข้อจำกัดทางการค้าที่น้อยที่สุดที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ได้รับการพิจารณาก่อนการตัดสินใจนำกฎระเบียบทางเทคนิคมาใช้
  - (ดี) ให้หลีกเลี่ยงการนำมาตรฐานเชิงสั่ง (**Prescriptive Standard**) มาใช้ เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่สร้างอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า เพื่อส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรมในตลาด หรือไม่นำไปสู่การลดความยืดหยุ่นของภาคธุรกิจ
  - (อี) ผลกระทบที่นำเข้ามาจากกลุ่มประเทศสมาชิกต้องได้รับการปฏิบัติที่ไม่ด้อยไปกว่าการปฏิบัติต่อผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันภายในประเทศ หรือผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิกอื่น
2. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่าเฉพาะบางส่วนของมาตรฐานที่แสดงถึงข้อกำหนดขั้นต่ำในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการถูกนำมาอ้างถึงในกฎระเบียบทางเทคนิค
3. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่าการจัดทำ การนำไปใช้ และการใช้กฎระเบียบทางเทคนิคเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินการตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน หากปฏิบัติได้
4. เมื่อใดก็ตามที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้กฎระเบียบทางเทคนิคเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นภายในอาณาเขตของประเทศสมาชิก และระยะเวลาที่มีอยู่ไม่เพียงพอในการปรับ

ประสานมาตรฐานแห่งชาติที่เกี่ยวข้องเข้าหากัน ประเทศสมาชิกนั้นต้องพิจารณาใช้มาตรฐานระหว่างประเทศที่เหมาะสม หรือบางส่วนที่เกี่ยวข้องในมาตรฐานระหว่างประเทศเป็นทางเลือกแรก

5. กลุ่มประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับกระบวนการแจ้งที่กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในข้อ 11 อย่างไรก็ตาม ในกรณีของกฎระเบียบทางเทคนิคภายใต้ข้อนี้ ประเทศสมาชิกอื่นต้องแจ้งความเห็น ถ้ามี ภายในหกสิบ (60) วันของการแจ้ง เมื่อได้รับการร้องขอ ประเทศสมาชิกต้องส่งร่างกฎระเบียบทางเทคนิค ข้อมูลอื่นเกี่ยวกับข้อแตกต่างไปจากมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และกระบวนการตรวจสอบและรับรองก่อนวางตลาด ให้แก่ประเทศสมาชิกอื่น

6. ยกเว้นในสถานการณ์เร่งด่วน กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องกำหนดระยะเวลาอย่างน้อยที่สุดหก (6) เดือน ระหว่างวันที่ออกกฎระเบียบทางเทคนิคกับวันที่มีผลใช้บังคับ เพื่อให้เวลาที่เพียงพอสำหรับผู้ผลิตในประเทศผู้ส่งออกในการปรับผลิตภัณฑ์และวิธีการผลิตของตนให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า

ข้อ 76

กระบวนการตรวจสอบและรับรอง

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องทำให้มั่นใจว่ากระบวนการตรวจสอบและรับรองไม่ถูกจัดทำ นำมาใช้ หรือใช้เพื่อหรือใช้โดยมีผลต่อการสร้างอุปสรรคทางเทคนิคที่ไม่จำเป็นต่อการค้า และกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่ผู้จัดหาผลิตภัณฑ์ที่มีถิ่นกำเนิดในเขตแดนของประเทศสมาชิกอื่นจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องจะต้องไม่เข้มงวดกว่ากระบวนการตรวจสอบและรับรองสำหรับผู้จัดหาผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันที่มีถิ่นกำเนิดภายในประเทศ

2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องนำมาใช้ซึ่งกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่สอดคล้องกับมาตรฐานและหลักปฏิบัติระหว่างประเทศ และหากกระบวนการนั้นไม่สามารถนำมาใช้เนื่องจากความแตกต่างในวัตถุประสงค์อันชอบธรรม ความแตกต่างของกระบวนการตรวจสอบและรับรองต้องให้มีน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

3. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องพัฒนาและดำเนินการตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนสำหรับสาขาที่เป็นภาคบังคับ เป็นไปตามบทบัญญัติของกรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมของอาเซียน ตามความเหมาะสม

4. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองโดยหน่วยตรวจสอบและรับรองที่ได้รับการแต่งตั้งจากประเทศสมาชิกอื่นตามบทบัญญัติของกรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วม

ของอาเซียน และบทบัญญัติของความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน ในสาขาที่เป็นภาคบังคับ

5. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยรับรองระบบงานแห่งชาติและสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ รวมทั้งมาตรวิทยาตามกฎหมายในอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมทั้งในภาคบังคับและภาคไม่บังคับ

ข้อ 77

การติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาด

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องสร้างระบบการติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาด เพื่อให้การดำเนินการมีความสมบูรณ์ตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน และระบบกฎเกณฑ์ที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน และ/หรือคำสั่ง
2. หน่วยงานผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาดจะต้องดำเนินการตามที่จำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์ที่วางอยู่ในตลาดเป็นไปตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนและระบอบกฎหมายที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน และ/หรือคำสั่ง
3. กลุ่มประเทศสมาชิกควรทำให้มั่นใจว่ามีกฎหมายและโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิคที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนระบบการติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาด
4. ระบบการติดตามผลการรับรองภายหลังการวางตลาดจะต้องมีการต่อ ยอดประสิทธิภาพด้วยการสร้างระบบเตือนภัยระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก

ข้อ 78

การปฏิบัติตามความตกลง

1. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องมีมาตรการทั้งหมดที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน ระบบกฎเกณฑ์ที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน และบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของความตกลงฉบับนี้ ภายในกรอบเวลาในความตกลงฉบับที่มีมาก่อน และเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดที่ปรับประสานเข้าหากันแล้วที่มีมาก่อน

2. ตราสารดังต่อไปนี้ และตราสารที่อาจมีเพิ่มเติมในอนาคตหากได้รับความเห็นชอบจากกลุ่มประเทศสมาชิก เพื่อการดำเนินการตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ ต้องถือว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

- (เอ) กรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมของอาเซียน (เอ็มอาร์เอ)
- (บี) ความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- (ซี) ความตกลงว่าด้วยระบบกฎเกณฑ์ที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียนสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (อีอีอี)
- (ดี) ความตกลงว่าด้วยระบบกฎเกณฑ์ที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียนสำหรับเครื่องสำอาง

3. คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน (เอซีซีเอสคิว) ต้องรับผิดชอบต่อ

- (เอ) การจำแนกและริเริ่มความตกลงยอมรับร่วมรายสาขา
- (บี) การติดตามประสิทธิผลของการปฏิบัติการตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของความตกลงฉบับนี้ ทั้งในด้าน มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
- (ซี) การให้การสนับสนุนต่อคณะกรรมการร่วมรายสาขา เมื่อมีความจำเป็น และ
- (ดี) การประสานงานกับฝ่ายเลขานุการของอาเซียนเพื่อแจ้งผลตอบกลับเป็นระยะๆ

เกี่ยวกับการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้

4. เอซีซีเอสคิวจะต้องให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน (เอฟทีเอ) กับคู่เจรจา รวมถึงแผนงานเสริมสร้างขีดความสามารถและสร้างความเข้มแข็งของสถาบันสำหรับข้อบพด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ของความตกลงการค้าเสรีอาเซียนกับคู่เจรจานั้นๆ

5. เอซีซีเอสคิวจะต้องดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อทำให้มั่นใจว่าผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามความตกลงเพื่อการยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน ระบบกฎเกณฑ์ที่ปรับประสานเข้าหากันของอาเซียน

บทที่ 8

มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

ข้อ 79

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบทนี้คือ

- (เอ) เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้าระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกในขณะที่ยังให้ความคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในเขตแดนของแต่ละประเทศสมาชิก
- (บี) จัดทำกรอบการทำงานและแนวทางตามข้อกำหนดของการใช้ บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของกลุ่มประเทศสมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามข้อผูกพันภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- (ซี) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกในการคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช และ
- (ดี) อำนวยความสะดวกและเสริมสร้างการปฏิบัติตามบทนี้ ให้เป็นไปตามหลักการและระเบียบกฎเกณฑ์ที่อยู่ภายใต้ ภาคผนวก 1เอ ของความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชแนบท้ายความตกลงฉบับที่ โอ และความตกลงฉบับนี้

ข้อ 80

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) “มาตรฐานระหว่างประเทศ แนวทาง และข้อเสนอแนะ ” ให้มีความหมายเดียวกันกับในวรรค 3 ภาคผนวกเอของความตกลงเอสพีเอส
- (บี) “มาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช” ให้มีความหมายเดียวกันกับในวรรค 1 ภาคผนวกเอของความตกลงเอสพีเอส และ
- (ซี) “ความตกลง เอสพีเอส” หมายถึง มาตรการตามภาคผนวก1เอ ในความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชภายใต้ความตกลงฉบับที่ โอ

ข้อ 81

บทบัญญัติทั่วไปและพันธกรณี

1. ให้ใช้บทบัญญัติของบทนี้กับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชทั้งหมดของประเทศสมาชิก ซึ่งอาจส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศสมาชิกโดยทางตรงหรือทางอ้อม
2. กลุ่มประเทศสมาชิกยืนยันสิทธิและพันธกรณีของตนที่มีต่อประเทศสมาชิกอื่นๆ ภายใต้ความตกลงเอสพีเอส
3. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศผูกพันที่จะใช้หลักการของความตกลงเอสพีเอสเพื่อการพัฒนาการใช้ หรือการยอมรับมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชในการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ในขณะที่ยังให้การคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ พืชของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ
4. ในการปฏิบัติตามมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช กลุ่มประเทศสมาชิกตกลงที่จะรับมาใช้ซึ่งมาตรฐานระหว่างประเทศ แนวทางหรือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจัดทำโดยองค์การระหว่างประเทศ เช่น คณะกรรมาธิการมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ (โคเด็กซ์) องค์การโรคระบาดสัตว์แห่งโลก (โอไออี) อนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ (ไอพีพีซี) และอาเซียน หากปฏิบัติได้
5. กลุ่มประเทศสมาชิกตกลงร่วมกันว่า กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและกระบวนการต่างๆ ที่จะนำมาตรการเอสพีเอสไปใช้ในอาณาเขตของตน จะต้องระบุไว้ในบัญชีตามภาคผนวก 9 ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้ ประเทศสมาชิกตกลงร่วมกันเพื่อให้มั่นใจว่าจะจัดให้มีและเข้าถึงได้โดยประเทศสมาชิกอื่นที่มีส่วนได้เสีย ซึ่งกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และกระบวนการภายในของประเทศตนด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่ระบุไว้ในบัญชีตามภาคผนวก 9
6. การเปลี่ยนแปลงใดๆ ของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และกระบวนการต่างๆ ด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชต้องเป็นไปตามข้อ 11 (การแจ้งการปฏิบัติตามพันธกรณี)

ข้อ 82

การจัดการเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลง และที่เกี่ยวกับสถาบัน

1. เพื่อให้การปฏิบัติตามพันธกรณีของบทนี้มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการอาเซียนด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (เอซี เอสพีเอส) จะถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการประชุมระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
2. หน้าที่ของเอซี เอสพีเอส มีดังนี้

(เอ) อำนาจความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเหตุการณ์เกี่ยวกับสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช ที่เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศสมาชิกและมีใช้ประเทศสมาชิก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงหรือการออก ระเบียบข้อบังคับและมาตรฐานใหม่ด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของประเทศสมาชิกที่อาจส่งผล กระทบทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกโดยตรงหรือโดยอ้อม

(บี) อำนาจความสะดวกในการให้ความร่วมมือในด้านมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช ซึ่ง รวมถึงการเสริมสร้างศักยภาพ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ขึ้นกับเงินทุนที่มี รวมถึงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

(ซี) พยายามแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชเพื่อการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก เอซี เอสพีเอส อาจจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อการ หารือด้านวิทยาศาสตร์ในการบ่งชี้และจัดการกับปัญหาที่เกิดจากการใช้มาตรการสุขอนามัยหรือ สุขอนามัยพืช และ

(ดี) ยื่นรายงานการพัฒนาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทนี้อย่างสม่ำเสมอ ต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนผ่านทางการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน เพื่อดำเนินการต่อไป

3. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องจัดตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อการติดต่อสื่อสารและความร่วมมือ ที่มีประสิทธิภาพ บัญชีรายชื่อของศูนย์ประสานงานที่ได้รับมอบหมายปรากฏตามภาคผนวก 10 ของ ความตกลงฉบับนี้

4. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องทำให้มั่นใจว่าข้อมูลในภาคผนวก 10 จะได้รับการปรับให้ ทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อ 83

การแจ้งการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉิน

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศยอมรับถึงคุณค่าของการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยเฉพาะในสถานการณ์ ฉุกเฉินที่เกี่ยวกับวิกฤตความปลอดภัยของอาหาร การแทรกแซงและควบคุมแมลงศัตรูพืช และหรือ การระบาดของโรค รวมทั้งมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช

2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องแจ้งทุกศูนย์ประสานงานและสำนักเลขาธิการอาเซียนทันทีเมื่อเกิด สถานการณ์ต่อไปนี้

(เอ) กรณีเกิดวิกฤตความปลอดภัยของอาหาร การแพร่ระบาดของโรคหรือแมลงศัตรูพืช และ

(บี) มาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชชั่วคราว ที่กีดกันหรือส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของ ประเทศสมาชิกอื่น ซึ่งได้รับการพิจารณาว่ามีความจำเป็นต่อการปกป้องชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ พืช ของประเทศสมาชิกผู้นำเข้า

3. ประเทศสมาชิกผู้ส่งออกควรพยายามเท่าที่เป็นไปได้ ในการให้ข้อมูลแก่ประเทศสมาชิกผู้นำเข้า ถ้า ประเทศสมาชิกผู้ส่งออกระบุว่า สินค้าที่ได้ส่งออกนั้นอาจมีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับ สุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช

ข้อ 84

ความเท่าเทียมกัน

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องริเริ่มและเสริมสร้างความร่วมมือด้านความเท่าเทียมกันที่ เป็นไปตามความตกลงเอสพีเอสและมาตรฐานสากล แนวทาง และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง เพื่อ อำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก
2. เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า กลุ่มประเทศสมาชิกอาจจัดทำข้อตกลงความเท่าเทียมกันและ เสนอแนะข้อสรุปด้านความเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะให้เป็นไปตามข้อ 4 ของความตกลงเอสพีเอส และ แนวทางดำเนินการซึ่งจัดทำโดย คณะกรรมาธิการมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ (โคเด็กซ์) องค์การ โภชนาและสุขภาพโลก (ไอโอไอ) หรืออนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ (ไอพีพีซี) และ อาเซียน และ โดยคณะกรรมการมาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ข้อ 12 ของความตกลงเอสพีเอส
3. เมื่อมีการร้องขอ ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งการจัดทำข้อตกลงทวิ ภาติ และ/หรือข้อตกลงระดับภูมิภาค เกี่ยวกับการยอมรับความเท่าเทียมกันด้านมาตรการสุขอนามัย หรือสุขอนามัยพืชที่ระบุไว้

ข้อ 85

ความร่วมมือ

1. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องแสวงหาโอกาสที่จะขยายความร่วมมือระหว่างกันให้มากขึ้น ด้านการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ด้านความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ สมาชิกอื่นที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน และต้อง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามบทนี้และข้อผูกพันที่กำหนดในแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน

2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันให้มากขึ้นในด้านการควบคุมและกำจัดแมลงศัตรูพืชและโรคระบาด และกรณีฉุกเฉินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช รวมทั้งช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการปฏิบัติตามข้อกำหนดเอสพีเอส
3. ในการปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรค 1 ของข้อนี้ กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องประสานงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทระดับภูมิภาคและพหุภาคี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนที่ไม่จำเป็น และเพิ่มประสิทธิภาพให้ได้มากที่สุดของการดำเนินงานของประเทศสมาชิก ในสาขา
4. กลุ่มประเทศสมาชิกใดๆ สอง (2) ประเทศ โดยความตกลงร่วมกัน อาจร่วมมือในการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานะของภูมิภาค ซึ่งรวมไปถึงแนวคิดที่จะมีพื้นที่ปลอดแมลงศัตรูพืชและโรคระบาด และพื้นที่ควบคุมปริมาณแมลงศัตรูพืชและความชุกของโรคระบาด ตามความตกลงเอสพีเอส และมาตรฐานสากลอื่นๆ และแนวทาง ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก

บทที่ 9

มาตรการเยียวยาทางการค้า

ข้อ 86

มาตรการปกป้อง

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศที่เป็นสมาชิกดับบลิว ที โอคงไว้ซึ่งสิทธิและพันธกรณีภายใต้ ข้อ 19 ของแอกต์ 1994 และความตกลงดับบลิว ที โอว่าด้วยมาตรการปกป้อง หรือข้อ 5 ของความตกลงว่าด้วยการเกษตร

ข้อ 87

การตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน

1. กลุ่มประเทศสมาชิกยืนยันสิทธิและพันธกรณีต่อกันในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดภายใต้ ข้อ 6 ของแอกต์ 1994 และความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 6 ของแอกต์ 1994 ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ

2. กลุ่มประเทศสมาชิกยื่นข้อเสนอสันติภาพและพันธกรณีต่อกันในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุนภายใต้ ข้อ 16 ของเกณฑ์ 1994 และความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุน ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ

บทที่ 10

บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน

ข้อ 88

กลไกการหารือและการให้คำปรึกษา

หน่วยงานแก้ไขปัญหาการค้าการลงทุนของอาเซียน (เอ ซี ที) และองค์กรระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเพื่อติดตามการดำเนินงานตามพันธกรณีความตกลงของอาเซียน (เอ ซี บี) ที่ระบุไว้ในปฏิญญาบาหลีว่าด้วยข้อตกลงอาเซียน ฉบับที่ 2 (แถลงการณ์บาหลี ฉบับที่ 2) อาจจะถูกนำขึ้นมาใช้เพื่อระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากความตกลงฉบับนี้ได้ ประเทศสมาชิกประเทศใดประเทศหนึ่งที่ไม่ต้องการใช้ประโยชน์จาก เอ ซี ที/เอ ซี บี อาจเลือกใช้กลไกที่มีไว้ในพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียนฉบับใหม่ได้

ข้อ 89

การระงับข้อพิพาท

พิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียนฉบับใหม่ ลงนามเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 2004 (พ.ศ. 2547) ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องใช้บังคับเกี่ยวกับข้อพิพาทใดๆ หรือข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกที่เกิดขึ้นจากหรือเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 90

ข้อตกลงเกี่ยวกับสถาบัน

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (เออีเอ็ม) จะต้องจัดตั้งคณะกรรมการการค้าเสรีอาเซียน (อาฟตา) ประกอบด้วยผู้แทนในระดับรัฐมนตรีหนึ่ง (1) คนจากประเทศสมาชิกแต่ละประเทศและเลขาธิการอาเซียน ในการทำหน้าที่ของคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน

จะต้องได้รับการสนับสนุนจากการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (ซีออม) และเพื่อให้บรรลุผลตามหน้าที่ ซีออมอาจจัดตั้งคณะทำงานตามความเหมาะสม เช่น คณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลง อาทิก้า (ซีซีเอ) เพื่อให้ความช่วยเหลือการทำงานของซีออม การทำงานของซีออมจะต้องทำให้มั่นใจในเรื่องการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้ และจะต้องประสานและได้รับการสนับสนุนจากคณะทำงานด้านเทคนิคและคณะกรรมการต่างๆ ภายใต้ความตกลงฉบับนี้

2. ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องจัดตั้งหน่วยอาฟตาของประเทศตน ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานของประเทศในการประสานการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้

3. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้อง

(เอ) ให้การสนับสนุนรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (เออีเอ็ม) และคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนในการกำกับดูแล ประสานและทบทวนการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง และ

(บี) ติดตามและรายงานความคืบหน้าต่อคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนอย่างสม่ำเสมอ

ในการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้

บทที่ 11

บทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 91

ความสัมพันธ์กับความตกลงอื่น

1. ตามเงื่อนไขของวรรค 2 ของข้อนี้ ให้ความตกลงด้านเศรษฐกิจทุกฉบับของอาเซียนที่มีอยู่ก่อนการมีผลบังคับใช้ของอาทิก้ายังคงมีผลใช้บังคับต่อไป

2. กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องเห็นพ้องต่อรายการของความตกลงต่างๆที่จะถูกแทนที่ (ภายใน X เดือน) จากวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และรายการดังกล่าวจะต้องนำมาผนวกในความตกลงและจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

3. ในกรณีที่มีความไม่สอดคล้องกันระหว่างความตกลงฉบับนี้กับความตกลงด้านเศรษฐกิจใดๆ ของอาเซียน ซึ่งมิได้ถูกทดแทนภายใต้วรรค 2 ของข้อนี้ ให้ใช้ความตกลงฉบับนี้

ข้อ 92

ความตกลงระหว่างประเทศที่มีการแก้ไขหรือที่เกิดขึ้นในภายหลัง

เว้นแต่ความตกลงฉบับนี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หากมีความตกลงระหว่างประเทศใดๆ หรือ บทบัญญัติที่อ้างถึงหรือที่รวมเข้าไว้ในความตกลงฉบับนี้ และความตกลงหรือบทบัญญัติดังกล่าวมีการแก้ไข กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องหารือว่ามีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องแก้ไขความตกลงฉบับนี้

ข้อ 93

ภาคผนวก เอกสารแนบ และตราสารในอนาคต

1. ภาคผนวกและเอกสารแนบของความตกลงฉบับนี้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้
2. กลุ่มประเทศสมาชิกอาจลงมติยอมรับตราสารทางกฎหมายในอนาคตตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ เมื่อมีผลใช้บังคับ ตราสารเหล่านั้นเป็นส่วนประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 94

การแก้ไขเพิ่มเติม

1. บทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้อาจมีการปรับเปลี่ยนผ่านการแก้ไขเพิ่มเติมด้วยการตกลงร่วมกัน เป็นลายลักษณ์อักษรโดยกลุ่มประเทศสมาชิก
2. แม้จะกำหนดไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ ภาคผนวกและเอกสารแนบของความตกลงฉบับนี้อาจถูกปรับเปลี่ยนผ่านการแก้ไขเพิ่มเติมที่รับรองโดยคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะต้องนำมาผนวกและเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 95**การทบทวน**

คณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือผู้แทนที่แต่งตั้งขึ้นจะต้องมีการประชุมภายในหนึ่ง (1) ปี หลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้ และหลังจากนั้นให้มีการประชุมทุกสอง (2) ปีหรือไม่เช่นนั้น ตามที่เห็นควรให้มีการทบทวนความตกลงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 96**การมีผลใช้บังคับ**

1. ความตกลงฉบับนี้จะต้องลงนามโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน
2. ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ หลังจากประเทศสมาชิกทุกประเทศได้แจ้งหรือหากจำเป็น ได้มอบสัตยาบันสารไปเก็บรักษาไว้ที่เลขาธิการอาเซียนเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการภายใน ซึ่งจะต้องใช้เวลาไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบ (180) วันหลังจากการลงนามในความตกลงฉบับนี้
3. เลขาธิการอาเซียนจะต้องแจ้งประเทศสมาชิกทุกประเทศโดยทันทีในเรื่องการแจ้งหรือการเก็บรักษาสัตยาบันสารที่อ้างถึงในวรรค 2 ของข้อนี้

ข้อ 97**ข้อสงวน**

จะต้องไม่มีข้อสงวนเกี่ยวกับบทบัญญัติใดๆของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 98

การเก็บรักษา

ความตกลงฉบับนี้จะต้องถูกเก็บรักษาไว้กับเลขานุการอาเซียน ซึ่งจะเป็นผู้นำส่งสำเนาที่รับรองแล้ว ให้แก่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต่อไปโดยทันที เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้าย ซึ่งได้รับมอบหมายโดยถูกต้องจากรัฐบาลของตน จึงได้ลงนามในความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

ทำที่   วันที่   พ.ศ.   เป็นต้นฉบับภาษาอังกฤษฉบับเดียว

สำหรับรัฐบาลประเทศบรูไนดารุสซาลาม

ลิม จอก เซง

รัฐมนตรีช่วยว่าการต่างประเทศและการค้า

สำหรับรัฐบาลราชอาณาจักรกัมพูชา

จาม ประสทิธิ

รัฐมนตรีอาวุโส และรัฐมนตรีพาณิชย์

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

มารี เอลกา พานเกสตู

รัฐมนตรีการค้า

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

นามวิยาเขต

รัฐมนตรีอุตสาหกรรมและการพาณิชย์

สำหรับรัฐบาลประเทศมาเลเซีย
 มูฮิดีน บิน โมฮัมหมัด ยาซิด
 รัฐมนตรีการค้าระหว่างประเทศและอุตสาหกรรม

สำหรับรัฐบาลสหภาพมา
 อู โส ทา
 รัฐมนตรีการวางแผนแห่งชาติและการพัฒนาเศรษฐกิจ

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐฟิลิปปินส์
 ปีเตอร์ บี ฟาวิลา
 รัฐมนตรีการค้าและอุตสาหกรรม

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์
 ลิม ฮึง เคียง
 รัฐมนตรีการค้าและอุตสาหกรรม

สำหรับรัฐบาลราชอาณาจักรไทย
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
 วน สุย เอื่อง

รัฐมนตรีอุตสาหกรรมและการค้า

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ - สกุล : นางจันทร์ทร แจ่มเล็ก
- วัน เดือน ปี เกิด : วันเสาร์ที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2517
- ที่อยู่ : 49/217 หมู่ 5 ต.ลาดสวาย อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี 12150
- ประวัติการศึกษา : พ.ศ. 2533 ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนดอนพุดวิทยา จ.สระบุรี
 : พ.ศ. 2538 ระดับอนุปริญญา (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต
 พระนครศรีอยุธยา วาสุกกรี
 : พ.ศ. 2541 ระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต
 พระนครศรีอยุธยา วาสุกกรี
- ประวัติการทำงาน : พ.ศ. 2538 โรงพยาบาลดอนพุด จ.สระบุรี
 : พ.ศ. 2540 - ปัจจุบัน นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ กรมศุลกากร
- เบอร์โทรศัพท์ : 089-6663145 , 02-5923717
- อีเมล : janthon2517@hotmail.com

